

ΝΕΟΙ ΑΠΟΜΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1939 ΑΡΙΘ. 1

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

Πρόεδρος

Ε.Π. ΧΑΡΙΛΑΟΣ πρώην ύπουργός

Άντιπρόεδρος

Γ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ άντιστράτηγος.

ΙΔΡΥΤΑΙ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΓΕΩΡΓΑΤΟΣ—ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ—ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ—ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ—ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ—ΠΕΤΡΟΣ ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ—ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ—ΑΡ. ΚΟΥΖΗΣ—Κ. ΜΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ
† ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ—ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ—ΜΙΧΑΗΛ ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ—ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΤΑΘΑΤΟΣ—ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ.

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑΙ. ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ. ΟΡΟΦΟΣ 1ος — ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32.633

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ. ΟΡΟΦΟΣ 1ος

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 5

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1939

ΕΤΟΣ 2ον

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 13

= ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 32.633 =

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΔΡΧ. 60

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Η ΤΥΧΗ»

Πλατεία Αγ. Θεοδώρων Σκουλερίου 1

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ν. Π. Αποστολόπουλος — Άλ. Γιατρίδης — Ν. Χαρίλαος.

(Το περιοδικόν διαρμύεται άπέναντι τρίτων διά της ημερησίας αυτού και διά της ύπογραφής ενός των μελών της Συντακτικής Έπιτροπής)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο νέος επί των Σιδηροδρόμων Υπουργός. Σύννεφα, ποίημα Κ. Δωρικού. Δημοσθένης Ρούσσος υπό Άλεξ. Θ. Φιλαδέλφειος. Δημοτικό ποίημα υπό Μ. Καλλιναίου. Η Βιβλιοθήκη Ν.Δ. Λεβίδη, υπό Ν. Π. Αποστολοπούλου. Τα Ποτάμια Amadeo Rinaudo κατά μετάφρασιν Έλένης Π. Ψυμένους. Η Άχόρταγη, διήγημα υπό Κρονισοβίτη. Πρωτοχρονιά, στίχοι Χαν. Πετροπούλου. Η Κατάληψις της Θεσσαλίας τό 1881 μελέτη του Άντιστρατήγου Νικολάου Κοκίδη. Περί Σωφρονισμού και Αναμορφωτισμού των Άνηλικών έν Έλληδι, διατριβή υπό Θωμά Π. Κορυπή. Φεύγει ο χρόνος, ποίημα Ν. Άνέυ—Δημητριάδη. Σχολή Βιομηχανικών Σπουδών. ΧΡΟΝΙΚΑ. Έσωτερικά και έξωτερικά γεγονότα του λήξαντος έτους. Ημερολόγιον των Άρχαιολογικών γεγονότων συντασσόμενον υπό την έποπτείαν Άλεξ. Θ. Φιλαδέλφειος. Η κίνησις της Σχολής των Βιομηχανικών Σπουδών. Σιβιτανίδειος Σχολή. Νεκρολογία Κάκιας Γ. Νέζου. Τό περί Νομισματικής κυκλοφορίας και βιομηχανικής πίστεως έργον του κ. Χ. Βασιλοκάκη.

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 13

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1939

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ. ΟΡΟΦΟΣ 1ος

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32-633

Ο άντιστράτηγος κ. Γεώργιος Νικολαΐδης άντιπρόεδρος της Έθνικης Συντηρητικής Οργανώσεως, όστις άπό της 12ης του παρελθόντος μηνός μετέχει της Κυβερνήσεως ώς ύπουργός επί των Σιδηροδρόμων και Αύτοκινήτων.

Ο κ. Γεώργιος Νικολαΐδης έγεννήθη έν Αθήναις και έφοίτησεν εις τό Στρατιωτικό Σχολείον των Εύελπίδων και κατετάγη μέ τόν βαθμόν του άνθυπολοχαγού εις τό πεζικό τό 1896, συμμετασχών άμέσως μετ' όλίγον εις τόν πόλεμον του 1897, άποσταλείς εις Κρήτην μέ τό τάγμα του 1ου Πεζικού Συντάγματος υπό τόν άείμνηστον Βάσον.

Λαβών πτυχεΐον έπιτελικής ύπηρεσίας, άπεσπάσθη εις τό Γενικό Έπιτελείον του Στρατού, τοποθετηθείς εϋθύς έξ άρχης εις τό τμήμα Μεταγωγών αυτού, ήσχολήθη δέ ίδιαίτέρως μέ τά σιδηροδρομικά ζητήματα

καί παρέμεινεν εἰς τὸ ἐπιτελεῖον μέχρι τοῦ ἔτους 1910. Συμμετέσχε ὡς λοχαγός καὶ ταγματάρχης εἰς τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, διευθύνας ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ τὴν ἀποστράτευσιν τοῦ 1913.

Ἀκολούθως ἐτοποθετήθη πάλιν εἰς τὸ ἐπιτελεῖον ὡς τμηματάρχης τῶν μεταφορῶν, ὅπου καὶ ὑπῆρέτησεν μέχρι τοῦ 1917.

Ἐπανελθὼν ἐξ ἀποτάξεως τὸ 1920 ἀπεστάλη εἰς Μικρὰν Ἀσίαν ὅπου διετέλεσεν διοικητὴς τῆς Βάσεως Σμύρνης, Ἀρχηγὸς τοῦ Πεζικοῦ τῆς II Μεραρχίας εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἑσκή Σεχέρ, εἶτα ὡς διοικητὴς τῆς III Μεραρχίας εἰς τὴν ἐκστρατείαν Ἀγκύρας.

Τὸ 1921 διορίσθη ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ ἀκολούθως τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β', ἀποστρατευθεὶς τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1922.

ΣΥΝΝΕΦΑ

Σύννεφα οὐρανόδρομα, πολύχρωμα, ριγμένα
 στὸ θόλο τὸν ἀτέλειωτο γαλάζιου οὐρανοῦ,
 κάποτε ποῦ σὰς κύταξα μὲ μάτια κουρασμένα
 δὲν ξέρω πῶς μοῦ πέρασε στὸ θολομένο νοῦ
 πῶς εἴσθε κάποια δέησι ποῦ στέλνει ὅλη ἡ Φύσι
 στὸν Ἄγνωστο Πατέρα τῆς ὅπου εἶναι ἐκεῖ ψηλά
 ἢ τοῦ Ἀπείρου στεναγμοὶ καὶ δάκρυα πῶχει ἀφίσει
 κάτω στὴ Γῆ νὰ πέφτουνε, γιατί εἶναι χαμηλά.

ΚΩΣΤΑΣ ΔΩΡΙΚΟΣ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΡΟΥΣΣΟΣ

ὑπὸ ΑΛΕΞ. Θ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

Ἡ ἐπιστῆμη τῆς Ἱστορίας ὑπέστη προσφάτως πλήγμα διὰ τοῦ θανάτου ἑνὸς ἐπιφανοῦς Ἑλλήνου ἐπιστήμονος, τοῦ ἀειμνήστου ἐν Βουκουρεστίῳ καθηγητοῦ Δημοσθένους Ρούσσου.

Ἄς μοὶ ἐπιτραπῆ ὅπως εἰς τὰς στήλας τοῦ ἐγκρίτου περιοδικοῦ «Νεοὶ Δρόμοι» χαράξω τὰς κάτωθι γραμμάς.

Ὁ Δημοσθένης Ρούσσος ἐγεννήθη τὴν 22 Ἰανουαρίου 1869 εἰς τὴν Περίστασιν τῆς Βορείου Ἑλλάδος. Τὰς γυμνασιακὰς τοῦ σπουδὰς ἔκαμεν εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν τὰς δὲ πανεπιστημιακὰς εἰς τὰ Πανεπιστήμια Ἀθηνῶν, Βερολίνου καὶ Λειψίας. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀνωτέρων αὐτοῦ σπουδῶν μετέβη τῷ 1894 εἰς Ρουμανίαν διδάξας κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ ἐν Γαλαζίῳ ἑλληνικὸν Λύκειον Βενιέρη, ἐγκατασταθεὶς δὲ κατόπιν ἐν Βουκουρεστίῳ, διορίσθη ἐν ἔτει 1900 διερμηνεὺς τῆς Ἑλληνικῆς παρὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ρουμανίας, τῷ δὲ 1904 καὶ διερμηνεὺς τῆς ἀγγλικῆς παρὰ τὸ αὐτὸ ὕπουργεῖον μέχρι τοῦ ἔτους 1920.

Καθ' ὅλον τοῦτο τὸ χρονικὸν διάστημα ὁ Δημ. Ρούσσος δὲν ἔπαυσε νὰ σχολῆται μὲ τὴν Ἐπιστῆμην, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφωσιώθη ὀλοψύχως. Κατ' ἀρχὰς ἐδημοσίευσε μερικὰ ἐπιστημονικὰ ἄρθρα εἰς τὴν ἐν Βουκουρεστίῳ ἐκδιδομένην ἑφημερίδα τοῦ ἀειμνήστου Σπ. Σίμου «Πατρίς»: «Ἱστορία τῆς Μαλτέζας Βουλτάνας», «Ἐπιγραφαὶ ἐκ Κωνσταντίας», «Ἐρῆνος ἀνωνύμου ποιητοῦ ἐπὶ τῇ ἀλώσει τῆς Κωνσταντινουπόλεως» κτλ. Κατόπιν δὲ, μερικὰς μικρὰς μὲν, ἀλλὰ σοφὰς μελέτας, μὲ τὰς ὁποίας ἐπεβλήθη εἰς τοὺς ρουμανικοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους τοῦ Βουκουρεστίου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐργασιῶν τούτων ἐξελέγη τὸ 1915 τακτικὸς καθηγητὴς εἰς τὴν τότε ἄρτι ἰδρυθεῖσαν ἔδραν τῆς Βυζαντινολογίας εἰς τὴν φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Βουκουρεστίου, τὴν ὁποίαν ἐλάμπρυνεν μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του.

Ἐκ τῶν ἐργασιῶν του περιορίζομαι νὰναφέρω τὰς ἑξῆς: Studii Bizantino-Române (Βυζαντινο ρουμανικὰ μελέται), Studii zi Critice (Μελέται καὶ Κριτικαὶ), Ὁ ἑλληνισμὸς ἐν Ρουμανίᾳ, Critica textelor zi tehnica editiilor (Ἡ κριτικὴ τῶν κειμένων καὶ ἡ τεχνικὴ τῶν ἐκδόσεων), Cronica Ghiculeztilor (Τὸ χρονικὸν τῆς οἰκογενείας Γκίκα), Un bizantinolog improvizat N. Bănescu (Ἐνας αὐτοσχέδιος βυζαντινολόγος Ν. Μπανέσκου) O scrisoare a lui Evgenie Vulgaris tradusă în limba română (Μία ἐπιστολὴ Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρου μεταφρασθεῖσα εἰς τὴν ρουμανικὴν), Cronica Moldovei de N. Chiarișsa (Τὸ χρονικὸν τῆς Μολδαβίας τοῦ Ν. Κυπαρισσᾶ), Mitrofan Grigoras Cronica Tarii Românești (Τὸ χρονικὸν τῆς Βλαχίας τοῦ Μητροφάνου Γρηγορᾶ) κτλ.

Ὁ ἀειμνήστος Ρούσσος ἦτο μέγας πατριώτης, διετήρησε δὲ ἀμείωτον τὸν φλογερὸν του πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἔρωτα μέχρι τελευταίας πνοῆς. Ὁ-

τε πρό μηνών μετέβην πρὸς ἐπίσκεψίν του ἐν Βουκουρεστίῳ, ἐνῶ ἦτο κλινῆρης καὶ σοβαρῶς ἀσθενῶν, μόλις μὲ ἠτένισεν, ἀνετινάχθη ἐπὶ τῆς κλινῆς καὶ μὲ ἐνηγκαλίσθη, νομίζων ὅτι περιπτύσσεται ἓνα κομμάτι ἀπὸ τῆν ἀθάνατη Ἑλλάδα του . . . Μὲ ὅποιαν δὲ ἀσβεστον δίψαν μὲ ἠρώτα περὶ πάντων τῶν ἐν Ἑλλάδι προσώπων καὶ γεγονότων! "Ἄς εἶναι αἰώνια ἡ Μνήμη τοῦ ἐξόχου τούτου Ἑλληνοῦ, ὅστις τόσο ἐτίμησε τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ τὴν ἐπιστήμην ἐν τῇ ξένη!

Ὁ Δημοσθένης Ροῦσσος ἀπέθανε τὴν 5 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐν Βουκουρεστίῳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ του, Strada-Lucazi 128, ἣτις περιέχει καὶ τὴν πολυτιμότητα καὶ πλουσίαν βιβλιοθήκην του. Συνῶκει δὲ μετὰ τοῦ ἀνεψιοῦ του καὶ τῆς ἀνεψίδας του δεσποινίδος Κομαριανοῦ, εἰς οὓς ἐνέπνευσεν ὅλον τὸν φλογερὸν πατριωτισμὸν καὶ τὸν πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἀγνὸν του ἔρωτα. Ἡ κηδεὶα αὐτοῦ ἐγένετο ἐπισημοτάτη καὶ ἐπιβλητικὴ ἐκ μέρους πασῶν τῶν ἀρχῶν τῆς ρουμανικῆς πρωτεύουσας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Θ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ

Σ' ἔδα στὴ βρύση τοῦ χωριοῦ
σένος τρελλοῦ πανηγυριοῦ
τῆ ζάλη,
κιδλο τὸν κόσμον ἐλησμόνησα
γιὰ τὰ δικά σου πλάνα, φόνισσα,
τὰ κάλλη!

Νάβρω τοῦ πόνου τὸ βοτάνι
σὲ νεραϊδόχτιστο λιμάνι
τράβα βαρκάρη!
Καὶ στὴν ἀπόμερη ταβέρνα
μὲ τὸ κρασί τῆς λήθης κέρνα
ταβερνιάρη!

Τὶ κιὰν τὰ μίλητο νερὸ
ἦπια μὲ τὸν αὐγερινὸ
καὶ τὸ φεγγάρι;
Λιώνουν κερὶ τὰ νιάτα μου
ὡς ποῦ νάρθη στὴ στράτα μου
ὁ Χάρος νὰ μὲ πάρη.

Μ. ΚΑΛΛΟΝΑΙΟΣ

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Δ. ΛΕΒΙΔΗ

Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος «Παρνασσός» ἀπέκτησε προσφάτως τὴν βιβλιοθήκην τοῦ κ. Νικολάου Δ. Λεβίδη, πρώην ὑπουργοῦ, προέδρου τῆς βουλῆς, καὶ μεγαλοσταύρου τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τοῦ Σωτήρος.

Ἡ πολύτιμος δωρεὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ σύνολον ἐννέα χιλιάδων ἔργων, ἀνήκόντων εἰς τὴν νομικὴν, τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας, τὴν ἱστορίαν, τὴν γεωγραφίαν, τὴν φιλοσοφίαν, τὴν φιλολογίαν. Ἄς προσθέσωμεν καὶ τὴν πληροφορίαν ὅτι ἐντὸς αὐτῶν τῶν ἐννέα χιλιάδων ἔργων συμπεριλαμβάνονται πολῦτιμοι φάκελλοι ἕκαστος τῶν ὁποίων ἀνήκει εἰς ὠρισμένον θέμα καὶ περιλαμβάνει σημειώσεις, τεύχη καὶ ἀποκόμματα σχετικὰ πρὸς τὸ θέμα.

Ὁ κ. Νικόλαος Λεβίδης συνεπλήρωσεν τὸ ἐνενηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του τὴν 19ην τοῦ λήξαντος μηνός.

Δυνάμεθα δὲ νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ βιβλιοθήκη του ἤρξατο σχηματιζομένη τοῦλάχιστον πρὸ ἐνὸς αἰῶνος, δεδομένου ὅτι περιλαμβάνει καὶ βιβλία τοῦ πατρὸς του Δημητρίου Λεβίδη.

Οἱ προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοὶ τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους μιᾶς ὀλοκλήρου ἑκατονταετίας, ὅλοι οἱ ἀπὸ τοῦ 1833 τόμοι τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, αἱ συζητήσεις τῶν ἀπὸ ἰδρύσεως τῆς Ἑλλάδος νομοθετικῶν σωμάτων, εἶναι ἀπὸ τὰ περιεχόμενα τῆς βιβλιοθήκης ταύτης.

Ὁ «Παρνασσός» κατήρτισεν ἰδιαιτέραν αἴθουσαν πρὸς τοποθέτησιν τῆς δωρηθείσης βιβλιοθήκης καὶ ἡ αἴθουσα αὕτη ὠνομάσθη «αἴθουσα Νικολάου Λεβίδη».

Ἡ αἴθουσα αὕτη ἀπέκτησεν καὶ ἰδιαιτέρον ἀρχεῖον ὅλων τῶν ἔργων τὰ ὁποῖα ὁ κ. Ν. Δ. Λεβίδης ἐδημοσίευσεν εἰς τόμους, περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας.

Οἱ «φάκελλοι ζητημάτων» ἀποτελοῦν ἐκτεταμένην σειρὰν. Περικλείουν ἕκθεσιν ὅλων τῶν μεγάλων ζητημάτων ἅτινα ἀπησχόλησαν τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ ἑκατὸν καὶ πλέον ἔτη. Δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν ὡς παράδειγμα τοὺς φακέλλους τοὺς σχετικoὺς μὲ τὰ πρὸ τῆς ἐξώσεως τοῦ Ὄθωνος μεγάλης ἱστορικῆς σημασίας ζητήματα (συνωμοσίας, στάσεις κ.λ.π.). Ἰδιαιτέρος φάκελλος περικλείει τὰ πρωτότυπα ἔγγραφα τῶν μεγάλων Δυνάμεων ἐπὶ τοῦ μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος προκύψαντος ζητήματος ἐκλογῆς νέου ἡγεμόνος. Ὁ ἐν λόγῳ φάκελλος εἰκονίζει τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διαφωνίας καὶ αἵτινες προέκυψαν μετὰ τὴν Ἀγγλίας, Γαλλίας, καὶ Ρωσσίας, ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ μέλλοντος Βασιλέως. Εἶναι ἔγγραφα πολλὰκις δρυμίτατα, τῆς μιᾶς Δυνάμεως ἐπιτιθεμένης κατὰ τῆς ἄλλης. Ἐν ἰδιαιτέρῳ σημειώματι ὁ κ. Λεβίδης ἐξηγεῖ πῶς περιήλθον ταῦτα εἰς αὐτόν. Κειμήλιον σπουδαῖον εἶναι καὶ τὸ πρωτότυπον τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐξώσεως τοῦ Ὄθωνος γραφὸν διὰ χειρὸς τοῦ Ἐπαμεινώνδα Δεληγεώργη.

Φάκελλοι ὀγκῶδεις διαλαμβάνουν τὰ λεγόμενα «εὐάγγελιακὰ» ἤτοι τὴν ἀπόπειραν μεταφράσεως τῶν Εὐαγγελίων εἰς κοινὴν γλῶσσαν, ἣν ἀπόπειραν κυρίως ὁ κ. Νικόλαος Δ. Λεβίδης ἀπέκρουσε καὶ ἠμπόδισεν. Ἐπίσης φάκελλοι (πολλοὶ καὶ ὀγκῶδεις) περιλαμβάνουν ἐπισήμοις ἀντιγράφοις τὰ τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς Κρήτης (1895-1897).

Τότε ὁ κ. Λεβίδης ἦτο ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν. Κατ' ἐντολήν

δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ Θ. Π. Δηλιγιάννη, εἶχεν ἀναλάβει τὴν ἀποστολὴν ἀνδρῶν, πολεμοφοδίων καὶ τροφίμων εἰς τὴν Κρήτην, καὶ παρεβίαζεν οὕτω δι' ἐμπορικῶν μεταφορικῶν πλοίων τὸν ὑπὸ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης κηρυχθέντα ἀποκλεισμόν τῆς Κρήτης. Ἐν τοῖς φακέλλοις αὐτοῖς ὑπάρχει ἔγγραφο τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζει τὸν κ. Ν. Δ. Λεβίδην, ὡς σώσαντα τὸν πληθυσμὸν τῆς Κρήτης ἐκ τοῦ ἐκ πείνης θανάτου.

Ὁ κ. Λεβίδης διατηρεῖ εἰσέτι τὰ χειρόγραφα τῶν ἀνεκδότην ἱστορικῶν καὶ πολιτικῶν ἀπομνημονευμάτων του.

Τὰ χειρόγραφα ταῦτα εἶναι 24 δεδεμένοι τόμοι (εἰς μέγα βον σχῆμα). Τοὺς τόμους τούτους κρατεῖ παρ' εἰσαυτῷ σκοπεύων νὰ τοὺς παραδώσῃ εἰς τὸν υἱὸν του μετὰ τοῦ ὁποῖου θέλει συνεννοηθῇ περὶ τῆς τύχης τῶν ἀπομνημονευμάτων.

Εἰς τὸν «Παρνασσὸν» παρέδωκεν πλαισιωμένα ἔγγραφα τῶν Πατριαρχείων Κωνσταντινουπόλεως ἀναγόμενα εἰς χρόνους πρὸ τοῦ 1821 καὶ ἀφορόντα τὸν πάπον του Νικόλαον Λεβίδην ὅστις ἦτο ἀρχικῶς ταμίας τῆς Κάσσης τοῦ Γένους (ἥτις ἦτο τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον τοῦ ἑλληνισμοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Πατριαρχείου) καὶ κατόπιν ἔλαβεν τὸν κληρονομικὸν τίτλον εὐγενείας τοῦ Δικαιοφύλακος τῶν Πατριαρχείων.

Ὁ φάκελλος τοῦ «Ἑλληνικοῦ καὶ Ἰταλικοῦ θεάτρου ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ 1843» παρεδόθη εἰς τὴν «Ἐταιρείαν τῶν Θεατρικῶν Συγγραφέων». Τὸ φάκελλον τοῦτον ἀπέκτησεν ὁ κ. Λεβίδης ἐκ τοῦ πατρὸς του Δημητρίου Λεβίδη, ὅστις ἦτο μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἑλληνοῖταλικοῦ θεάτρου.

Σημαντικὴν ἀξίαν ἔχει ὁ «φάκελλος τῆς δολοφονίας τοῦ Πρωθυπουργοῦ Δηλιγιάννη ἐν ἔτει 1905» καὶ ὁ «φάκελλος τῆς χολέρας τοῦ 1854 ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεῖ».

Ὁγκώδης εἶναι ὁ φάκελλος τοῦ «Κινήματος τῆς Θεσσαλονίκης 1916» ὡς ἐπίσης μεγάλη εἶναι ἡ σειρά βιβλίων τῶν ἀπὸ τοῦ 1910 ἐκδοθέντων ἔγγράφων, φυλλαδίων κ.λ.π. σχετιζομένων μετὰ τὴν μετὰ τὸ 1909 διαμορφωθείσαν πολιτικὴν κατάστασιν καὶ τὸν ἐπακολουθήσαντα διχασμὸν.

Εἰς τοὺς φακέλλους τοὺς σχετικούς μετὰ τὴν «Μεσοβασίλειαν» (δηλαδή μετὰ τὴν ἀμέσως μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὀθωνος ἐπακολουθήσαντα κατάστασιν) τὴν προσοχὴν τοῦ ἐρευνητοῦ θὰ ἀποσπάσῃ ὁ Κωνσταντῖνος Λεβίδης θεῖος τοῦ Νικολάου Δ. Λεβίδη.

Περὶ αὐτοῦ ὑπάρχει—ἐν τῇ δωρηθεισῇ εἰς τὸν Παρνασσὸν συλλογῇ—πλαισιωμένη διαταγὴ τοῦ 1837 φέρουσα αὐτόγραφον τὴν ὑπογραφήν τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος. Δι' αὐτῆς ἐντέλλεται ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεὺς (δηλαδή ὑπουργός) νὰ προβῇ εἰς σύλληψιν καὶ καταδίωξιν τοῦ Κωνσταντίνου Λεβίδη συντάκτου τῆς Ἑλπίδος, ὅστις διὰ τῶν ἀρθρῶν του παρασκευάζει ἄλλην νύκτα τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου!

Ὁ Κωνσταντῖνος Λεβίδης προεφυλακίσθη τότε ἀλλὰ ἀπελύθη κατόπιν βουλευμάτος.

Ἐν τούτοις τὸν δριμὺν αὐτὸν δημοσιογράφον ἐξώρισεν ὡς δῆθεν Ὀθωνιστὴν ἢ διαδεχθεῖσα τὸ καθεστῶς τοῦ Ὀθωνος Προσωρινὴ Κυβέρνησις. Εὐρισκόμενος ἐξώριστος εἰς τὴν Ἑσπερίαν ὁ Κ. Λεβίδης ἀνεμίχθη εἰς τὴν κίνησιν περὶ ἀνόδου Ὀρλεανίδου Πρίγκηπος εἰς τὸν ἑλληνικὸν ἑθρόνον. Εὐρίσκετο τότε εἰς τὰς Ἀθήνας ἡ χήρα τοῦ Γάλλου Ἀρχαιολόγου Λενορμὰν μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς Φραγκίσκου. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα δὲ ἀρχαιολογικῆς ἐκδρομῆς ἐπεσκέφθησαν τότε τὰς Ἀθήνας δύο ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ παλαιοῦ Βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου—Φιλίππου. Οὗτοι

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Δ. ΛΕΒΙΔΗΣ

ἐφιλοξενήθησαν ἓνα ἀπόγευμα ἐν Κηφισίᾳ εἰς τὴν ἑπαυλιν Δημητρίου Λεβίδου. Ἡ Ὁρλεανικὴ αὐτὴ πρὸς κατάληψιν τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου ἀπόπειρα, λεπτομερῶς περιλαμβάνεται εἰς τοὺς σχετικούς πρὸς τὴν Μεσοβασιλείαν φακέλλους.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ φάκελλοι ταξινομοῦνται τῶρα εἰς τὴν «αἴθουσαν Νικολάου Λεβίδου».

Ἐκεῖ ὁ προσερχόμενος μελετητὴς θὰ ἐπικοινωνῇ μὲ τὴν ψυχὴν τοῦ Νικολάου Λεβίδου, διότι ἡ βιβλιοθήκη του ὑπῆρξεν, καθ' ὅλον τὸν μακρότατον βίον του, βίον κατὰ τὸν ὅποιον ἡ ἀκαταπόνητος δράσις του δὲν τοῦ περιώριζεν τὴν ἀκαταπόνητον μελέτην, οὔτε τὸν ἀπέσπα ἀπὸ τὴν καθημερινὴν προσήλωσιν πρὸς τὴν βιβλιοθήκην.

Ἐπὶ τόσας δεκαετηρίδας καθημερινῶς τὴν ἐπλούτιζεν μὲ ἐκλεκτὰ ἔργα, καὶ ἰδίως ἰδιαιτέραν προσοχὴν κατέβαλε ὥστε ἡ βιβλιοθήκη, νὰ εἶναι ἀπολύτως ἐνήμερος ὡς πρὸς τὴν ζωὴν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι σήμερον.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δὲ αὐτῆς δυνάμεθα νὰ τονίσωμεν ὅτι ὁ «Παρνασσός» ἀπέκτησε τὴν δυνατότητα νὰ φιλοξενῇ ἐρευνητὰς τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς ἱστορίας, τῆς ὁποίας πλεῖστα ὄσα βιβλία μὴ εὐρισκόμενα εἰς δημοσίας ἑλληνικὰς βιβλιοθήκας, εὐρίσκονται εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Νικολάου Λεβίδου.

Ἄς μὴ παραλείψωμεν δὲ νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι ἡ δωρεὰ περιλαμβάνει καὶ πρῶτότυπα ἐγγράφων ἱστορικῆς ἀξίας, ταξινομημένα καὶ αὐτὰ μὲ τάξιν μοναδικήν, τὴν ἀπαράμιλλον τάξιν τοῦ κ. Νικολάου Λεβίδου.

Αἱ πολλοὶ μονογραφαὶ τὰς ὁποίας συνέγραψεν ὁ κ. Νικόλαος Λεβίδης εἶχον ὡς πηγὴν τὴν βιβλιοθήκην καὶ τὸ ἀρχεῖον του. Τῶρα ἡ πολυτιμὸς πηγὴ (τὴν ὁποίαν μὲ τὴν ἐπιμέλειαν κατέστησεν πηγὴν ἀστείρευτον ἢ ἰκανότητος του ὡς συλλέκτου) μετεβιβάσθη εἰς τὸν «Παρνασσόν», μεταβιβάσθη εἰς τοὺς ἐπιστήμονας, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν περαιτέρω ἐρευνῶν.

Ἀποτελεῖ δὲ κυριολεξίαν τὸ νὰ τονισθῇ ὅτι ὁ κ. Νικόλαος Λεβίδης δὲν ἐδώρησεν β.βλ.βλ. ἀλλὰ προσέφερεν ἓνα ἔργον. Διότι παύει νὰ καλεῖται ἀπλῆ συλλογὴ βιβλίων μίᾳ βιβλιοθήκῃ ὅταν ὁ καταρτίζων αὐτὴν, τῆς δίδει τὸν προορισμὸν νὰ δύναται αὕτη ἀνά πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἀποκαθιστᾷ τὴν ἐνημερότητα τοῦ ἐρευνητοῦ τῆς. Ἡ τοιαύτη βιβλιοθήκη εἶναι ἔργον, καὶ ὅπως ὄλα τὰ ἄξια λόγου ἔργα χρήζει συνεχείας. Τὴν συνέχειαν λοιπὸν ἐνός ἔργου ἀνέλαβεν ὁ «Παρνασσός».

Δὲν ἀρκεῖ ὅτι τὴν ἀπέκτησεν. Τοῦ γεννᾶται ἡ ὑποχρέωσις καὶ νὰ τὴν ἐνημερῶν, μὲ ὄσῃν προσεκτικότητῃ καὶ λεπτολογίᾳ ὁ κ. Λεβίδης τὴν ἐνημέρωνεν ἐπὶ τόσας δεκαετηρίδας. Διότι δὲν ἦτο ὀλίγον ὅταν τὸν ἤκούσατε νὰ σᾶς λέγῃ :

— Τοῦ τάδε τεύχους δὲν μοῦ ἀρκεῖ ἓνα ἀντίτυπον. Μοῦ χρειάζονται δύο. Τὸ ἓν διὰ νὰ εὐρίσκεται εἰς τὴν θυρίδα τῶν σχετικῶν βιβλίων, καὶ τὸ ἄλλο εἰς τὸν φάκελλον τοῦ σχετικοῦ ζητήματος.

Οὔτε ὀλίγον ὅταν ἤκούετο λέγων :

— Αὔριον τὸ πρωὶ πρέπει νὰ ἐργασθῶ ἐπὶ τοῦ δεῖνα φακέλλου. Ἔχει φυσικὰ τὸν τίτλον του ὁ φάκελλος, ἀλλὰ ἀπαραίτητον νὰ καταρτίσω τοὺς ἐσωτερικοὺς ὑποτίτλους, ὥστε νὰ εὐρίσκεται κάθε ἐγγράφον καὶ κάθε σημείωσις εὐκόλως.

Καὶ ἐπίσης δὲν ἦτο ἀσήμερον αὐτὸ ποῦ εἶπεν πρὸ δύο—τριῶν ἐτῶν:

Ἄκριβινε πολὺ τὸ Ἡμερολόγιον τῆς Γκότας ... φαντασθῆτε ... ἔχει

τῶρα χιλίας τριακοσίας δραχμᾶς... ἀλλὰ μοῦ ἦτο ἀπαραίτητον, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ὡς συνέχεια τῶν ἄλλων ἡμερολογίων καὶ τὸ ἔφερα ...

Ὅλοι αὐτοὶ αἱ φράσεις του τὰς ὁποίας τυχαίως ἐνεθυμήθημεν αὐτὴν τὴν στιγμὴν, εἶναι φράσεις ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτουν πολλοὶ ὑποχρεώσεις διὰ τὸν Παρνασσόν. Ἡ αἴθουσα Νικολάου Λεβίδου, δὲν πρέπει νὰ εἶναι τόπος ἀναμνήσεως τοῦ Νικολάου Λεβίδου. Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῷ αὐτῆς ἐς αἰὲν ἐν ζωῇ ὁ Νικόλαος Λεβίδης, κτήτωρ βιβλιοθήκης ποῦ δὲν ὑπῆρξεν καθυστερημένη ποτέ, ἀλλὰ ἡ ὁποία διαρκῶς ἔπαλεν, διαρκῶς ἔζη.

Διαρκῶς δὲ ἡ τάξις του ἦτο ἐν ἀενάῳ κινήσει.

Διηγούονται ὅτι ὅτε ἦτο ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ υἱὸς του ἔστειλεν μίαν ἐπιστολὴν πρὸς ἓνα τμῆμα τοῦ ὑπουργείου διὰ μίαν ὑπόθεσιν.

Ὅτε δὲ ὁ τότε ἀρμόδιος τμηματάρχης κ. Περικλῆς Μαζαράκης μετέβη πρὸς συνεργασίαν παρὰ τῷ ὑπουργῷ, εἶπεν εἰσηγούμενος :

— Τὸ ζήτημα περὶ οὗ μᾶς ἔγραψεν ὁ υἱὸς σας ἐλύθη, ἀλλὰ περιττὸν νὰ τοῦ ἀπαντήσωμεν, θὰ τοῦ τὸ πῆτε σεῖς...

Καὶ ὁ Νικόλαος Λεβίδης ἀπεκρίθη :

— Ὅχι εἶναι καὶ ὁ υἱὸς μου ἓνας Ἕλληνας πολίτης καὶ ὅπως δικαιῶται νὰ ἀναφέρεται πρὸς τὰς ἀρχὰς δικαιῶται νὰ τυγχάνῃ καὶ ἀπαντήσεων. Νὰ τοῦ ἀπαντήσετε παρακαλῶ...

Αὐτὸ τὸ πνεῦμα τῆς τάξεως πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ὑπάρχον εἰς τὴν δωρηθεῖσαν βιβλιοθήκην διὰ νὰ δικαιῶται ἡ «αἴθουσα Νικολάου Λεβίδου» νὰ φέρῃ πάντοτε τὸ ὄνομα τοῦ εὐπατρίδου τούτου τοῦ ὁποίου οἱ πρόγονοι συνδέονται μὲ ἔθνικὰς σελίδας ἀναγομένας εἰς τὰ πρὸ τῆς ἔθνικῆς ἀναγεννήσεως καὶ εἰς τὰ μετὰ.

Καὶ ὅπως ὡς τῶρα εἶχαμεν τὴν συνήθειαν καὶ ἐπισκεπτόμεθα τὸν Νικόλαον Λεβίδην διὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ἐπὶ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ἐρεῦνης, δέον ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἔξῃς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ διευθυντοῦ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ «Παρνασσου» ὁ ἐπισκέπτης νὰ ἀναγνωρίζῃ ἓναν Νικόλαον Λεβίδην, ἔτοιμον ἐντὸς μισοῦ λεπτοῦ τῆς ὥρας νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὴν σχετικὴν θυρίδα τὰ τεύχη τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην ἱστορικὴν ὑπόθεσιν. Καὶ νὰ εἶναι τὰ τεύχη ταῦτα ὄχι μόνον παλαιὰ ἀλλὰ καὶ νέα ἐκδόσεις.

Καὶ διὰ μὲν τὸν νῦν διευθυντὴν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ «Παρνασσου» ἀπειρίαν ἐπαίνων ἠκούσαμεν, παρὰ τοῦ κ. Ν. Δ. Λεβίδου. Ἀλλὰ διὰ τὴν συνέχειαν τῆς ἐνημερότητος τῆς βιβλιοθήκης ταύτης, δὲν ἀπαιτεῖται μόνον ἄξιος διευθυντής, ἀπαιτοῦνται καὶ πιστώσεις.

Μὴ νομισθῇ δὲ ὅτι μᾶς παρασύρει ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν σεβαστὸν πρεσβύτην, ἐν τῇ συντάξει αὐτῶν τῶν γραμμῶν, καὶ οὕτω παρασυρόμενοι ὑπερβάλομεν τὴν ἀξίαν τῆς βιβλιοθήκης.

Δὲν παρήλθον πολλὰ ἔτη ἀφ' ἧς αὐτὸ τοῦτο τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ κράτους, ἐν τῇ συντάξει μιᾶς μελέτης εὐρέθῃ ἐν ἀδυναμίᾳ ἐλείψει στοιχείων, καὶ κατέφυγεν εἰς τὴν οἰκίαν Λεβίδου. Τῇ ἀδείᾳ δὲ τοῦ κ. Λεβίδου ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας προσήρχοντο ἐκεῖ ὑπάλληλοι τοῦ Λογιστηρίου, πρὸς ἀντιγραφὴν ὠρισμένων στοιχείων ἀπὸ σχετικῶν τόμων τῆς βιβλιοθήκης. Ἀσχέτως δὲ πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ἐπιχειρημάτων ποῦ συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς ἀξίας τῆς βιβλιοθήκης Λεβίδου, δέον νὰ προστεθῇ ὅτι αἱ ἀνωτέρω πρὸς τὸν «Παρνασσόν» ὑποδείξεις βασιζονται καὶ ἐπὶ τοῦ αἰσθήματος τῆς χαρᾶς, διότι διὰ τῆς δωρεᾶς κατέστη δυνατὴ ἡ ἐξασφάλις τοῦ μέλλοντος τῆς βιβλιοθήκης ταύτης, καὶ ἡ ἐξασφάλις τῆς συνε-

χείας της. Εἰς τὴν Ἑλλάδα δυστυχῶς αἱ ἰδιωτικαὶ βιβλιοθήκαι ὑφίστανται διασποράς καὶ καταστροφάς, ἐνῶ πολλάκις περικλείουν μοναδικῆς ἀξίας κείμενα.

Αἱ 17,000 βιβλίων ἅτινα ἀπετέλουν τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Δημητρίου Γούναρη καὶ ἐδωρήθησαν εἰς τὸν δῆμον Πατρῶν, εὐρίσκονται ἐντὸς «κλειστῶν κιβωτίων ἀπὸ τῆς ὑστεραίας τοῦ θανάτου του μέχρι σήμερον. Ἄφαντος δὲ κατέστη ἐκ τῆς διασποράς ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Γεωργίου Φιλαρέτου, χάριν τῆς ὁποίας ὁ Φιλάρετος εἶχεν κτήσει ἑπαυλιν ἰδιαιτέραν ἐντὸς τῆς ὁποίας οὔτε κατώκει ἀρχικῶς διὰ νὰ εἶναι ἡ ἑπαυλις ἀποκλειστικῶς βιβλιοθήκη, καὶ διὰ νὰ ἔχη ἕκαστον δωμάτιον καὶ ἰδιαιτέρας εἰδικότητος βιβλία. Ἀναφέρομεν δὲ τὸν Φιλάρετον διότι τὸ σύστημα τῆς ἐργασίας του ὠμοίαζεν πολὺ πρὸς τὸ σύστημα τοῦ Νικολάου Λεβίδη, ἰδίως εἰς τὸν καταρτισμὸν «φακέλων ζητημάτων».

Συνεπῶς ἐπικροτοῦμεν τὴν πρὸς τὸν «Παρνασσὸν» γενομένην δωρεάν, καὶ δὲν θλιβόμεθα διότι ἐπισκεφθέντες προχθὲς τὸν κ. Λεβίδην εἰς τὴν οἰκίαν του, εὐρομεν αὐτὸν ἐν τῷ γραφείῳ του μὲ ἀπεράντους ἀλλὰ κενὰς θήκας. Ἡ διανοητικὴ του διαύγεια εἶναι ἐπαρκής, ὥστε ἀτενίζοντες πότε πρὸς αὐτὸν καὶ πότε πρὸς τὰς κενὰς θήκας, νὰ τὰς διακρίνωμεν ὡς ὑπερπλήρεις, ὅπως ἦσαν μέχρι πρότινος. Ἐὰν δὲν ἐγείρεται ὡς ἄλλοτε διὰ νὰ φέρῃ οἰοδήποτε βιβλίον χρήσιμον πρὸς ὁδηγίαν τοῦ συνομιλητοῦ, ἡ μνήμη του διατηρεῖ ὄλην τὴν ἀκμαιοσύνην ποῦ ἀπαιτεῖται ὥστε νὰ μὴ καθίσταται αἰσθητὴ ἡ ἀπουσία τῶν βιβλίων ἀπὸ τὴν βιβλιοθήκην. Καὶ ὁ Νικόλαος Λεβίδης παραμένει πάντοτε πολῦτιμος σύμβουλος τῶν ἐργαζομένων. Ἡ ζωηρὰ μνήμη του ἐλκύει τὸν συνομιλητὴν ὁσάκις ὁ Νικόλαος Λεβίδης διηγεῖται.

Εἰς μίαν πρόσφατον συνομιλίαν μοὶ ἀνέφερον τὴν ἐξαιρετικὴν ἱστορικὴν σημασίαν ἣν ἔχει ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν Μητροπόλεως ναῖσκος τῆς «Ἁγίας Δυνάμεως» ὅστις ἀπετέλει πάντοτε μετόχι τῆς Μονῆς Πεντέλης. Ἡ Ἁγία Δύναμις (κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821) ἦτο τόπος προπαρασκευῆς τοῦ ἀγῶνος.

Ἡ Μονὴ τῆς Πεντέλης ἦτο κέντρον ἔθνικὸν χάρις εἰς τὴν οἰκογένειαν Δέγλερ ἣτις ἀπὸ τοῦ 1578 κατεῖχε κληρονομικῶς τὴν ἡγουμενικὴν ἐξουσίαν.

Εἰς τὴν Πεντέλιν κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ ἀγῶνος κατεσκευάζετο ἡ πυρτις καὶ εἰς τὴν Ἁγίαν Ζώνην τὰ φυσίγγια, ἐξ' ὧν ἄλλα ἐστέλοντο εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ ἄλλα παρελάμβανεν ἡ γραιῶ Ἀθηναῖα Μπινιάρη. Τὰ ἔκρυπτεν αὕτη ἐντὸς ἀσπροούχων ἅτινα τῇ ἐδίδοντο πρὸς κλισίαν (ἀπὸ οἰκίας τῶν Ἀθηνῶν) καὶ τὰ μετέφερον πρὸς τὴν κρήνην τῆς Καλλιρῆς ἐνθα ἀπεσταλμένοι χωρικοὶ τῶν μεσογείων τὰ παρελάμβανον.

Ὡς διάσημον τεχνίτην προπαρασκευῆς πολεμικοῦ ὑλικοῦ (καὶ ἐργασθέντα ἐν τῇ Ἁγίᾳ Ζώνῃ) μᾶς ἀναφέρει ὁ κ. Λεβίδης τὸν Παυλῆ, ὅστις κατόπιν ἵδρυσεν τὸ γνωστὸν ἐν Ἀθήναις ζαχαροπλαστεῖον Παυλίδη. Κατὰ τὸ 1821 συνέπεσεν νὰ ἀποβιώσῃ ὁ ἡγούμενος Πεντέλης Κύριλλος 1ος Δέγλερ. Τὸν διαδέχεται ὁ ἀνεψιὸς του Νεόφυτος ὅστις ἐν ἔτει 1844 ἀπεσύρθη λόγῳ γηρατειῶν.

Καὶ τότε ἔρχεται ὡς ἡγούμενος ὁ ἀγωνιστὴς τοῦ 1821 Κύριλλος 2ος Δέγλερ ὅστις ἐκάρη τὸ 1841. Ἀπὸ τοῦ 1866 εἰσήχθη εἰς τὴν μονὴν τὸ ἐκλογικὸν σύστημα καὶ διὰ μίαν ψήφου ἀπώλεσεν ὁ Κύριλλος 2ος τὴν ἡγουμενικὴν θέσιν τὴν ὁποίαν δι' ὀλίγον διάστημα ἐπανέκτησεν μετὰ. Ὁ Κύριλλος ὁ δεῦτερος ἀπὸ τοῦ 1881—1884 ἐπεδόθη εἰς τὴν συγγραφὴν

ἀπομνημονευμάτων τὰ ὁποῖα ὁ κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλου περιέλαβεν εἰς τὸν 1ον τόμον τῶν «Μνημείων» του. Ἐν ἔτει 1885 ἀπεβίωσεν ὁ ἀγωνιστὴς αὐτὸς καὶ λόγιος ἡγούμενος. Ὁ κ. Λεβίδης ἐνθυμεῖται τὴν κηδεῖαν τοῦ ἣν παρηκολούθησαν μὲ εὐλάβειαν ὅλοι οἱ χωρικοὶ τῶν μεσογείων.

Ἐνθυμεῖται ἐπίσης τὸν καθ' ὄλην σχεδὸν τὴν βασιλείαν τοῦ Ὁθωνος Μητροπολίτην Ἀθηνῶν, Νεόφυτον Μεταξῶν ὁ ὁποῖος κατώκει εἰς ἕναν μικρὸν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Μάρκου οἰκίσκον διότι δὲν εἶχεν ἀκόμη κτισθεῖ τὸ Μητροπολικὸν μέγαρον. Τὸν κληρικὸν αὐτὸν (ἀρχικῶς Ἐπίσκοπον Ταλαντίου καὶ κατόπιν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν) ὁ Νικόλαος Λεβίδης τὸν περιγράφει μὲ ζωηρότατα χρώματα.

— Ὡς ἐπίσκοπος Ταλαντίου—ἤρξατο διηγούμενος ὁ κ. Λεβίδης— ἡγήθη σώματος κατὰ τὸν ἀγῶνα καὶ διετήρησεν πάντοτε τὴν ὀξύτητα τοῦ ἀγωνιστοῦ.

Τὸ βράδυ μιᾶς Μεγάλης Παρασκευῆς ἐνῶ ὁ ἐπιτάφιος τῆς Μητροπόλεως ἦτο εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν Τζαβέλλας ἐζήτησεν ὅπως ἡ πομπὴ ἀνέλθῃ πρὸς τὰ Προπύλαια τῶν Ἀνακτόρων διὰ νὰ προσκυνῆσιν τὸν ἐπιτάφιον ὁ Βασιλεὺς. Ἀλλὰ ὁ Νεόφυτος ἀπήντησεν: «ὁ Βασιλεὺς δέον νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν πλατεῖαν διὰ νὰ προσκυνῆσιν τὸν Βασιλέα τῶν Βασιλέων».

Ὁ Τζαβέλλας ἐξαφθεῖς ἔκαμε κίνησιν ξιφουλκίσεως, ἀλλὰ ὁ Μητροπολίτης ὑψώσας τὴν ἐπισκοπικὴν ράβδον, τοῦ εἶπεν: «πρόσεξε καλὰ διότι καὶ ἐγὼ ἦμουν πολεμιστὴς κατὰ τὸ 21». Ὁ Ὑπουργὸς ὑπεχώρησεν καὶ τὸ ἐπεισόδιον ἐσταμάτησεν εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, ὁ δὲ ἐπιτάφιος διὰ τοῦ «μεγάλου δρόμου» (ὅπως ἐλέγετο τότε ἡ ὁδὸς Ἐρμού) ἐπανήλθεν εἰς τὴν Μητρόπολιν (δηλαδὴ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Εἰρήνης)

— Καὶ ἐνθυμοῦμαι (ἐξακολουθεῖ λέγων ὁ κ. Λεβίδης) τὸν θάνατον τοῦ Νεοφύτου.

Ἀπεβίωσεν τὸ 1861 ὑπέργηρος. Ἡ δὲ κηδεῖα του ἦτο ἕνας ἀληθὴς συναγερμὸς τοῦ λαοῦ τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ λαὸς ἐπὶ πολὺ μετὰ ταῦτα τὸν ἐπίστευεν ὡς Ἁγίον καίτοι οὐδέποτε τὸν ἀνεκήρυξεν ἅγιον ἢ ἐκκλησία. Τὸν διεδέχθη δὲ μεγίστης θεολογικῆς ἀξίας ἀνὴρ ὁ Μισαήλ Ἀποστολίδης ὁ ὁποῖος ἦτο Κρῆς καὶ καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Δὲν ἔζησεν πολὺ ὡς Μητροπολίτης. Ἀπεβίωσεν ὀλίγον διάστημα μετὰ τὴν ἐκλογὴν του.

Ἡ παλαιότερα ὁμῶς δρᾶσις του ὑπῆρξεν σημαντικὴ, ἰδίως ὅταν ἡγήθη ἀποστολῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ νὰ κομισθῇ ἐπιστολὴν τῆς ἱερᾶς συνόδου, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ὁ πατριάρχης Ἀνθιμος θὰ ἐδέχετο τὴν ἐπιστολὴν, θὰ ἀπήντα καὶ θὰ ἀνεγνωρίζετο οὕτω τὸ αὐτοκέφαλον τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας. Τὸν ἐφοδίασαν ἀπὸ ἐδῶ μὲ τὸν μεγαλόσταυρον τοῦ Σωτῆρος διὰ νὰ κολακεύσῃ τὸν Πατριάρχην.

Ὁ Ἀποστολίδης ἔχων τότε βαθμὸν Ἀρχιμανδρίτου, ἐνεφανίσθη ἐπισημῶς. Προσεφώνησεν τὸν Πατριάρχην καὶ τοῦ ἐπέδωκε τὸν μεγαλόσταυρον καὶ τὴν ἐπιστολὴν. Ὁ Πατριάρχης τὸν μὲν μεγαλόσταυρον τὸν ἐδέχθη καὶ ἠύχαρίστησεν τὴν Κυβέρνησιν διὰ τοῦ ἐν Κων/πόλει ἐπιτετραμένου Πέτρου Δεληγιάννη, ἠρνήθη ὁμῶς καὶ νὰ ἀνοίξῃ τὴν ἐπιστολὴν...

Τὸ ζήτημα τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐλύθη ἀργότερα. Καὶ ἐνῶ ὁ κ. Νικόλαος Λεβίδης διηγεῖται τὰς ἀναμνήσεις του ἐπὶ τῶν σημαντικῶν αὐτῶν γεγονότων, τοῦ ὑποβάλλω ὡς Καθηγητῆς τῆς Βιοτεχνικῆς Ἱστορίας, τὴν παράκλησιν νὰ μοὶ διατυπώσῃ ἐντυπώσεις του

ἀπὸ τοὺς πρώτους βιοτέχνους οἱ ὅποιοι ἔδωσαν ὦθισιν εἰς τὴν ἀστικήν παραγωγὴν τῶν Ἀθηνῶν.

— Ἀξία λόγου—μοι—λέγει— ἦτο ἡ γαλλίς ράπτρια Λιζιέ τὴν ὁποίαν ἔφερον ἐδῶ ἡ Βασίλισσα Ἀμαλία, διὰ τὴν ραπτικήν τῶν γυναικείων εὐρωπαϊκῶν φορεμάτων. Αὐτὴ ἔμεινε καὶ μετὰ τὴν ἔξωσιν καὶ τὴν διεδέχθη ἡ Ντεσενιέ ἡ ὁποία ὑπῆρχε καὶ μέχρι πρὸ 30 ἐτῶν. Ἀξία προσοχῆς ἐπίσης ἦτο ἡ Ἰταλίς κυρία Μαρκέτη. Αὐτὴ ἀνήκε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς αὐλῆς, καὶ ἔφερον τὸν τίτλον «μαῖας τῆς Βασιλείας». Ἦτο πρόσφυξ μεγάλης οἰκογενείας καταδιωχθεῖσα ὑπὸ τῶν Αὐστριακῶν. Ἐγκατεστάθη ἐδῶ μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς διδασκάλου τοῦ κλειδοκυμβάλου. Ὡς ὠρολογιοδιωρθωτὰς καὶ κοσμηματοπώλας τῶν παλαιῶν Ἀθηνῶν ἔχων νὰ σῶς ἀναφέρω τοὺς ἀδελφοὺς Λιτζιέρη, συντελέσαντας εἰς τὴν πρόοδον αὐτῶν τῶν τεχνῶν. Ἀλλὰ δεῖν νὰ σημειώσετε ὅτι εἰς τὸ κατάστημα αὐτό, ἐγίνοντο πωλήσεις ἔξωθεν εἰσερχομένων, ἐπιδιορθώσεις ὠρολογίων καὶ κοσμημάτων, οὐδέποτε κομψοτεχνήματα μὲ ἀξιώσεις τέχνης».

Τὴν ἐπομένην τῆς ὁμιλίας αὐτῆς ὁ κ. Λεβίδης ἀπέστειλεν εἰς τὰ γραφεῖα μας τὸ κάτωθι σημείωμα, διὰ τοῦ ὁποίου συμπληροῦται κατὰ πολὺ ἡ ἰδέα τὴν ὁποίαν δεῖν νὰ σχηματίσῃ ὁ ἀναγνώστης περὶ τῆς δωρηθείσης βιβλιοθήκης.

Τὸ σημείωμα ἀναφέρει ὅτι ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ καὶ τῷ ἀρχεῖῳ Λεβίδη ὑπάρχουν σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ἑξῆς.

«Οἱ ἐκλογικοὶ κατάλογοι τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας 60 ὄλων ἐτῶν καὶ τὰ σχετικὰ μητρώα ἀρρένων.

Πολλὰ Almanach τοῦ Gotha.

Τόμοι Μυθιστορημάτων.

Πρακτικὰ Ἐθνικῶν Συνελεύσεων καὶ Βουλῶν ὀλοκλήρου σχεδὸν ἑκατονταετίας.

80 Τόμοι Στενογραφημένων πρακτικῶν τῆς Βουλῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1862 καὶ ἑξῆς. Ἐτι καὶ τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ αὐτῶν ἄνω τῶν 60 τόμων.

Ἀγορεύσεις Πληρεξουσίων καὶ Βουλευτῶν ἐν τόμοις ἄνω τῶν 170.

Ἱστορικὰ συγγράμματα περὶ Γαλλίας, Τουρκίας, Ἀρμενίας, Κουτσοβλάχων, Μαυροβουνίου, Βεσσαραβίας, Μόσχας, Ρουμανίας, Ρωσίας, Σερβίας, Δανίας, Σουηδίας, Ἀμερικῆς, Ρώμης, Ἀγγλίας, τόμοι ἄνω τῶν 100.

Περὶ φιλοσοφίας συγγράμματα ἄνω τῶν 50.

Περὶ Χάρ. Τρικούπη τόμοι 16.

Τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ φιλ. Συλλόγου τόμοι 25.

Περιοδικὰ φιλολογικὰ ἀρχαιοτέρως ἐποχῆς τόμοι ἄνω τῶν 50.

Περὶ τοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος τόμοι ἄνω τῶν 60.

Λόγοι διάφοροι φιλολογικοί, ἱστορικοί, βιογραφικοί, ἐπικήδειοι πολιτικοί ἄνω τῶν 250.

Περὶ Δασῶν τόμοι 40.

Περὶ τελωνείων τόμοι 25.

Περὶ καπνῶν καὶ σιγαροχάρτου τόμοι 13.

Περὶ ἑλῶν καὶ ἐλονοσίας τόμοι ἄνω τῶν 50.

Περὶ οἴνων καὶ οἴνοπνευμάτων τόμοι 17.

Περὶ διαφόρων φορολογικῶν καὶ οικονομικῶν ζητημάτων τόμοι 25.

Διάφορα οικονομικὰ συγγράμματα τόμοι 100.

Περὶ Τραπεζῶν τόμοι 23.

Περὶ Τραπεζῶν καὶ χρηματιστηρίων τόμοι 24.

Περὶ φορολογίας ἀμέσου καὶ ἐμμέσου, κομμουνισμοῦ κλπ. τόμοι 27.

Περὶ Ταμείων συντάξεων, μπολσεβικισμοῦ, ἀπεργιῶν κλπ. τόμοι 50.

Δημόσιον χρέος, ἔθνικὰ δάνεια κλπ. τόμοι 64.

Ἀλλὰ οικονομικὰ συγγράμματα, τόμοι 15.

Ἀλλὰ πολλὰ οικονομικὰ μελέται, τόμοι 15.

Ἀγροτικὰ ζητήματα τόμοι 84.

Ὅμοιοι τόμοι 14.

Προϋπολογισμοὶ τοῦ Κράτους (ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐθίξαμεν) ἀπὸ τοῦ 1846 τόμοι 18 καὶ Γενικοὶ Ἀπολογισμοὶ ἀπὸ τοῦ 1833 (ἔργα Δημητρίου Ν. Λεβίδη).

Περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ, τόμοι 25.

Καὶ ἄλλοι Ἀπολογισμοὶ τόμοι, 17.

Διάφορα συγγράμματα τόμοι 7.

Ἐφημερίδες πολιτικαὶ ἀρχαῖαι, Ἑλπίς, Αἰὼν, Πρωΐα, Σύλλογοι, Ἐφημερίδες Συζητήσεων, τόμοι 49.

Νομικὰ βιβλία, διαθήκαι ἐπισήμων κλπ. τόμοι 150.

Σημειωτέον καλῶς, ὅτι ὅλα τὰ βιβλία καὶ τὰ φυλλάδια τῆς Βιβλιοθήκης εἰσι δεδεμένα καὶ ἐπομένως ἐς αἰὲ ἀσφαλῆ, καὶ ὅλοι οἱ φάκελλοι ἢ πάνινοι ἢ ἐν καρτονίαις.

Φάκελλος χρησιμώτατος καὶ σημειώσεις περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου.

Δύο φάκελλοι (κιβωτίδια ξύλινα) περιέχοντα ὅλας τὰς δίκας κατὰ Ἑλλήνων Ὑπουργῶν καὶ Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων.

Φάκελλος Κινήματος ἢ Στάσεως 1ης Μαρτίου 1935.

Φάκελλος ἐκ καρτονίου ὑπὸ τὸν τίτλον «περὶ τῶν Λεβίδη», περιέχων τεύχη καὶ ἐντυπα 24 περὶ τῶν Λεβίδη. Λεξικά (τινὰ σπουδαιότατα) ἐν ὄλῳ 20.

Ὁ Ἑλληνοτουρκικὸς Πόλεμος 1895 μέχρι 1897 καὶ Ἀποκαλύψεις Ν. Δ. Λεβίδη, τότε Ὑπουργοῦ Ναυτικῶν (εἰς τομῆδια 3).—Τόμοι ἐν ὄλῳ 68.

Ἄλλα ἱστορικὰ πολιτικὰ ἔργα, ἀφορῶντα τὴν Ἑλλάδα, τόμοι 8.

Διοικητικοῦ Δικαίου, Τόμοι 52.

Περὶ Τουρισμοῦ τόμοι 45.

Περιηγήσεις τόμοι 87.

Διεθνοῦς Δικαίου Μελέται τόμοι 113.

Ἐκκλησιαστικὰ συγγράμματα, ἐν οἷς καὶ τὰ κατὰ τὸ Σχῆμα, τόμοι 24.

Ὑπουργεῖου Ἐξωτερικῶν φάκελλος περιέχων σπουδαιότατα ζητήματα, ἀφορῶντα τὴν Ἑλλάδα, τὰς Capitulations κλπ. κλπ.

Ἱατρικὰ συγγράμματα τόμοι 223.

Τοπωνυμιαί τῆς Ἑλλάδος, ἔργον Ν. Δ. Λεβίδη πρώτου ἀσχοληθέντος περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, τεύχη καὶ μελέται 30.

Ἱστορικὰ συγγράμματα περὶ πόλεων τῆς Ἑλλάδος ἐν οἷς καὶ ὅλα τὰ Κρητικά, πόλεμος ἀποκαλύψεις κλπ.) τόμοι 131.

Ἱστορία Ἰδία Ἀθηνῶν, τόμοι 30.

Θεολογικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ συγγράμματα (ἐν οἷς καὶ τὰ κατὰ τὴν μετὰφράσιν τῶν Εὐαγγελίων) τόμοι καὶ φυλλάδια 353. Καὶ σὺν ἄλλοις σχετικοῖς ζητήμασι τὸ ὅλον βιβλία καὶ φάκελλοι (Θεολογικὰ καὶ Ἐκκλησιαστικὰ) 552.

Ἑλληνες ἀρχαῖοι συγγραφεῖς καὶ σχολιασταὶ φακελοὶ 114.

Ἄλλα τινὰ τῶν ἔργων Νικολάου Λεβίδη τόμοι 25.

Φιλολογικὰ διάφορα τόμοι 100.

Περὶ τῆς Γλώσσης καὶ τὸ Γλωσσικὸν ζήτημα φάκελλοι 125.

Περὶ μεταβολῆς Ἡμερολογίου τόμοι 12.

Βιομηχανικὰ κλπ. τόμοι 60.

Ἀπογραφαὶ περὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ περὶ ἀπογραφῆς ἐν γένει, τόμοι 11.

Πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ μετανάστευσις καὶ θνησιμότης, τόμοι 5.

Νόμοι περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν καὶ διαιρέσεως περιφερειῶν, τόμοι 15.

Ὀικονομικὰ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, τόμοι 10.

Ἀπολογισμοὶ καὶ λογοδοσία τοῦ Δήμου Ἀθηναίων Δασμολογία, Κατάβρεγμα ὁδῶν, ἔξυλιανσις Ἀθηνῶν κ.λ.π. περὶ Ἀθηνῶν, τόμοι 30.

Ὑγιεινὴ πόλεων καὶ κωμῶν, τεύχη 7.

Ὑδρευσις τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὑπόνομοι καὶ Στυμφαλία, τόμοι 40.

Περὶ Κωπαίδος τόμοι 10.

Σιδηρόδρομοι, Ἱπποσιδηρόδρομοι, ὑπόγειοι σιδηρόδρομοι καὶ τροχιόδρομοι κλπ. τόμοι 29.

Καὶ ἄλλα σχετικὰ αὐτοῖς, τόμοι, 15.

Νομοσχέδια Ν. Λεβίδη, Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, τόμος 1.

Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες δευτέρου, καὶ πρώτου, Πανελληνικοὶ καὶ σχολικοὶ, τόμοι 42.

Ὑπουργεῖου Ἐσωτερικῶν 1908—1909 (Ὑπουργὸς Ν. Λεβίδης) φάκελλοι διαφόρων ὁμηρειῶν, καὶ ἑτεῖ σχετικοὶ φάκελλοι 3.

Ἐκπαιδευτικὰ διάφορα, τόμοι 135.

Μελέται πολιτειολογικαί, τόμοι 66.

Σχετικά, τόμοι 218.

- Ἐμπορικοῦ Δικαίου Συγγράμματα, τόμοι 15.
Μυθολογία καὶ Ἑλληνικὴ Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος κλπ. τόμοι 30.
Ποινικοῦ Νόμου καὶ Ποινικῆς Δικονομίας συγγράμματα καὶ μελέτη Νικολ.
Λεβίδη περὶ τοῦ πῶσαι θανατικαὶ ἐκτελέσεις ἐγένοντο ἀπὸ συστάσεως τοῦ Βασι-
λείου, τόμοι 59.
Μελέται Διοικητικὰ ζητήματα καὶ ἔγγραφα ἐπὶ τῆς ὑπουργίας Ν. Λεβίδη.
Ἐσωτερικῶν) τὸ ὅλον, μετὰ τῶν τῆς Ἀσφαλείας καὶ Ὑγιεινομίας, τόμοι 13.
Κατὰ τῆς φυματιώσεως ἔργασαι Ν. Λεβίδη ὡς Ὑπουργοῦ τόμοι 9.
Πρόσφυγες, Ἐμπορικὰ Πανηγύρεις τόμοι 3.
Περὶ Γεωργίας μελέται Ν. Λεβίδη καὶ περὶ Δημοσίων ἔργων, τόμοι 12.
Μελέται ὁδοστρωσίας καὶ ὁδοποιίας, ἐπὶ ὑπουργοῦ Νικολ. Λεβίδη, 1908—
1909, ἐν οἷς, ἔργα ἐν Ἀττικῇ, στατιστικὴ ὁδοποιίας κλπ. τεύχη 20.
Προϋπολογισμοὶ Ταμείου Ὀδοποιίας 1889—1901, τόμοι 3.
Περὶ Σταφίδος, Σταφίδαμπέλου, φυλλοξήρας, καὶ ἄλλων γεωργικῶν ζητη-
μάτων, τόμοι καὶ τεύχη 109.
Ἄλλα Γεωργικὰ ζητήματα καὶ τὸ Ἀ. Γεωργικὸν Συνέδριον Ναυπλίου τοῦ
1901 καὶ τοῦ 1909 ἐπὶ ὑπουργίας Ν. Λεβίδη, τόμοι 7.
Μελισσοκομικά, μελέται 5.
Σηροτροφία καὶ Μέταξα, τόμοι 7.
Κτηνοτροφία, πτηνοτροφία, γάλα καὶ νοθεία αὐτοῦ, τόμοι 4.
Διεθνὲς Συνέδριον πρῶτον ἐν Γενεύῃ, κατὰ τῆς νοθείας τροφίμων τεύχη 17.
Πρῶτος «Πολιτικὸς Σύλλογος» ἐν Ἀθήναις 1888 καὶ ἡ ἀγόρευσις Ν. Λε-
βίδη τόμος 1.
Μεταλλευτικὰ Λαυρίου, Μεταλλεύματα, ὄρυκτολογικά, γεωλογία, σεισμοί,
λαματικά πηγαί, γαλλικαὶ μελέται περὶ νοθείας τροφίμων, μελέται φυσικῆς, χη-
μείας καὶ ἀλχημείας, τόμοι 158.
Σχέδια Μητροπόλεως κατὰ βασιλικὰς ἑορτάς, τόμος 1.
Ἀμαλλεῖον, Μουσικὸν σύλλογος, Σύλλογος Ξηροκρήνης, οἰκονομικὰ συστά-
σια Φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, Ἀρσάκειον, Συνέδριον Ἑλληνικῶν Συλλόγων
τοῦ 1879 τόμοι καὶ τεύχη 48.
Παναπιστήμιον Ἀθηνῶν, τόμοι 37.
Ὀρφανοτροφεῖον Χατζηκώστα, τόμοι 1.
Καταστατικὰ συντεχνιῶν, ἐταιρειῶν, τραπεζῶν, νοσοκομείων, Ἐμποροῦπαλ-
λήλων, κυριῶν ὑπὲρ γυναικείας ἐκπαιδεύσεως κλπ. τόμοι 27.
Καὶ ὁμοία τόμοι 13.
Μετοχικὸν Ταμεῖον Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, ἱδρυθὲν ὑπὸ Δημητρίου Ν.
Λεβίδη, τόμοι καὶ τεύχη 67.
Ποιήματα διάφορα τόμοι 82.
Πολεμικὸν Ναυτικὸν καὶ τινὰ περὶ Ἐμπορικοῦ τόμοι καὶ τεύχη 246.
Συνταγματικὸν Δίκαιον, Πολιτειολογικά συγγράμματα, πολιτεύματα ξένων
Κρατῶν κλπ. τόμοι 152.
Ἐπίσης Πολιτειολογικὰ μελέται κλπ. τόμοι 51.
Συνέχεια τοιοῦτων μελετῶν, τόμοι 82.
Μελέται σχετικὰ Ν. Δ. Λεβίδη, καὶ ἄλλα σχετικὰ, τόμοι 48.
Ἐπίσης σχετικὰ πρὸς τὸ Σύνταγμα τοῦ 1922, τόμοι 7.
Συγγράμματα περὶ τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ, ἐν οἷς καὶ ἀπόρρητα καὶ φάκελ-
λοι σχετικοί, τόμοι 193.
Περὶ Παρνασοῦ καὶ Σχολῆς Ἀπόρων Παιδῶν, τόμοι 54.
Ζητήματα ἀφορῶντα τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Ἑλληνισμόν, πλὴν τῶν ἀνωτέρω,
τόμοι 8.
Συγγράμματα περὶ Βυζαντίου, τόμοι 85.
Τὰ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, σφαγαὶ κλπ. συγγράμματα ξένων καὶ
καὶ Ἑλλήνων Συγγραφέων, τόμοι 19.
Συνέχεια περὶ τῶν αὐτῶν, Ἐκατονταετηρίδες, Ἐπέτειοι, ἔγγραφα καὶ
Μελέται ἀφορῶσαι τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821, τόμοι 38.
Περὶ Φιλελλήνων, τόμοι 5.
Ἑλληνικὸν Πολεμικὸν Ναυτικὸν τοῦ 1821, τόμοι 11.
Ἐπίσης συγγράμματα ἀφορῶντα τὸ 1821, τόμοι 16. Σχετικὰ αὐτοῖς, τόμοι 15.
Περὶ Καραϊσκάκη καὶ ἄλλων Στραταρχῶν τόμοι 3.
Βιογραφία Δημητρίου Ν. Λεβίδη, τόμος 1.
Δημόσια ἔγγραφα, Συνθήκαι, Πρωτόκολλα, ἀφορῶσαι τὴν σύστασιν τοῦ
τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ Ἀρχεῖα σχετικὰ, τόμοι 20.

- Ἱστορικὰ ἡμερολόγια, διὰ τὸ 1821, τόμοι 17.
Συγγράμματα ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν καὶ ἱστορικὰ ἀρχεῖα, ἀφορῶντα
τὴν Ἑλλάδα, τόμοι 20.
Συγγράμματα ἱστορικά, βιογραφίαι, ἀρχεῖα, Ἀπομνημονεύματα, ἀφορῶντα
τὰ μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Καποδιστρίου καὶ τοῦ Ὄθωνος, τόμοι 20.
Συνέχεια τῆς αὐτῆς Ἐποχῆς, τόμοι 16.
Ἐπίσης συνέχεια τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, τόμοι 20.
Κοινοβουλευτισμὸς ἢ Δικτατορία, Ν. Δ. Λεβίδη, «Περὶ τῆς Γλώσσης ὡς
ζητήματος ἔθνικοῦ». Τὰ περὶ ἐνώσεως τῆς Ἐπτανήσου.
Κ. Ν. Λεβίδου (τῆς «Ἐλπίδος») δύο πολιτικοῖστορικὰ Μελέται περὶ Ἑλλά-
δος σπουδαιόταται. Τοῦ αὐτοῦ ὁμοίαι μελέται, τόμοι μετὰ φυλλαδίων 5.
Σχετικὰ φυλλάδια 20.
Ἀγγλικὴ Πολιτικὴ καὶ Ἑλληνισμὸς, Γάλλων, Σαλιβουρῆ, Ντισραέλι,
τόμοι ἐν ὄλῳ 5.
Γερμανικὸς φιλελληνισμὸς, σλαυῖσμὸς καὶ γερμανισμὸς, ἢ Ρωσσία καὶ αἱ
Ἑλληνικαὶ Χῶραι τόμοι 3.
Τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ βασιλείου Γεωργίου τοῦ Α'. ὑπὸ Ν. Δ. Λεβίδη.
Μικρασιατικὸς σύλλογος, Μικρὰ Ἀσία καὶ κρυπτοχριστιανοί, τόμοι 3.
Ἡ Ἑλλάς εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ σχετικὰ τόμοι 2.
Περὶ Μικρᾶς Ἀσίας, τεύχη 3.
Ἀλβανικά, τεύχη 6.
Ἡπειρος καὶ Ἀλβανία, τεύχη 17.
Σάμος τεύχη 5.
Καὶ ἄλλα Βαλκανικά, τεύχη 5.
Καρτάλη «Ἱταλικὴ Πολιτικὴ ἐν Ἀλβανία» τόμος 1.
Καὶ πάλιν περὶ Κουτσοβλάχων, τόμος 1.
The Dedekanesse τεύχη 3.
Ἀνέκδοτα, διπλωματικά ἔγγραφα Σκουλοῦδη, τόμος 1.
Περὶ Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, Φωτίου Πατριάρχου, καὶ Παναγίου Τάφου
καὶ πολλὰ σχετικὰ Ν. Δ. Λεβίδη, τεύχη καὶ τόμοι 5.
Ν. Δ. Λεβίδη, τὰ ἐν Ρουμανία Ἑλληνικὰ μοναστηριακὰ κτήματα καὶ τοῦ
αὐτοῦ τὰ «μοναστηριακὰ ἀκίνητα κτήματα» τόμοι 2.
Λεύκωμα ὑπὲρ Παναγίου Τάφου, Ἅγιον Ὄρος καὶ Χαλκιδική, τεύχη 6.
Ἐπιστολαὶ Νικολάου Μαυροκορδάτου καὶ Ἀρχιεπισκόπου Λυκούργου.
Πατριαρχεῖα Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὴν Πρεσβευτικὴν Συνδιάσκεψιν,
ὄλα τὰ ἀνωτέρω τεύχη 7.
Περὶ Ἀντιοχείας καὶ λοιπῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων τεύχη 21.
Περὶ Θράκης τεύχη 11.
Περὶ Μακεδονίας, μελέται καὶ στατιστικαί, τόμος 1 καὶ τεύχη, ἐν ὄλῳ 30.
Περὶ Μακεδονίας, ἐπίσης μελέται καὶ στατιστικαί, τόμος 2ος, σχετικὰ δι-
πλωματικά ἔγγραφα καὶ Κυανὴ Βίβλος, καὶ Διγλωσσία Μακεδόνων, τόμοι καὶ
τεύχη ἐν ὄλῳ 9.
Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι.
Κύπρος καὶ Ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα καὶ σχετικὴ μελέτη Ν. Δ. Λεβίδη,
Μελέται 9.
Καὶ ἄλλη μελέτη περὶ Κύπρου, 1821—1930.
Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν Τσαῖρον κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς
Ρωσσίας.
Ἐψηλὸν Πατριαρχικὸν Βεράτιον, Ἰωσάκειμ τοῦ Γ' ἔτος 1902.
Ν. Δ. Λεβίδη Προέδρου τῆς Βουλῆς, προσφωνήσεις πρὸς τὴν Ἱταλίαν.
ἔτη 1906 καὶ 1907.
Ἐπιστολὴ Χ. Τρικούπη περὶ Ἱταλίας καὶ Ἑλλάδος.
Ν. Δ. Λεβίδη καὶ ἄλλοι ὀγκῶδες φάκελλοι κατὰ τῆς μεταφράσεως τῶν
εὐαγγελίων.
Φυσίγγιον δυναμίτιδος ἐν τῇ Βουλῇ.
Βουλγαρικὰ φρικαλεότητες ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ πολλὰ περὶ τοῦ Βουλα-
ρικοῦ ζητήματος τεύχη ἐν τόμῳ 1.
Μελέται περὶ Ἑλληνοβουλγαρικοῦ ζητήματος, ἐκκλησιαστικὰ προνόμια
οἱ Βούλγαροι καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τόμος καὶ τεύχη 18.

Ἱστορία τῶν Σφαγῶν ἐν Συρίᾳ, καὶ τὰ τελευταῖα ἐν Συρίᾳ συμβάντα, ὑπὸ Γενορμαντ υἱοῦ τόμοι 2.

Λόγοι, ἐπικήδειοι καὶ ἐπιτάφιοι εἰς Ἐπαμεινῶδαν Δεληγιώργην, Ἄλεξ. Κουμουνοῦρον, Γεώργιον Θεοτόκην καὶ Δημήτριον Ράλλην. Εἰς τοὺς δύο τελευταίους ὑπὸ Ν. Δ. Λεβίδη.

Βιογραφία, τόμοι μετὰ τευχῶν συνδεδεμένων 353.

Τὸ Συναίτικόν Μετόχιον, τόμος 1.

Ἐπίγραμμα περὶ Καστελλορίζου καὶ πολλά περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ σχετικὰ πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα, τόμοι 4.

Ἀπομνημονεύματα τοῦ Ζορμπᾶ, τόμος 1.

Φιλαρέτου ἱστορικοπολιτικαὶ Μελέται, τεύχη 4.

Φυλλάδια 19, περὶ τῶν Ἑλληνικῶν ζητημάτων.

Περὶ Βασιλέως Γεωργίου Α', καὶ Βασιλέως Κωνσταντοῦ 12ου, τόμοι 9.

Ν. Δ. Λεβίδη, τὰ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τολμηθέντα τόμος 1.

Περὶ τῆς καταθίκης τῶν Ἐπισκόπων, τεύχη 9.

Περὶ τῆς Πολιτείας τοῦ Βασιλέως Κωνσταντοῦ ΙΒ', τόμοι 5.

Κατάλυσις τῶν Νέων Ἐπαρχιῶν ἐν ἔτει 1881.

Ἐπεισόδιον Ροῦμπολδ. 1886—1887.

Δωρεὰ Μανωλάδος.

Συμπλοκὴ τῶν Κομμάτων κατὰ τὸ 1888 πρὸ τῆς Ἐκκλησίας Ρόμβης.

Ἀγορεύσεις Ε. Βενιζέλου, Πολίτη, Καφαντάρη, Ρέπουλη, Ράλλη, Στράτου ἐν ἔτει 1917, τόμος 1.

Draut, le roi Constantin, τόμος 1.

Ἀνθελληνικὰ διωγμοὶ ἐν Τουρκίᾳ τεύχη 7.

Atrocités Bulgares en Macedoine, τόμος 1 καὶ Βουλγαρικὰ θηριωδία τόμος 1.

Ἐπίσημα Πρακτικά τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τοῦ 1921 περὶ Διεθνούς ἀποστολῆς εἰς Θράκην καὶ Σμύρνην τόμος 1.

Ὅγκῳδεις φάκελλοι περὶ ὄλων αὐτῶν τῶν τελευταίων ζητημάτων.

Συνθήκη Τουρκοβουλγαρικῆ.

Συνθήκαι Ἀθηνῶν καὶ Βουκουρεστίου καὶ οἰκονομικαὶ συνέπειαι τῶν πολέμων κλπ. τεύχη 10.

Ἐν Φακέλλῳ ἐκ καρτονίου ὀγκῳδῆ, ποικίλα, μὴ πολεμικὰ γεγονότα, σχετικὰ τῷ Παγκοσμίῳ Πολέμῳ. Οἱ στασιασταὶ ἐν Θεσπλίᾳ. Ἡ Ἑλλάς κράτος ἀνεξάρτητον. Ἐπιστολαὶ σχετικαὶ Ν. Δ. Λεβίδη τόμοι καὶ φάκελλοι 19.

Φυλλάδια κατὰ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, 1920—1930, ἐν ὄλῳ 8.

Διπλωματικά ἔγγραφα τοῦ 1913—1917

Βελγικὴ Οὐδετερότης. Ἡ μεγάλη ἐθνικὴ κρίσις.

Πόλεμος Ἑλληνοβουλγαρικὸς, τόμοι καὶ φυλλάδια 11.

Τελευταῖοι Ἑλληνοτουρκικοὶ πόλεμοι, τόμοι καὶ τεύχη 12.

Τιμολ. Βάσσου, ὑποστρατήγου, αἱ ἀποκαλύψεις περὶ Κρήτης 1895—1897.

Κομποθέκρα, ἀγνωστὸς ἱστορία περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀποκλεισμοῦ.

Βουλγαρικὰ ὀμότητες ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ, 1912—1913.

Στρατηγοῦ Μπαῖρα, τὸ ὄχυρόν Ροῦπελ.

Ἡ Ἀντάντ καὶ ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸν Μεγάλ. Πόλεμον τόμοι 2. ὑπὸ Γυαλλίστρα καὶ Cosmin

Libray L. a raix malpropre

Béer La Bataille des diplomates (ὄλα τ' ἀνωτέρω τόμοι 23).

Études et documents sur la guerre 1914—1915, τεύχη 16.

Fournet Souvenirs de guerre d'un Amiral 1914—1916, τόμος 1.

Testis L'Expédition des Dardanelles τόμος 1.

Kiazim: L'aventure Kemaliste τόμος 1.

Asquith. La genèse de la guerre

Βεζίκη. Ἀπολογία τῶν ὑπουργῶν καὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου, τὰ 10 ἔτη Δημοκρατίας 1924—1934.

Ν. Δ. Λεβίδη πίναξ τινῶν τῶν δημοσιευθέντων ἔργων καὶ βιογραφικαὶ σημειώσεις.

Μελέται περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι, τόμοι δεδεμένοι 5, καὶ τεύχη 67.

Τὰ τῆς δολοφονίας Δεληγιάννη καὶ ἀνέγερσις ἀνδριάντος ἐν ὀγκῳδῇ φακέλλῳ.

Τὰ πρὸς Ρουμανίαν 13 σπουδαῖα τομῆδια, ἦτοι, μοναστηριακά, Ζάππας,

Συνέδριον, Γνωμοδοτήσεις τοῦ Martens περὶ Ζάππα, ἑλληνικαὶ κοινότητες, Ρῆξις, Κουτσοβλάχοι.

Ἐν λευκῷ πανίνῳ φακέλλῳ, μελέται περὶ ἑλληνισμοῦ, πληθυσμὸς τῶν ἑλλήνων, μελέτη Ν. Δ. Λεβίδη «περὶ ἀνταλλαγῆς πληθυσμοῦ».

Μελέται περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι, τόμοι 2 καὶ τεύχη 58. Σκουλούδη, πολιτεία καὶ ἀνακοινώσεις, τεύχη 6.

Μελέται περὶ ἑλληνισμοῦ, ἐν ὄλῳ 18 εἰς 2 τόμους.

Νομοσχέδιον Ν. Λεβίδου ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης «περὶ μεταρρυθμίσεων ἐν τῷ Δικονομικῷ Δικαίῳ» τεύχη 5.

Τοῦ αὐτοῦ μελέτη «περὶ φυλακῶν ἐν γένει». Ἀρχαιολογικά, τόμ. καὶ τεύχη 132.

Χάρται στρατιωτικοὶ καὶ παγκοσμίου πολέμου ἐν φακέλλοις λευκοῖς πανίνοις.

Ἀρχεῖα Κουντουριώτου, τόμοι 4. Μακρυγιάννη, τόμοι 2, Ρώμα, τόμοι 2.

Δελτίον ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, τόμοι 10.

Ἀπομνημονεύματα Ραγκαβῆ, τόμοι 4.

Ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, οἱ δωρούμενοι προϋπολογισμοὶ τοῦ Κράτους, εἶναι τόμοι 56, περιλαμβάνουν τεύχη 83.

Εἰκόνες ἐν πλαίσιοις, ἱστορικαί.

Τὸ πρωτότυπον τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐξώσεως τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος.

Χρυσόβουλον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σαγματᾶ.

Εἰκὼν τοῦ Μ. Ναπολέοντος. Εἰκὼν τοῦ Bismark τοῦ Θιέρσου καὶ τοῦ Μαντε συζητούντων ἐν Γαλλίᾳ, μετὰ τὴν ἡτταν αὐτῆς κατὰ τὸ 1870.

Ὁ Ἀρχαῖος Πειραιεὺς μετὰ τῶν λιμένων αὐτοῦ, ἔργον τῆς Γερμανικῆς Ἀποστολῆς.

Atlas moderne de géographie ancienne et moderne par Larrie ἔτος 1829.

Paris.

Σάθα. Μεσαιωνικὴ βιβλιοθήκη, τόμοι 7.

Συγγραφοῦ. Ἀπομνημονεύματα τόμοι 3.

Νικολ. Δραγούμη. Ἱστορικὰ ἀναμνήσεις, τόμοι 3.

Περιοδικὸν Ἑλληνικοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου, τόμοι 13.

Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἔτη 47.

Δρομοκαίτελου λογοδοσίαι, ἔτη 23.

Ἀρχεῖον Κοινότητος Ὑδρας, τόμοι 16.

Ὁ κ. Ν. Λεβίδης, συνοδεύων τὴν πρὸς τὸν Παρνασσὸν δωρεὰν τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ, ἔγραψε τοὺς ἐξῆς συγκινητικοὺς λόγους:

«Ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ μου καὶ ἐν τοῖς συναφῆσιν αὐτῇ πολλαχοῦ θέλετε συναντήσῃ τὰς ἐργασίας μου, τὰς ἐπιθυμίας μου καὶ τὰς προαιρέσεις μου. Αὐτὴν τὴν ψυχὴν μου. Λυποῦμαι ἀποχωριζόμενος περιβάλλοντος, ἐν ᾧ ἐπὶ πολλὰς δεκάδας ἐτῶν ἔζησα, ἀλλὰ παρηγορία ἐνσταλάζεται τῇ ψυχῇ μου, δταν σκέπτομαι, ὅτι δὲν θέλει λησμονηθῆ καὶ παραγραφῆ ἐντελῶς ἡ ζωὴ μου».

Εἰς τὸ σημείωμα αὐτό, σκόπιμον εἶναι νὰ προστεθῆ ὡς σχόλιον ἡ ἀλήθεια ὅτι δὲν εἶναι μόνον ἡ βιβλιοθήκη καὶ τὸ ἀρχεῖον, οἱ μοναδικοὶ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους δὲν πρόκειται νὰ παραγραφῆ ἡ ζωὴ τοῦ σεβαστοῦ ἀνδρός.

Ἡ δρᾶσις του, μακρὰ, πολυσχιδῆς, πάντοτε ὠφέλιμος, θὰ παρέχη πρὸς τοὺς μεταγεστέρους πολλὰς ἀφορμὰς διὰ νὰ προφέρουν οὗτοι τὸ ὄνομά του, μεθ' ὅσης τιμῆς ὀφείλεται εἰς αὐτό.

Ἡ δρᾶσις του, μακρὰ, πολυσχιδῆς, πάντοτε ὠφέλιμος, θὰ παρέχη πρὸς τοὺς μεταγεστέρους πολλὰς ἀφορμὰς διὰ νὰ προφέρουν οὗτοι τὸ ὄνομά του, μεθ' ὅσης τιμῆς ὀφείλεται εἰς αὐτό.

Ἡ δρᾶσις του, μακρὰ, πολυσχιδῆς, πάντοτε ὠφέλιμος, θὰ παρέχη πρὸς τοὺς μεταγεστέρους πολλὰς ἀφορμὰς διὰ νὰ προφέρουν οὗτοι τὸ ὄνομά του, μεθ' ὅσης τιμῆς ὀφείλεται εἰς αὐτό.

Ἡ δρᾶσις του, μακρὰ, πολυσχιδῆς, πάντοτε ὠφέλιμος, θὰ παρέχη πρὸς τοὺς μεταγεστέρους πολλὰς ἀφορμὰς διὰ νὰ προφέρουν οὗτοι τὸ ὄνομά του, μεθ' ὅσης τιμῆς ὀφείλεται εἰς αὐτό.

Ἡ δρᾶσις του, μακρὰ, πολυσχιδῆς, πάντοτε ὠφέλιμος, θὰ παρέχη πρὸς τοὺς μεταγεστέρους πολλὰς ἀφορμὰς διὰ νὰ προφέρουν οὗτοι τὸ ὄνομά του, μεθ' ὅσης τιμῆς ὀφείλεται εἰς αὐτό.

Ἡ δρᾶσις του, μακρὰ, πολυσχιδῆς, πάντοτε ὠφέλιμος, θὰ παρέχη πρὸς τοὺς μεταγεστέρους πολλὰς ἀφορμὰς διὰ νὰ προφέρουν οὗτοι τὸ ὄνομά του, μεθ' ὅσης τιμῆς ὀφείλεται εἰς αὐτό.

AMEDEO FINAMORE

(Από το βιβλίο του «Τρία Λυρικά»)

Π Ο Τ Α Μ Ι Α

'Υπάρχουν ζωές
 'Ηρεμες
 'Όπως και ήρεμα ποτάμια
 Προφυλαγμένα
 'Από γερά προχώματα
 Τροφοδοτούμενα
 'Από πλούσιες πηγές
 Διαρκείς

 'Ανωφελή
 'Αργά
 Φέρουν
 Στην ήσυχη πορεία τους
 Τόν ήχο άπαλης μουσικής
 'Αντακλάσεις κινητών φώτων
 'Ακόμη κι' αν στο βυθό τους
 Το γλοιώδη
 Ξεχύνεται ο βόρβορος
 Κι' άνακατεύει
 Ψοφίμια σαπισμένα.

 'Υπάρχουν κι' άλλες ζωές

"Αλλα ποτάμια
 Που σπάζουν τ'ά βράχια
 Με την πρώτη σχισμή
 Με την πρώτη ταραχή
 Που δέν βρίσκουν το δρόμο
 'Ανοιχτό
 Εύκολο
 'Απαλό
 Που έχουν μονάχα
 Για δπλο
 Για όδηγό
 Για σκοπό
 Την άγρια έπιθυμιά
 Να τρέξουν προς τη μακρυνή Θάλασσα
 Και χαρακώνουν
 Την έχθρική γη
 Με το βαθύ τους χάραγμα
 Ναι — και αν ακόμα μια μέρα
 'Η φλέβα κοπεϊ
 "Η ο δρόμος χαθει
 Για πάντα
 Προς τη θάλασσα τη μακρυνή —
 'Η γη ή έχθρική διατηρεί
 Το βαθύ χάραγμα
 Βαθύ
 Σαν σημάδι ιερό άλετριοθ.

(Πεζή μετάφρασις. ΕΛΕΝΗΣ Π. ΨΗΜΕΝΟΥ)

Η ΑΧΟΡΤΑΓΗ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἄρφανη πατρός, ἐξοῦσε στό σπίτι μέ τήν μάννα της καί τάδέρφια φτωχικά ἀλλ' ἄρμονικά καί ἡσυχά.

Εὗρηκε τρόπο, μέ ὅ,τι εἶχεν ἀποχτήσει ἀπ' τήν μόρφωσί της, νά κερδίζη ὀλίγα χρήματα κάθε μήνα πού τήν διευκόλυναν στό μικρά της ἐξοδα. Στήν καθημερινή της ζωή προσετίθετο πότε πότε κι' ἕνα ἐργόχειρο, πού συνεπλήρωνε σιγά σιγά ἐκεῖνο πού τῆς χρειαζότανε γιά προῖκα. Τόν καιρό πού θά παντρευότανε ἔπρεπε νάχη τόν ρουχισμό της, τοῦλάχιστον. Τίποτε ἄλλο δέν εἶχε. Ὁ ρουχισμός γιά τίς γυναῖκες εἶναι χρήσιμος καί ὠραῖος ὅταν εἶναι καί στολισμένος.

Σάν ὅλα λοιπόν τὰ φτωχά κορίτσια, πού δέν μποροῦν νά ἀγοράσουν ὅ,τι τοὺς χρειάζεται, καθότανε στό σπίτι της καί ἐτοίμαζε σιγά-σιγά, λίγα-λίγα, τήν προῖκά της.

Κεντοῦσε καί σιγοτραγουδοῦσε.

Καί ἦτο εὐχαριστημένη.

Περίμενε νά φανῆ ὁ γαμπρός πού θά τήν ἤθελε, θά τήν ἀγαποῦσε, θά τήν ἐρωτεύοτανε καί θά τήν ἔπαιρνε.

Ἄλλων τῶν κοριτσιῶν τὰ ὄνειρα εἶναι ἴδια.

Δέν ἦτο μεγάλη στό χρόνια καί ἦτο ὠραία.

Ἐξω ἡ ζωὴ ἦτο θορυβώδης καί ὠραία! Δέν ἔδιδε σημασία σέ τίποτε δέν εἶχεν ἀπαιτήσεις ἢ κόρη.

Κλεισμένη μέσ στό σπίτι της περνοῦσε ὥρες περιορισμένες καί ἐφρόντιζε μέ ὄλους μαζύ τοὺς ἑδικοὺς της νά μὴ εἶναι δυσχερῆ ἀπό τίποτε, μῶλη τήν φτώχεια καί τὰς στερήσεις των.

Μιά μέρα ταξίδευε μέ τόν ἠλεκτρικό σιδηρόδρομο γιά τόν Πειραιᾶ.

Φοροῦσε ὅ,τι καλλίτερο εἶχε. Φτωχικό ἀλλὰ νοικοκυρεμένο.

Ὅπως ἦτο ὠραία, ὅλα τῆς πήγαιναν ὠραία.

Καθισμένη στή θέσι τοῦ τραίνου ἦτο μᾶλλον σκεπτική.

Μιά στιγμή διεσταυρώθησαν τὰ βλέμματά της μέ τὰ μάτια ἑνὸς νέου πού καθότανε ἀπέναντί της.

Ὁ νέος ἦτο ὠραῖος, ἐλκυστικός καί καλοντυμένος.

Τόν ξανακοίταξε, ὅπως κυττάει κανεὶς πάντα ἕνα ὠραῖο πρᾶμμα.

Καί πάλι τόν ἐκύταξε.

Ἀφηρημένη τόν ἐκύταζε διαρκῶς.

Καί ἀντελήφθη σέ μιά στιγμή πῶς κι' ὁ νέος τήν ἐπρόσεξε.

Ἐπάρχουν στιγμές πού, κανεὶς δέν ξέρει γιὰτί, ἐλκύεται ὁ ἕνας ἀπ' τόν ἄλλο!

Εἶναι μοῖρα! Τύχη! Σύμπτωσης!

Τέτοια στιγμή ὑπῆρξε καί γιά τοὺς δύο τους.

Ὁ νέος, γυῖός πλουτοῦ πατρός, πήγαινε στό σπίτι του ἐπιστρέφοντας ἀπό δουλειά πού τοῦχεν ἀναθέσει ὁ πατέρας του.

— Ἐπρόσεξε τήν νέα πολύ καί χωρίς νά καταλάβῃ γιὰτί, ἐνδιαφέρθηκε!

Σάν τέλειωσε τὸ σύντομο ταξίδι, καί φθάσανε ἰσὺν Πειραιᾶ, ἄφησε τήν νέα νά πρωτοπεράσῃ. Ἐπῆγεν σ' ἀρκετὴ ἀπόστασι ἀπὸ πίσω της καί, σέ μιά στιγμή πού τήν πλησίασε τῆς μίλησε. Τήν ρώτησε ποιά εἶναι, τῆς εἶπε ποῖός εἶναι, τῆς εἶπε πῶς τοῦ ἀρέσει καί τήν παρεκάλεσε νά τήν ξαναἰδῇ.

Ἡ κόρη ὠχρίασε, εἶπε ἕνα ἀπλό «εὐχαριστῶ» καί ἔφυγε.

Τῆς εἶπε ὁ νέος τότε πῶς σέ μιά ὠρισμένη ὥρα τὰπόγευμα τῆς αὐριο θά πήγαινε στό Φάληρο.

Ἡ νέα ἔφυγε, χωρίστηκαν χωρὶς νά ποῦνε τίποτε ἄλλο.

Ἦσαν ὅμως ἐρωτευμένοι!

Τήν ἐπομένη συνηντήθησαν στό Φάληρο. Μιλήσανε καί εἶπανε πολλά καί διάφορα. Κατάλαβαν πῶς ὁ ἕνας ἔκαμνε γιά τόν ἄλλο.

Ὁ ἕνας ἦτο πλούσιος, ἡ ἄλλη φτωχή ἀλλ' αὐτὸ δέν εἶχε σημασία. Ἐλεγε τὸ κορίτσι πῶς σάν φτωχὴ πού εἶναι δέν ἔχει ἀπαιτήσεις.

Γνωρίστηκανε καλλίτερα καί πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς πού ἔβλεπε ὁ ἕνας τόν ἄλλο.

Μιά μέρα ὁ νέος ζήτησε τήν ἄδεια τῶν γονέων του νά παντρευτῇ μιά νέα πού εἶχεν ἀγαπήσει. Νά παντρευτῇ μιά κόρη φτωχὴ ἀλλὰ καλή.

Οἱ γονεῖς, ὅπως ὅλοι, στήν ἀρχὴ διστασαν ἀλλὰ στό τέλος ἔδωσαν τήν ἄδεια.

Καί παντρευτήκανε εὐτυχισμένοι.

Ἡ πρώτη ἔγνοια τοῦ γαμπροῦ καί τῶν ἑδικοῦ τοῦ ἦτο νά τήν γιομίσουν δῶρα. Ροῦχα, πρᾶμματα, διαμαντικά!

Ἀγαποῦσαν ὅλοι τήν νύφη καί ἠθέλησαν, ἐπειδὴ ὑπῆρξε πτωχὴ νά τήν χορτάσουν ἀπ' ὅλα καί νά τήν εὐχαριστήσουν.

Ἡ ζωὴ τῆς νέας ἀλλάξε σύρριζα.

Ὅσο ὅμως περισσότερο ἀλλάζεν ἡ ζωὴ της καί γινότανε ὠραία, τόσο ἀλλάζαν καί τὰ μυαλά της!

Ἐλησμόνησεν τί ἦτο καί τί ἔγινε! Ἐλησμόνησε τήν φτώχεια της μέ τὰς στερήσεις!

Σάν ἐγέμισε τὸ μάτι της ἀπ' ὅλα, ἤρχισε νά γίνεται ἀχόρταγο.

Ἀγαποῦσε τόν ἄντρα της, ἀγαποῦσε ὅμως τώρα καί τὰ μεγαλεῖα μέ τήν ἐπίδειξι.

ἤρχισε νά μὴ τῆς φαίνεται ὠραῖο ὅ,τι εἶχε. Ἦθελε ὄλο καί περισσότερα. Τίποτε δέν τήν εὐχαριστοῦσε καί ὅ,τι ξένο ἔβλεπε, ἔλεγε πῶς εἶναι καλλίτερο.

Δέν ἦτο πλέον ἡ πτωχὴ κόρη. Ἦτο μεγάλη κυρία.

Μέ τήν καθημερινὴν δυσχερῆσκειαν ἡ σύζυγος ἔφθασε νά ἐνοχλῇ τόν σύζυ-

γο, πού μιά μέρα, σέ μιά σκηνή, πού δυστυχῶς συχνά συμβαίνει στοὺς τέτοιους συζύγους, τῆς εἶπε πῶς εἶν' ἀχάριστη γιὰτί τήν ἔβγαλε ἀπὸ τήν φτώχεια, τῆς ἔδωσε ὅ,τι μπορούσε καί περισσότερο, τήν ζοῦσε βασιλικά κι' αὐτὴ ἐγκρίνιαζε.

Ἀπήντησε κι' αὐτὴ στήν κακὴ ἐκείνη ὥρα πῶς γι' αὐτὸ παντρεύτηκε καί πῶς τόν πήρε γιά τὰ λεπτά του πῶς δέν εὗρισκε τίποτε ἄλλο σαυτὸν καί πῶς θέλει πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅ,τι ἔχει, γιὰτί τῆς ἀξίζουν.

Ὁ κρῖκος ἔσπασε, ἡ ἀγάπη, ὁ ἔρωσ διελύθησαν καί ὁ βλος των ὁ συζυγικός ἔγινε ἕνα ἀφηρημένο πρᾶγμα καί μαρτυρικός.

Ἐπαψε πιά ν' ἀγαπᾷ τόν ἄντρα της.

Κι' ὁ σύζυγος μὴ εὗρισκοντας εὐχαρίστησι καμμιὰ μηδὲ στή γυναῖκά του, μηδὲ στό σπίτι του, ἐπήγαινε ἐδῶ κι' ἐκεῖ χωρὶς νά διδῇ καμμιὰ σημασία σέ τίποτε.

Ἡ ζωὴ του εἶχε ραγίσει, ἀλλὰ δέν ἔλεγε σέ κανένα τίποτε.

Δέν ἔγινε καμμιὰ ἄλλη σκηνή. Ἡ μία ὅμως μέ τὰ λίγα λόγια ὑπῆρξεν ἀρκετὴ.

Μιά μέρα εἶπε στήν γυναῖκά του πῶς δέν μπορεῖ νά ζήσῃ πιά μαζύ της, πῶς δέν μποροῦν νά ζήσουνε μαζύ.

Καί βρῆκε σύμφωνο καί τήν Κυρία.

Ἀφ' οὗ τῆς ἔδωσε ὅ,τι μπόρεσε, χωρίσανε.

Τι ἔγινε ὄλη ἡ ἀγάπη καί ὁ ἔρωσ καί τῶν δύο; Ὅπως γεννήθηκε σέ μιά στιγμή, ἔτσι καί πέθανε!

Ζοῦσανε πλέον ὁ ἕνας χωριστὰ ἀπὸ τόν ἄλλο.

Ὁ σύζυγος ἠκολούθησε τόν δρόμο του.

Ἡ σύζυγος μέ ὅ,τι πήρε ἀπὸ τόν ἄντρα της ζοῦσε πλούσια, σπάταλα.

Ἐγνώρισε διάφορο κόσμο, ἐσύχναζε στό κέντρα τὰ πολυτελεῖ, ντυμένη ἀπ' τὰς καλλίτερες ράπτριες καί νέα καί ὠραία καθὼς ἦτανε παρουσιαζότανε καί φαινότανε παντοῦ πλούσια καί μεγάλη κυρία, ἡ ζωντοχήρα.

Η ΚΑΤΑΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΤΟ 1881

(Ο Αντιστράτηγος κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΚΟΚΙΔΗΣ, έδημοσίευσε εις προηγούμενα τεύχη του ήμετέρου περιοδικού μελέτην περί της καταλήψεως της Ηπείρου, επί τη βάσει των απομνημονευμάτων του πατρός του Ίφικράτους Κοκίδου. Ήδη εκθέτει κατωτέρω με βάσιν τα αυτά ανέκδοτα απομνημονεύματα, το προοίμιον της καταλήψεως της Θεσσαλίας, πρὸς εκτέλεσιν της συμβάσεως της συναφθείσης μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας ἐν Κων)πόλει τὸ 1881.)

Ἔνεκα τῆς προστριβῆς ἧτις ἐλαβεν χώραν κατὰ τὴν κατάληψιν τοῦ Ἀκτίου (Πούντας) μεταξύ τοῦ προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποστρατήγου Σακουτζάκη καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς στρατηγοῦ ἀγγλοῦ Hamley ἠναγκάσθη ὁ πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς ἅμα τῇ ἀφίξει τῆς Διεθνούς ἐν Ἀθήναις, νὰ παραιτηθῇ καὶ τότε προαχθεὶς κατ' ἐκλογὴν ὁ πατήρ μου Ίφικράτης Κοκίδης εἰς ἀντισυνταγματάρχην τῶν Γενικῶν ἐπιτελῶν ἀνέλαβεν τὴν προεδρίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς παραλαβὴν τῆς Θεσσαλίας.

Ἡ Κυβέρνησις προεδρευομένη παρὰ τοῦ ἀειμνήστου Ἀλεξάνδρου Κουμουνοῦρου, διώρισεν ὡς ὑπασπιστὸς τοῦ πατρός μου τὸν λοχαγὸν Κωνσταντίνου Ἰωάννην καὶ τὸν ἑταίρον Μανφίλην Μεταξᾶν.

Ὁ πατήρ μου ὥσως ἐξασφάλισεν τὴν ἀμεσον ἰατρικὴν περίθαλψιν τῶν μελῶν τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς ἐξήτησεν νὰ προσκολληθῇ εἰς τὴν διεθνή ἐπιτροπὴν ὁ καλὸς στρατιωτικὸς ἰατρός καὶ χειρουργὸς Βερνάρδος, ὥσως παρακολουθήσῃ ταύτην, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθμὸν 47478 διαταγῇ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἀπὸ 21ης Ἰουλίου 1881 διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς.

Τὸ ἀπὸ τῆς ἐπιστροφῆς τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς εἰς Ἀθήνας μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς καταλήψεως τῆς Θεσσαλίας, διάστημα ἐνὸς μηνός, ἐχρησιμοποιήθη παρὰ τῶν μελῶν τῆς διεθνούς ἐπιτροπῆς εἰς διαφόρους ἐκδρομὰς.

Ὁ ὑποστράτηγος Hamley, ὁ συνταγματάρχης Blume, ὁ συνταγματάρχης Philippoff καὶ ὁ λοχαγὸς Magniel ἀνεχώρησαν διὰ Κωνσταντινούπολιν, ὁ ἀντισυνταγματάρχης Bach διὰ Schwerin δι' Ἀπίασκησιν τῆς μνηστῆς του, παρμένειαν δὲ εἰς Ἀθήνας ὁ ἀντισυνταγματάρχης Velini ὁ λοχαγὸς Swene καὶ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Vincent,

τῇ αἰτήσει τῶν μελῶν τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὰς Κυβερνήσεις των ἦλθον καὶ δεύτεροι ἀξιωματικοί, ὡς βοηθοὶ τῶν κατὰ πρῶτον ἀποσταλέντων, οἵτινες ἦλθον μόνοι, ἦτοι τῆς Ἰταλίας ὁ λοχαγὸς τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν Paladeni τῆς Αὐστρίας ὁ λοχαγὸς Manega, (Ἑλληνικῆς καταγωγῆς δι' ὁρθόδοξος καὶ οὐμιλῶν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν), τῆς Γερμανίας ὁ λοχαγὸς τῶν Γενικῶν ἐπιτελῶν Von Deines, τῆς Ρωσσίας ὁ λοχαγὸς τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν Popref. Ἐπίσης ἦλθον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τρεῖς δισημετεῖς, τῆς Γαλλίας Gizeau, τῆς Γερμανίας Morgmann, καὶ τῆς Ἰταλίας ὁ Canza.

Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν μεγάλων δυνάμεων παρὰ τῇ Δ. Ἐπιτροπῇ ἤξιωσαν νὰ προεδρευῶσιν ἀλληλοδιαδόχως, ἐπομένως ἀπεφασίσθη νὰ διαιρεθῇ ἡ παραχωρουμένη χώρα εἰς 6 διαμερίσματα, ὥστε εἰς ἕκαστον διαμέρισμα νὰ προεδρεύσῃ ἀνά εἰς ἀντιπρόεδρος. Τὸ πρῶτον διαμέρισμα ἦτο τὸ τῆς Ἀρτας, εἰς ὃ προήδρευσε ὁ Ἄγγλος ἀντιπρόσωπος Hamley, εἰς τὸ δεύτερον τὸ τοῦ Δομοκοῦ ὁ Γερμανὸς συνταγματάρχης Blume, εἰς τὸ τρίτον τὸ τῆς Καρδίτσας ὁ αὐστριακὸς ἀντισυνταγματάρχης Bach, εἰς τὸ τέταρτον τὸ τῶν Τρικιά-

τρα, σπῖτι, νειάτα, φίλους !!

Οὕτε ὁ ἑαυτὸς τῆς πιά τῆς εἶχεν ἀπομείνει;

Καὶ κατάλαβε πῶς ἡ ὑπόλοιπη ζωὴ τῆς θὰ εἶναι μαρτύριο.

Ἐξήτησε νὰ ἀπαλλαγῇ καὶ ἀπ' αὐτὴν καὶ νὰ ἡσυχάσῃ!

Τὸ βράδυ ποῦ πῆγε νὰ κοιμηθῇ ἐπὶ τὸ κρεβάτι τῆς μετὰ τὰ πολύτιμα στρωσίδια ποῦ εἶχεν ἀκόμη ἀπὸ τὸν καλὸ τῆς ἀντρα, πῆρε μιά φωτογραφία του, ποῦ τὴν ἐφύλαγε καὶ μετὰ τὸν χωρισμό.

Τὴν ἀγκάλιασε ἀφ' οὗ τὴν φίλησε.

Ἄνοιξε τὸ ἀεριόφως, ποῦ εἶχε ἐπὶ τὸ δωμάτιό τῆς ἀπὸ μιά παληὰ ἐγκατάστασι λάμπας καὶ κρατοῦσε ἀγκυλισμένη τὴν παληὰ φωτογραφία.

Ἐννοίωσε ὅλες τὰς γλυκὰς στιγμὰς ποῦ πέρασε ὡς σύζυγος. Ἐννοίωσε πῶς πράγματι ἠγάπησε τὸν ἀγνωστο νεὸ τοῦ τραίνου καὶ πῶς τὴν θάμπωσαν μετὰ τὰ μεγαλεῖα.

Συχάθηκε ὅλη τῆς τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ καὶ τὴν ὑπαρξί τῆς καὶ σφίγγοντας δυνατὰ ἐπὶ τὴν φωτογραφία ἐκείνου ποῦ σὲ μιά στιγμὴ ἀγάπησε καὶ σ' ἄλλη μιά ξέχασε κοιμήθηκε τὸν ὕπνο τὸν αἰώνιο...

Ἐννοίωσε πῶς πράγματι ἠγάπησε τὸν ἀγνωστο νεὸ τοῦ τραίνου καὶ πῶς τὴν θάμπωσαν μετὰ τὰ μεγαλεῖα.

Συχάθηκε ὅλη τῆς τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ καὶ τὴν ὑπαρξί τῆς καὶ σφίγγοντας δυνατὰ ἐπὶ τὴν φωτογραφία ἐκείνου ποῦ σὲ μιά στιγμὴ ἀγάπησε καὶ σ' ἄλλη μιά ξέχασε κοιμήθηκε τὸν ὕπνο τὸν αἰώνιο...

ΚΡΟΥΣΟΒΙΤΗΣ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Πρωτοχρονιά, χαρὰ μεγάλη
γέλιο, μεθύσι καὶ χορὸς
τρεχάλα, πόνοσ, δάκρυ πάλι
κι' ἔτσι γυρίζει ὁ καιρὸς...

Φρούτα καὶ πίττες καὶ παιχνίδια
δένδρα καὶ δῶρα καὶ χαρτιά,
κι' ὅλοι πηγαίνουμε στὰ ἴδια,
ὁ κόσμος πλάνη καὶ ψευτιά,

ἢ ὄρες φεύγουνε ... χαρῆτε !
τὰ χρόνια σας παροδικά,
μικροί, μεγάλοι φίληθῆτε
ἀτέλειωτα, νοσταλγικά,

ΧΑΡ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

λων ὁ Γάλλος λοχαγὸς Magniel, εἰς τὸ πέμπτον τὸ τῆς Λαρίσσης ὁ Ἴταλὸς ἀντι-
συνταγματάρχης Velini καὶ εἰς τὸ ἕκτον τὸ τοῦ Βόλου Ρώσσο; συνταγματάρχης
Přílirrof

Ὁ πατὴρ μου γράφει τὰ ἑξῆς εἰς τὰ ἀπομνημονεύματα αὐτοῦ :

«Ἐμπιστευτικῶς ἔμαθον ὅτι ὁ στρατηγὸς Hamley δὲν ἀντεπεκρίθη εἰς τὰς προσδο-
κίας τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς καὶ δι' αὐτὸ ἐγένετο ἡ ἀπόφασις τῆς διαιρέσεως τοῦ παραχω-
ρουμένου εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐδάφους εἰς ὅ διαμερίσματα. Ἐγὼ φρονῶ ὅτι ἡ διαίρεσις τοῦ
παραχωρουμένου ἐδάφους εἰς ὅ διαμερίσματα ἐγένετο διὰ τὰ προεδρεύση ἕκαστος τῶν
ἀντικρυσσῶπων εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν (honoris causa), καθ' ὅτι δὲν εὗρον οὐδεμίαν διαφο-
ρὰν τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῶν διαφόρων προέδρων ἐκτὸς τοῦ τῆς Ρωσσίας μὴ
θέλοντος νὰ γίνῃ πανηγυρικὴ ἢ ὑποδοχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς τὸν Βόλον, ἀλλὰ
κῆρυχῶς δὲν τὸ κατόρθωσεν».

Καὶ ἔξακολουθεῖ ὁ πατὴρ μου εἰς τὰ ἀπομνημονεύματά του:

Τὴν 23ην Ἰουλίου ἔλαβον τηλεγράφημα παρὰ τοῦ Προέδρου ἔχον ἐν μεταφράσει
ὡς κάτωθι :

» Μπουγιουκ — Ντερε

» Ἐπιτροπὴ φθάνει Ἀθήνας τὴν 26ην ἔξακολουθεῖ ταξίδιον ἐπομένῃν προσκα-
λεῖ ὑμᾶς νὰ τὴν συνοδεύσητε, συνεννοηθῆτε μετὰ τοῦ συνταγματάρχου Velini. Blume».

» Ἡ ἐπιτροπὴ, ὡς γράφει ὁ πατὴρ μου, «κατὰ τὸ ἡμέτερον ἡμερολόγιον θὰ ἀφικνεῖτο
εἰς Ἀθήνας τὴν 25ην Ἰουλίου».

» Δι' ἐτέρου τηλεγραφήματος τοῦ συνταγματάρχου Blume ἐζητήθη ἡ ἴρις πρὸς
ἐπιβίβασιν τῶν ἐρχομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ».

» Τὰ πάντα εἶχον προετοιμασθῆ καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐφθασεν εἰς Πειραιᾶ τὴν 26ην
Ἰουλίου. Αὐθημερὸν καὶ πρὸ μεσημβρίας προσεκληθῆ ἐπὶ τῆς Ἰριδος ἐνθα ἡ Δ. Ἐπι-
τροπὴ συνεδρίαζεν καὶ ὁ Πρόεδρος ἅμα τῇ ἀφίξει μου μετ' ἠρώτησεν, ἂν ὁ Ἑλληνικὸς
στρατὸς δύναται νὰ καταλάβῃ τὴν Θεσσαλίαν εἰς ὀλιγώτερον χρόνον τοῦ προσδιορισθέν-
τος, συμφώνως τῇ συμβάσει, καὶ πότε θὰ ἠδυνάμεθα νὰ μεταβῶμεν εἰς Βόλον. Τὸ ζή-
τημα οὕτω τεθὲν ἐφαίνετο ὅτι ἡ ἐπιθυμία τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς ἦτο νὰ συντομεύσῃ τὸν
χρόνον τῆς καταλήψεως, ἵνα μὴ χρονοτριβῶμεν. Ἐγὼ δὲ ἠνώησα ὅτι κάτι ἄλλο συνέ-
βαινε καὶ συνεπῶς ἀπήντησα, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο συνδέεται μετ' τὴν τροφοδοσίαν τοῦ
στρατοῦ. Τότε ὁ Ρώσσο συνταγματάρχης Přílirrof εἶπεν εἰς τὸν πρόεδρον : «Βλέπετε
ὅτι οὕτω ἔχει τὸ πρᾶγμα». Τότε ὁ Blume μετ' ἠρώτησεν, ἂν τὸ Ἐπιτελεῖον εἶχεν μελε-
τήσῃ τὰ τῆς κατοχῆς. Ἐγὼ ἀπήντησα ὅτι βεβαίως συμφώνως πρὸς τὴν σύμβασιν. Τότε
ὁ πρόεδρος μου εἶπεν, ἂν δύναμαι ἐντὸς τῆς ἡμέρας νὰ ἐξετάσω τὸ ζήτημα καὶ νὰ τοῦ
δώσω τὴν ἀπάντησιν. Ἀμέσως τοῦ ἀντέταξα ὅτι ἦτο Κυριακὴ καὶ βεβαίως δὲν θὰ
εὗρω κανέναν εἰς τὸ ἐπιτελεῖον, ὥστε καθίσταται ἀδύνατον νὰ ἔχη ἐντὸς τῆς ἡμέρας
ἀπάντησιν. Διελθὼν ὁ Ρώσσο ἀντικρυσσῶπος μου εἶπεν κρυφὰ «μερδίσαιτε χρόνον»·
ὡς ὑποκτέφθη καὶ ἐλάμβανε χώραν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς καὶ καλῶς
ἔκασμα νὰ μὴ ὑποσχεθῶ νὰ ἀπαντήσω ἀμέσως».

«Ὁ Ρώσσο πρόεδρος μου ἀπήντησεν ὅτι ἀναμένει τὴν ἀπάντησιν τὴν Δευτέραν».

«Διαλυθείσης τῆς συνεδριάσεως ἀπέφυγα νὰ ἀναχωρήσω μετὰ τοῦ Ἴταλοῦ ἀντι-
προσώπου Velini εἰς Ἀθήνας, διότι προετιθέμην νὰ σπεύσω νὰ μεταβῶ παρὰ τῷ Πρω-
θυπουργῷ Ἀλεξάνδρῳ Κουμουνδούρῳ ἵνα ἐπιθέσω αὐτῷ τὰ τῆς συνεδριάσεως».

«Ὅτε ἀνεχώρησα μόνος δι' Ἀθήνας, ἀλλ' εἰς τὴν εἴσοδον τῆς οἰκίας τοῦ κ. Πρω-
θυπουργοῦ συνηντήθη μετὰ τοῦ κ. Velini, ὅστις ἐπίσης μετέβη εἰς τὸν πρόεδρον Κου-
μουνδούρον».

«Ἐἰς τὴν αἴθουσαν εὗρομεν τὸν Πρωθυπουργὸν εἰς ὃν ἔλεγεν ὁ Velini ὅτι οἱ
Τούρκοι ζητοῦσι τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐνάξεως τῆς καταλήψεως καὶ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυ-
βέρνησις θέον νὰ ἀντιτάξῃ λόγους διὰ τὴν ἀποφυγὴν τὴν ἀναβολὴν τῆς παραδόσεως τῆς
Θεσσαλίας».

«Ὁ Πρωθυπουργὸς τοῦ εἶπεν ὅτι εἰς τὴν σύμβασιν προσδιώρισαν τὸν ἀπαραίτη

τον χρόνον ἵνα δυνηθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ ἐγκαταστήσῃ τὰς ἀρχὰς καὶ διὰ τὴν
φροντίσιν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ τόπου. Ἠρώτησε δὲ ἐμὲ τί φρονῶ ἐπὶ τοῦ προκειμέ-
νου. Ἐγὼ θέλων νὰ ἀποφύγω ἐνώπιον τοῦ κ. Velini νὰ εἶπω τί φρονῶ, ἐπροφασίσθη
ὅτι ἤμην πολὺ ἀπληροφόρητος μετ' τὴν προετοιμασίαν τῆς ἀναχωρήσεως τῆς Δ. Ἐπιτρο-
πῆς καὶ δὲν ἐσχημάτισα γνώμην ἀκόμη. Ὁ Πρωθυπουργὸς ἠννόησε τὴν ὑπεκφυγὴν καὶ
κυρίως νὰ ἐκφράσω ἐνώπιον τοῦ Ἴταλοῦ ἀντικρυσσῶπου τὴν γνώμην μου καὶ ὅτι ὁ κ.
Velini μου ἐπρότεινε νὰ ἀναχωρήσωμεν μετὰ ἀπεποιήθην λέγων ὅτι ἔγω νὰ συνεννοηθῶ
μετὰ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ διὰ τὸ ταξίδιον τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς».

«Ὁ Πρωθυπουργὸς Κουμουνδούρος μετ' ἐκράτησε καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ
Velini καὶ εἶπον αὐτῷ, ὅτι διὰ τοῦ τρόπου καθ' ὃν μετ' ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος Blume
διέκρινα ὅτι ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ ἦτο διατεθειμένη νὰ δώσῃ τὴν παρὰ τῶν Τούρκων ζητου-
μένην ἀναβολὴν, ἥς τὴν αἰτίαν δὲν ἐγνώριζον μὲν, ἀλλὰ πολὺ ταχέως ἠλπίζον νὰ τὴν
μάθω. Ἀλλωστε, προσέθηκα, δὲν συνέφερον εἰς ἡμᾶς ἡ ἀναβολὴ, ἐξ ἧς πάντοτε οἱ
Τούρκοι θὰ ἠδύναντο νὰ ὠφεληθῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρνησις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως
ἔπρεπε νὰ βασιζῆται εἰς καθαρῶς στρατιωτικοὺς λόγους, δι' ὃ προσέθηκα, ὀφείλομεν νὰ
μεταβῶμεν μετὰ τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς εἰς Στυλίδαν, ὅπως ζητήσωμεν καὶ τὴν γνώμην τοῦ
στρατηγοῦ Σούτσου. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῶν προτέρων ἐγνώριζον ἐκ τῆς μετὰ τοῦ στρατηγοῦ
Σκαρλάτου Σούτσου ὑπηρεσίας μου κατὰ τὴν εἴσοδόν μας εἰς Θεσσαλίαν (διότι τῷ 1878 τοῦ
ἐχρησίμευσα εἰς τὴν ὀλιγοήμερον καὶ μικρὰν ἐκείνην ἐκστρατεῖαν ὑπηρετήσας ὡς ἐπιτελάρχης)
ὅτι ὁ στρατηγὸς ἐρωτώμενος ἄνευ προειδοποιήσεως, θὺ ἀπεφάνετο ὅτι καὶ εἰς βρα-
χύτερον χρονικὸν διάστημα ἠδύνατο νὰ καταλάβῃ τὴν Θεσσαλίαν, ἔπραγμα ὅπερ θὰ διεν-
κόλυε τὴν ἀπαίτησιν τῶν Τούρκων περὶ μικρᾶς ἀναβολῆς τῆς καταλήψεως (ἀφοῦ ἡ κα-
τοχὴ τῆς Θεσσαλίας ἠδύνατο νὰ συμπληρωθῇ εἰς τὸ παρὰ τῆς συμβάσεως ὀρισθὲν χρο-
νικὸν ὄριον) ἐτόνισα ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἴδωμεν πρῶτος τὸν στρατηγὸν Σούτσον, ἵνα κατα-
τοπίσω αὐτὸν ὡς πρὸς τοὺς κινδύνους οὓς ἐνέχει ἡ ἀναβολὴ τῆς καταλήψεως πρὸ τῆς
ἐμφανίσεώς του εἰς τὴν Δ. Ἐπιτροπὴν. Ἐν τούτοις, προσέθηκα, εἰς τὸν κ. Πρωθυπου-
ργὸν ὅτι καὶ ἐγὼ θὰ μελετήσω τοὺς στρατιωτικοὺς λόγους, οἵτινες δὲν μᾶς ἐπιτρέπουσι
τὴν ἀναβολὴν.

«Ταῦτα πάντα ἐνέκρινεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι θὰ τηλεγραφῆσῃ
ἀμέσως εἰς τὸν στρατηγὸν Σούτσον νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν Στυλίδαν καὶ νὰ ἀναμείνῃ τὴν ἐπί-
σκεψίν μου. Εἶχε δὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ κατορθωθῇ ἡ ἀποσύβησις τῆς παρατύσεως».

«Τὴν περὶ μεταβάσεώς μου εἰς Στυλίδαν γνώμην μου ἀνεκοίνωσαν εἰς τὴν Δ. Ἐπι-
τροπὴν, ἥτις ἠτοιμάσθη πρὸς ἀναχώρησιν».

«Τὴν 27ην ἴαν πρῶτ' συνηντήθη μετὰ τοῦ Ρώσσου ἀντικρυσσῶπου Přílirrof, ὅστις
μετ' ἐπικρίθη νὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν παρ' ἐμοῦ διατυπωθεῖσαν γνώμην, ὅτι ἡ κατάληψις
Θεσσαλίας συνδέεται ἀρρήκτως μετ' τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ στρατοῦ».

«Τὴν 27ην Ἰουλίου 1881 τὸ ἑσπέρυς ἀνεχώρησαμεν εἰς τὰς 7 μ.μ. διὰ τὴν Χαλκίδα
μετ' ἄριστον καιρὸν. Ἐπειδὴ ἡ ἴρις δὲν ἠδύνατο νὰ διέλθῃ τὸ στενὸν τῆς Χαλκίδας διε-
τάχθη ἐγκρίτως νὰ καταπλεύσῃ τὸ ἀτμόπλοιον «Μπουμπουλίνα» ἀπὸ βορρᾶ εἰς Χαλκίδα
διὰ τὴν μᾶς παραλάβῃ καὶ μεταφέρῃ εἰς Στυλίδαν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Βόλον ὅπου θὰ ἀνέμενον
ἡ ἴρις ἐφ' ἧς θὰ ἐπεβίβαζόμεθα ἐκ νέου».

«Τὴν 27(8)81, ἴαν πρῶτ' ἀφίχθημεν εἰς Χαλκίδα ἀλλὰ μέχρις ὅτου ἀποβιβασθῶμεν
καὶ ἐπιβιβασθῶμεν εἰς τὴν Μπουμπουλίναν, ἥτις εὗρίσκετο εἰς τὸν βόρειον λιμένα, πα-
ρῆλθεν ἀρκετὸς χρόνος, ὥστε μόνον εἰς τὰς 11 π.μ. ἀνεχώρησαμεν. Κατὰ τὸν διάπλου
ἐπρογευματίσαμεν ἀρκετὰ καλῶς, ἂν καὶ τὸ πλοῖον ἦτο ὀπλιταγωγὸν καὶ δὲν εἶχε τὰ μέσα
πρὸς περιποίησιν τῶσων καὶ τοιούτων ἐπιβατῶν. Ὁ διάπλους ἦτο ἄριστος καὶ τὰ τοπία
τόσον ὠραία, δι' ὃν διηρχόμεθα, ὥστε ἡ ἐπιτροπὴ διεσκέδασε μεγάλως. Εἰς τὰς 3 1/2 μ.μ.
ἀφίχθημεν εἰς Στυλίδαν, ἐνθα ἐζήτησα τὴν ἀδειαν νὰ ἐπιβιβασθῶ εἰς τὴν ξηρὰν, ὅπως
ὑποδεχθῶ τὸν πρῶτον προϊστάμενόν μου τῆς μικρᾶς ἐκστρατείας μέχρι Δομοκοῦ στρατηγὸν
Σκαρλάτον Σούτσον».

«Ἡ σπουδὴ αὕτη ἦτο λίαν φυσικὴ ὠφελήθη δὲ ἐξ αὐτῆς ἵνα συνεννοηθῶ μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Σούτσου, εἰς ὃν ἐγνώρισα ὅτι ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ ἦτο διατεθειμένη νὰ χορηγήσῃ τὴν αἰτουμένην αἴτησιν ἀναβολῆς, καθ' ὅσον οἱ Τούρκοι παρεχόμενοι τὴν πλουσίαν Θεσσαλίαν, ἣν ἡμεῖς ἀνευ πολέμου ἢ θυσίας τινὸς ἀποκτιῶμεν, ὥστε ἐπεθύμει νὰ τοὺς περιποιηθῆ. Δὲν παρῆλθα νὰ τονίσω εἰς τὸν στρατηγὸν ὅτι δεόν νὰ δοθῶσι λόγοι σπουδαῖοι, ἵνα ἡ ἐπιτροπὴ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν τῶν Τούρκων».

«Μετὰ τὴν συνεννόησιν ταύτην ἐπεβιβάσθημεν ἀμφοτέρω τῆς Μπουμπουλίνας, ἐνθα ἡ ἐπιτροπὴ ὑπεδέχθη καλῶς τὸν στρατηγὸν Σούτσον, ἀμέσως δὲ ἐγένετο ἡ συνδιάσκεψις, καθ' ἣν ὁ Σούτσος ἀνέπτυξε τοὺς λόγους τῆς ἐνάργεως τῆς κατοχῆς δικαιολογήσας τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν τῆς συμβάσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν μετέβαινε εἰς Θεσσαλίαν μόνον ὡς ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ καὶ, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐντεταλμένος νὰ ἐγκαταστήσῃ τὰς ἀρχὰς τοῦ τόπου καὶ νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας, ἣτις ἐλυμαίνετο ἀπὸ τὴν ληστείαν. Ταῦτα πάντα ἄφινον τὴν ἐπιτροπὴν ἀδιάφορον, καθ' ὅτι ἡ ἀναβολὴ κατ' οὐδὲν μετέτρεπε τὰ πρῶτα ἐπὶ τὰ χεῖρα. Τότε ὁ Πρόεδρος μὲ ἠρώτησεν ἂν ἔχω καὶ ἐγὼ τίποτε νὰ προσθέσω. Ἐγὼ ἀπήντησα καταφατικῶς καὶ ἠρξάμην ἀπαριθμῶν τὰ ἐπιχειρήματα τῆς μὴ ἀναβολῆς τῆς καταλήψεως. 1) Ἡμεῖς εἰσερχόμεθα εἰς τὴν Θεσσαλίαν μετὰ 30.800 ἀνδρῶν, ἕκαστος τῶν ὁποίων καθ' ἑκάστην ἔχει ἀνάγκην μιᾶς ὀκτῆς τροφίμων, ἦτοι κατ' ἀνάγκην 30.000 ὀκτῆδες κατ' ἐλάχιστον ὄρον πρὸς τροφοδοσίαν τοῦ στρατοῦ, ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην καθ' ἑκάστην 330 τοῦλάχιστον ζώων. Ἐνῶ ἔλεγον αὐτὰ ὁ στρατηγὸς Σούτσος μοῦ εἶπεν, εὐτυχῶς ἑλληνιστί «τί τὰ λές αὐτά», ἐγὼ δὲ τοῦ ἀπήντησα παρακαλῶν, ἑλληνιστί ἐπίσης, νὰ ἀναμείνῃ τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας μου. Τότε ἐξηκολούθησα:

Μὴ ὑπαρχόντων ἀμαξητῶν ὁδῶν εἰμεθα ἀναγκασμένοι νὰ μεταχειρισθῶμεν πρὸς μεταφορὰν τῶν τροφίμων μόνον φορητὰ ζῶα, ἵππους ἢ ἡμίονους, αἵτινα δὲν δύνανται νὰ φέρωσι πλέον τῶν ὀγδοήκοντα ὀκτῆδων ἕκαστος. Ἐξήγησα κατόπιν ὅτι ἂν τὸ στράτευμα προχωρήσῃ κατὰ τὸ διάστημα τῆς πρώτης ἡμέρας κατὰ μίαν ἡμερησίαν πορείαν ἔχομεν ἀνάγκην ἐτέρων 330 ζώων, ὅπως ὁ στρατὸς κατοχῆς τροφοδοτηθῆ τὴν δευτέραν ἡμέραν, διότι τὰ ζῶα τῆς πρώτης ἡμέρας θὰ ἐπιστρέψωσιν πρὸς ἀνεφοδιασμὸν ἀπὸ τῆς βάσεως ἐνθα συγκεντρώθησιν τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα καὶ ὅπου παρεσκευάζετο ὁ ἄρτος, ὅστις εἶναι ἡ κυρία τροφή τοῦ Ἑλλήνου στρατιώτου ἀναρχομένη καθ' ἑκάστην εἰς 300 δράμια ἀπαραιτήτως.

«Τὴν τρίτην ἡμέραν πορείας, ἔχομεν ἀνάγκην ἐτέρων 330 ζώων πρὸς ἀνεφοδιασμὸν τοῦ στρατοῦ εἰς τρόφιμα, ἦτοι τριῶν ἐφοδιοπομπῶν ἀποτελουμένων ἐν συνόλῳ ἐκ 1000 περιίπων ζώων.»

«Ἀλλὰ ταῦτα δεόν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν βᾶσιν, ὅπως ἀνεφοδιασθῶσιν καὶ ἄρξωνται ἐκ νέου τῆς πρὸς τὰ πρόσω πορείας πρὸς μεταφορὰν τῶν ἀναγκαίων τροφῶν τοῦ στρατοῦ καταλήψεως.

Ἡ πρώτη ἐφοδιοπομπὴ θὰ συναντήσῃ ἐκ νέου τὸ στράτευμα τὴν 4ην ἡμέραν
Ἡ δευτέρα > > > > > τὴν 5ην ἡμέραν
Ἡ τρίτη > > > > > τὴν 10ην ἡμέραν

καίτοι ἀξάνουσαι τὸ μήκος ἡμερησίου πορείας

Ἐν ὄλῳ 19 ἡμέραι

Προσθέτοντες τρεῖς ἡμέρας ἀναπαύσεως τοῦ στρατοῦ

3 ἡμέρας

Ἐν συνόλῳ 22 ἡμέρας

Ἦτοι ἔχομεν ἀνάγκην 6—7 χιλιάδας ζώων πρὸς μεταφορὰν τῶν 660 χιλιάδων ὀκτῆδων τροφῆς διὰ 22 ἡμέρας πορείων καὶ ἀναπαύσεως, καὶ ταύτας ἐάν, ἐπαναλαμβάνομεν, ἀξήθη ἢ πορεία τῶν ἐφοδιοπομπῶν ἂνω τῶν 30 χιλιομέτρων καθ' ἑκάστην».

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἱφικράτης Κοκίδης ἀνέπτυξε πρὸς τὴν Διεθνή ἐπιτροπὴν ὅτι ἐπὶ πλέον τῶν ἂνω ἀναγκαιούντων ζώων ἔπρεπε οἱ ἀντιπρόσωποι νὰ γνωρίζωσιν ὅτι διὰ τε

τὰ ζῶα τῶν μεταγωγικῶν τῶν σωμάτων τῶν μεταφερόντων πυρομαχικά, κλινοσκεπάσματα καὶ εἶδη παρασκευῆς φαγητοῦ κτλ. θὰ ἦτο ἀνάγκη καὶ ἄλλων ζώων πρὸς μεταφορὰν τῆς νομῆς τούτων, ἦτοι κριθῆς καὶ σανοῦ ἢ χόρτου, πρῶγμα ὅπερ θὰ ἀπῆται τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιτάξεως καὶ ἄλλων ζώων φορητῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Στρατοῦ κατοχῆς. Ἀλλὰ, προσέθηκε πλὴν τῶν ὑπολογισθεισῶν, ὡς ἂνω 22 ἡμερῶν, δεόν τοῦλάχιστον νὰ προστεθῶσιν ἕτεροι 7 ἡμέραι πρὸς μεταφορὰν τῆς νομῆς τῶν ζώων τῶν ὡς ἀνω παρακολουθούτων τὸ στράτευμα κατοχῆς, ἡ δὲ περιοχὴ τῆς Λαμίας καὶ πέριξ, δὲν ἠδύνατο διὰ ἐπιτάξεως νὰ παράσῃ πλείονα τῶν 6—7 χιλιάδων ζώων, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐποχὴν τοῦ 1881 καθ' ἣν οὔτε νόμος ἐπιτάξεως ὑπῆρχεν, οὐδὲ κατὰ τὰς τῶν ζώων κατὰ κλάσεις εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κράτος, ὡς ἀλλαχού, εἶχε γίνοι.

Ὁ Ἱφικράτης Κοκίδης κατέδειξεν εἰς τὴν Δ. Ἐπιτροπὴν, τὴν ἀνάγκην τῶν 29 ἡμερῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν τροφοδοσίαν τοῦ στρατοῦ καὶ τὴν νομὴν τῶν ζώων, ἐπομένως κατέδειξεν ὅτι μόνον 3 ἡμέρες ὑπελείποντο, αἵτινες ἠδύνατο νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τὴν Τουρκίαν διὰ νὰ ἐπιταχθῆ ἡ παράδοσις τῆς Θεσσαλίας καὶ συμφώνως τῇ ὑπογραφίᾳ συμβάσει, καὶ ἐπομένως μόνον ἐπὶ 3 ἡμέρας ἠδύνατο νὰ ἀναβληθῆ ἡ ἐναρξίς τῆς Θεσσαλίας παρὰ τῶν Τούρκων.

Ἐξακολουθεῖ ὁ πατήρ μου εἰς τὰ ἀπομνημονεύματα αὐτοῦ:

«Ὁ Αὐστριακὸς ἀντιπρόσωπος ἠρώτησεν ἂν ἦτο δυνατόν νὰ συνάξωμεν ὅλα τὰ τρόφιμα εἰς Δερβὲν Φούρκα καὶ ἐκεῖθεν νὰ γίγῃ ἡ ἀποστολὴ τῶν ἀναγκῶν τοῦ στρατοῦ κατοχῆς. Τοῦ ἀπήντησα ὅτι ἡ Δερβὲν Φούρκα δὲν εἶναι ἡ μικρὸς στρατωνίσκος ἐπὶ τῶν συνόρων καὶ οὕτω τὰ τρόφιμα θὰ εὐρίσκωνται ἐκτεθειμένα εἰς τὸ ὑπαιθρον καὶ κατὰ συνέπειαν θὰ καταστραφῶσιν ἐν κακοκαιρίᾳ, ἀλλὰ καὶ τούτου μὴ λαμβανόμενου ὑπ' ὄψει ὁ ἄρτος τὸ κυριότερον τρόφιμον τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, πάλιν θὰ κατασκευάζετο εἰς Λαμίαν καὶ οὕτω δὲν κερδίζομεν τίποτε καὶ τοῦτο διότι ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ δὲν γνωρίζει τὰς συνθήκας τῆς διανομῆς τοῦ ἐδάφους τῆς Θεσσαλίας.

«Ἐπίσης ὁ Ἄγγλος ἀντιπρόσωπος μὲ ἠρώτησεν διατι δὲν ἰδρῶμεν τὰς ἀποθήκας ἡμῶν εἰς τὸν Δομοκόν, ἀλλ' ἐγὼ τοῦ ἀπήντησα ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ ἐναποθηκεύσῃ τὰ τρόφιμα καὶ νομὴν εἰς μέρος κατεχόμενον ἀκόμη παρὰ τῶν Τούρκων. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀνεγνώρισεν τὸ ὀρθὸν τῶν παρατηρήσεών μου ὡς ἐπίσης καὶ ὁ στρατηγὸς Σούτσος. Ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ παραδεχθεῖσα τὰς σκέψεις μου ἐζήτησεν ἀντὶ τριῶν ἡμερῶν τὴν ἀναβολὴν τῆς καταλήψεως ἐπὶ 5 ἡμέρας.»

«Τότε ἐγὼ ἐπρότεινα νὰ μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ ἐγκαταστήσωμεν ἀποθήκην εἰς Σκάλα Τσιγγέλι, τοῦ ἐπινείου τοῦ Ἀλμυροῦ, ἣν δεόν νὰ καταλάβωμεν διὰ νὰ διευκολύνωμεν τὴν ἐπ' ἀνατολῶν τροφοδοσίαν τοῦ στρατοῦ κατοχῆς. Τούτου γενομένου παραδεκτοῦ θὰ κατελαμβάνωμεν μέρη τοῦ 4ου διαμερίσματος προκαταβολικῶς.»

«Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μας ἐκ Στυλίδος ὁ Γερμανὸς συνταγματάρχης μοῦ συνέστησε ὅπως διὰ νὰ μὴ παρεμβληθῆ δυσχέρεια ἐκ τῆς ἀρνήσεως ἡμῶν, νὰ χορηγήσωμεν πενθήμερον παράτασιν εἰς τὴν ἐναρξίν τῆς καταλήψεως.

«Μετὰ τὴν σύστασιν ταύτην ἐτηλεγράφησα πρὸς τὰ ὑπουργεῖα Ἐξωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν κρυπτογραφικῶς τὰ κάτωθι:

Ἐπὶ Μπουμπουλίνας 28 Ἰουλίου 1881

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν

«Ἐπιτροπὴ ἔσχε σήμερον συνέντευξιν μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Σούτσου Ἐκυρόχθημεν κατὰ τῆς ἀναβολῆς τῆς καταλήψεως διὰ λόγους ἀσφαλείας χώρας καὶ ἐπιστισμοῦ στρατευμάτων κατοχῆς. Ὑπεστηρίξαμεν τὴν ἄμεσον ἐναρξίν τῆς καταλήψεως, ὅπως αὕτη συντελεσθῆ ἐν τῷ παρὰ τῆς συμβάσεως ὀριζομένῳ χρονικῷ διαστήματι.»

«Πρόεδρος, ὅπως ἐλαττώσει ὀλίγον τὸν χρόνον τῆς καταλήψεως, εἶναι τῆς γνώμης ἵνα τροφοδοσία στρατοῦ ἡμῶν διευκολυνθῆ διὰ τῆς καταλήψεως τετάρτης περιοχῆς μετὰ δευτέρας τοιαύτης, ὅπερ καταδεικνύει ὅτι οἱ στρατιωτικοὶ λόγοι, οὗς προέβαλα, ἐθεωρήθησαν σοβαροὶ διὰ τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν τῆς κυρωθείσης συμβάσεως».

«Μετά συνέντευξιν Χιδαγιέτ—Πασσά τηλεγραφήσω από Νέας Μιζέλας Αύριον εσόμεθα εις Βόλον.

I. ΚΟΚΙΑΔΗΣ

Ἀντισυνταγματάρχης

«Τὴν 29ην Ἰουλίου Τετάρτην ἀφίχθημεν εἰς Βόλον ὅπου ἐπανεύρομεν τὸ ἀτμόπλοιον Ἰρίς ἐφ' οὗ καὶ ἐπεβίβασθημεν».

«Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ ἐπιτροπῆς Βολιωτῶν ἀνήλθεν ἐπὶ τοῦ πλοίου καὶ ἐπρότεινε εἰς τὴν Δ. Ἐπιτροπὴν νὰ φιλοξενήσῃσι τὰ μέλη αὐτῆς εἰς Βόλον. Ἀλλ' αὕτη ἐπρωτίμησεν τὴν ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ διαμοίην».

«Ὁ Χιδαγιέτ Πασσάς δὲν ἦλθεν εἰς τὸν Βόλον ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος τῆς Τουρκίας ἦτο ὁ Βελή Ριζά Πασσάς, ὅστις ἤρξατο διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς. Τοῦτο ἀνέφερον τηλεγραφικῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν 29ην Ἰουλίου 1881 ὡς ἀκολούθως:

Ἀριθμὸς 8.

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν καὶ Ἐξωτερικῶν

Ἀθήναι

Ἐπιτροπὴ οὐδὲν μέχρι ταῦδε ἀπεφάσισεν οὐχ' ἦττον λαβοῦσα ὑπ' ὄψει ἡμετέρας παραστάσεως συζητῆ μετὰ Βελή Ριζά Πασσά, ὅστις ἀντιπροσωπεύει ἀπόντια εἰς Λάρισα Χιδαγιέτ Πασσάν, ἐπὶ βάσεων ἃς ἀνήγγηλα ὑμῖν χθές. Αὐριον δωθήσεται πέρας.

Ἐν Βόλῳ τῇ 29ῃ Ἰουλίου 1881

IΦΙΚΡΑΤΗΣ ΚΟΚΙΑΔΗΣ

«Ὡς ἐκληροφορήθη ὁ Ριζά Βελή Πασσάς ἐξήτει δραστηρίως τὴν ἀναβολὴν τῶν 15 ἡμερῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν τὸ ἐπέτυχεν ἐξήτει ὅπως ἡ προέλασις τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ μὴ εἶναι τόσον ταχέα, ἵνα καταρθῶσιν οἱ κάτοικοι τῶν πρωτευουσῶν πόλεων νὰ ἐορτάσωσιν τὴν ἐορτὴν τοῦ Ραμαζανίου διὰ τελευταίαν φορὰν μετὰ τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ τῆς Θεσσαλίας».

«Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε ὅπως ἅπαν τὸ δυτικὸν διαμερίσμα τὸ περιλαμβάνον τὴν Καρδίτσαν καὶ Φανάρη νὰ παραδῶσιν πρῶτον, κατόπιν τὸ ἀνατολικὸν «Δομοκὸς Φάρσαλα» καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ τέταρτον διαμερίσμα. Ὁ Ριζά Πασσάς δὲν ἐδέχθη τὴν ἀνω πρότασιν τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς καὶ ἀντεπρότεινε νὰ ἀρχίσῃ ἡ παράδοσις ἀπὸ τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τοῦ δυτικοῦ διαμερισματος».

«Ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ ἀπορρίψασα τὴν ἀντιπρότασιν τῆς Τουρκίας ἀπεφάσισεν νὰ ἀρχίσῃ ἡ παράδοσις τοῦ μεσημβρινοῦ διαμερισματος τοῦ πρώτου μέρους καὶ οὕτως νὰ τελειώσῃ ἡ παράδοσις εἰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἀπόσπασμα ἐξερχόμενον ἀπὸ Λογγίσι νὰ καταλάβῃ τὴν Γούραν καὶ τὸ Νεοχώριον».

«Ἐνταῦθα λήγει τὸ προοίμιον τῆς περιγραφῆς τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ πατρὸς μου διὰ τὴν κατάληψιν τῆς Θεσσαλίας. Κατόπιν περιγράφεται ἐν λεπτομερείᾳ ἡ κατάληψις τῶν διαφόρων διαμερισμάτων καὶ αἱ δυσχέρειαι αἵτινες ἐγεννήθησαν κατὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Τουρκικῶν στρατευμάτων καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τούτων παρὰ τῶν ἑλληνικῶν, ὧν τὴν ἀνωτέραν διοίκησιν εἶχεν ὁ στρατηγὸς Σκαρλάτος Σούτσος καὶ μεθ' οὗ ὁ πατήρ μου εὗρισκετο ἐν στενῇ ἑλληνοικονομίᾳ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀφ' ἑνὸς τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς ἀφ' ἑτέρου τῶν διαταγῶν τῶν δύο Ὑπουργείων Ἐξωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν διὰ πᾶν ἀναφυόμενον ζήτημα».

«Ἐλπίζω νὰ δυνηθῶ νὰ δημοσιεύσῃ προσεχῶς τὰ ὅλα ἀπομνημονεύματα τοῦ πατρὸς μου διὰ τὴν κατάληψιν Θεσσαλίας καὶ Ἠπείρου καὶ ἵτινα συνεπλήρωσα δι' ἑνὸς πρώτου κεφαλαίου εἰς ὃ περιλαμβάνονται αἱ συνθήκαι Ἀγίου Στεφάνου καὶ Βερολίνου, αἱ ἐν αὐταῖς συζητήσεις καὶ τὰ πρωτόκολλα δι' ὧν ἀπεφασίσθη ἡ παραχώρησις Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὡς γνωστὸν τὸ ἄρθρον τῆς ἐν Βερολίῳ συνθήκης τὸ παραχωροῦν τὴν Ἠπείρον εἰς τὴν Ἑλλάδα μέχρι τοῦ ποταμοῦ Καλαμᾶ δὲν ἐξετελέσθη πλήρως κατόπιν ἀντιδράσεως τῆς Τουρκίας, καὶ μόνον κατόπιν τῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐν τέλει συναφθείσης ἐν Κωνσταντινουπόλει συμβάσεως κατὰ τὴν ἀνοξίαν τοῦ 1881 καὶ χάρις εἰς τὴν διπλωματικότητα τοῦ μεγάλου Πρωθυπουργοῦ Ἀλεξάνδρου Κουμουνδούρου, ἠνώθησαν αἱ ἐπαρχίαι τῆς Ἠπείρου ἐξικνουμένης μέχρις Ἀράχθου, καὶ τῆς Θεσσαλίας περιοριζομένης πρὸς Βορρᾶν παρὰ τῶν Χασιῶν ὄρεων καὶ τοῦ κάτω Ὀλύμπου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ I. ΚΟΚΙΑΔΗΣ

ΠΕΡΙ ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἡ περὶ προστασίας τῆς κοινωνίας ἐκ τοῦ ἐγκλήματος ἀντίληψις ἤρξατο τροποποιουμένη. Ἡ προστασία τῆς κοινωνίας μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἔκειτο εἰς τὴν λήψιν κατασταλτικῶν καὶ μόνον μέτρων, (1) εἰς τὴν ἐπιβολὴν τουτέστι ποινῆς κατὰ τοῦ δράστου ἐγκληματικῆς τινος πράξεως. Ἡ ποινικὴ ἐπιστήμη ὅμως ἐν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου διέγνωσε ζήτημα λίαν κεφαλαῖωδες, ὅπερ κατηύθυνε ταύτην καὶ εἰς ἕτερον πεδῖον ἐνεργείας τὴν πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος. Παρατηρήθη ὅτι ἕκαστος ἐγκληματίας δὲν ἦτο συνήθως εἰμὴ ἀπὸ τῆς παιδικῆς τοῦ ἡλικίας τοιοῦτος, προσέτι ὅτι κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τῆς ἀνθρωπίνης σταδιοδρομίας, ἡ συνείδησις, ὡς ἀσχημάτιστος ἐτι, δύναται νὰ ἐξωραϊσθῇ ἀπὸ ἐπέμβασιν ἐπιτηδείαν καὶ πρόσφορον (2). Τὸ ἀκριβὲς τῆς παρατηρήσεως ταύτης περιττὸν εἶναι νὰ τονισθῇ. Πολλὰ εἶναι ἀτυχῶς τὰ παιδιά ἐκεῖνα ἅτινα εἴτε ἠναγκασμένα πρὸς βιοπορισμὸν τῶν, εἴτε ὄρφανά, εἴτε στερούμενα γονέων ἱκανῶν ὅπως τὰ διαπαιδαγωγήσων καὶ τὰ μορφώσων καταλλήλως, παρασύρονται λίαν εὐκόλως εἰς τοὺς κακοὺς φίλους καὶ γίνονται τέλος ὄργανα ἐπιδειξίων ἐγκληματιῶν. Τούτου ἕνεκα ἐδογματίσαν ὅτι ὁ ἐγκληματίας ἀνήλικος πρὶν ἀκόμη ἀνδρωθῆ εἰς τὸ ἐγκληματικὸν στάδιον ἢ ἀπλῶς δεικνύων ροπὰς πρὸς τὸ ἐγκλημα πρέπει νὰ τύχῃ ἰδιαιτέρας ὅλως συμπεριφορᾶς προσοχῆς καὶ συμπαθείας ἐτι, λογίζομενος οὐχὶ ἔνοχος πρὸς τιμωρίαν ἀλλὰ ἀσθενὴς πρὸς θεραπείαν (3). Οὕτω ὁ ἀνήλικος εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ ἀποβῇ ἀργότερον πολίτης χρήσιμος εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πατρίδα του, θὰ μειώσῃ δὲ οὕτω καὶ τὸ ἐγκληματικὸν στρατόπεδον διὰ τῆς μὴ μεταστάσεώς του εἰς αὐτό. Ἀπόρροια τῶν δογματιζομένων τούτων ὑπῆρξαν δύο τινά: α) Ἡ σύστασις δικαστηρίων εἰδικῶν διὰ τοὺς ἀνηλικούς καὶ β) ἡ ἴδρυσις εἰδικῶν ἀναμορφωτικῶν καὶ σωφρονιστικῶν καταστημάτων δι' αὐτούς.

Τὸ δικαστήριον ἀνηλικῶν συνεστήθη τὸ πρῶτον εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς καὶ δὴ εἰς Massachusetts ἐν ἔτει 1869. Ἀργότερον τῷ 1896 συνεστήθη εἰς Ἀδελαΐδα τῆς Αὐστρουλίας τὸ δεύτερον, τῷ 1899 ἐν Σικάγῳ τὸ τρίτον, τῷ 1900 εἰς Denver ἐπίσης τῶν Ἡν. Πολιτειῶν τὸ τέταρτον, βραδύτερον δὲ εἰσήχθη καὶ εἰς ἄλλας Πολιτείας. Ἐν Ἐδρώπῃ ἡ ὑπὲρ τοῦ θεσμοῦ κίνησις ἀναφαίνεται τὸ πρῶτον εἰς Ἴρλανδίαν τῷ 1904. Τῷ 1905 κινεῖται ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Δανία καὶ τὸ 1908 ἡ Γερμανία. Συστηματοποιήσας ὅμως τῶν δικαστηρίων τούτων παρατηρεῖται κυρίως ἀπὸ τῆς δευτέρας 10ετηρίδος τοῦ αἰῶνος μας, ἀφ' ἧς δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ θεσμὸς τῶν παιδικῶν δικαστηρίων ἐγενικεύθη (4). Ὁ θεσμὸς οὗτος εἶναι πλέον ἢ χρήσιμος. Τὸ παιδίον ὀδηγεῖται ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης ἔχον ἔμπρὸς του καὶ γύρω του οὐχὶ τὰ ψυχρὰ ὄργανα τοῦ Κράτους, ἀλλὰ πρόσωπα ποῦ τοῦ φαίνονται συμπαθῆ καὶ ἐνδιαφερόμενα διὰ τὴν τύχην του. Βλέπει τὸν δικαστὴν νὰ συζητῇ μαζί του καὶ ν' ἀκούῃ μετὰ στοργῆς πατρικῆς τὰς ζητούμενας παρ' αὐτοῦ πληρο-

(1) Χριστοδούλου. «Ἡ θέσις τοῦ ἀναμ. σχολείου εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἐγκλήματος». Περιοδ. παιδ. 1936—37.

(2) Κοττούλας. «Οἱ νεαροὶ ἐγκληματῆαι. Πῶς σωφρονίζονται καὶ προστατεύονται ἐν Γαλλίᾳ καὶ Βελγίῳ» σελ. 4.

(3) Κοττούλας. «Οἱ νεαροὶ ἐγκληματῆαι. Πῶς σωφρονίζονται καὶ προστατεύονται ἐν Γαλλίᾳ καὶ Βελγίῳ» σελ. 5.

(4) Χριστοδούλου «Ἡ θέσις τοῦ ἀναμ. σχολείου εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἐγκλήματος». Περιοδ. παιδ. 1936—37.

φορίας. Ἡ ματαιοδοξία του δὲν διαθρέπεται ἀπὸ μεγάλας αἰθούσας, πολυτελῆ διαδικασίαν καὶ ἀκροατήριον παριέρων. Εἰς τὴν μικρὰν, ἀπλουστάτην καὶ ἀποκεντρὸν αἰθούσαν, ὁ δικαστὴς τοῦ ἀνηλίκου θὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν ψυχὴν του, θὰ διαγνώσῃ τὰς κλίσεις του καὶ θὰ ἐπιβάλλῃ τέλος ἐπ' αὐτοῦ τὴν πρόσφορον ἀναμορφωτικὴν ἢ σωφρονιστικὴν μεταχείρισιν. Τὰ ἀναμορφωτικὰ καὶ σωφρονιστικὰ καταστήματα ἐνεφανίσθησαν παραλλήλως πρὸς τὸν ἀνωτέρω θεσμόν. Τὰ πρῶτα σκοπὸν ἔχουσι τὴν διόρθωσιν τοῦ ψυχικοῦ καὶ ἠθικοῦ κόσμου τῶν εἰς ταῦτα εἰσαγομένων δυσαγῶγων, ἀπειθάρχων, ἀλητῶν ἢ καὶ ἐγκληματησάντων ἀκόμη ἀνηλίκων καὶ τῶν παραλλήλως ἐφοδιασμένων τῶν μετ' ἐπάγγελμά τι ὡς ἐφόδιον ἐν τῇ ζωῇ, ἢ παράδοσιν τῶν εἰς τὴν οἰκογένειαν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχῃ τοιαύτη ἱκανὴ διὰ τὴν περαιτέρω καθοδήγησιν καὶ ἀποκατάστασιν τῶν (1). Τὰ δευτέρω ἀποτελοῦν τὰς εἰδικὰς φυλακὰς τῶν ἐγκληματησάντων ἀνηλίκων, ἐνθα οὗτοι ὑπαβαλλόμενοι εἰς ἀσθηρότερον τῶν ἀναμορφωτικῶν περιορισμόν, ἐκτίουσι τὴν ἐπιβληθεῖσαν αὐτοῖς ποινὴν ἐκμανθάνοντες συγχρόνως βιοποριστικὴν τινὰ τέχνην. Αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι, ἡ Ἀγγλία, τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Γαλλία ἐπρωτοστάτησαν καὶ ἐνταῦθα εἰς τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῶν καταστημάτων αὐτῶν, ἅτινα ὁμοίως πρὸς τὸν θεσμόν τῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων ἐγενικεύθησαν ἐν Ἑυρώπῃ ἀπὸ τῆς δευτέρας 10αῖτης αἰῶνος μας.

Ἡ Ἑλλάς ἀτυχῶς ἤργησε νὰ μνηθῆ πρὸς τὰς νέας ταύτας κατευθύνσεις τῶν πεπολιτισμένων χωρῶν. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν εὐκλείαν, σημειωτέον, οἱ Ἀρεοπαῖται εἶχον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιλαμβάνωνται «τῆς τῶν παίδων ἀγωγῆς καὶ ἀνατροφῆς νὰ νοθευτοῦν αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς κολάζουν ἀκοσμοῦντας ἢ ἐν ἀργίᾳ διάγοντας (2)». Ἡ νεωτέρα Ἑλλάς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παλιγγενεσίας τῆς καὶ ἐπὶ μακρὸν ἔκτοτε, μόνον στοιχειώδεις τινὰς διατάξεις διέλαβεν, εὐρισκομένας εἰς τὸν Ποινικὸν αὐτῆς κώδικα ἐν ἀρθρ. 82-85. Οὕτω ὁ μὴ συμπληρώσας τὸ 10ον ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ ἐγκληματήσας ἀνήλικος θεωρεῖται μὴ ἱκανὸς πρὸς καταλογισμόν, σωφρονιζόμενος μόνον κατ' οἶκον παρὰ τῶν προστατῶν του συνεργαζομένης καὶ ἐπιτηροῦσης πρὸς τοῦτο καὶ τῆς ἀστυνομίας. Ὁ μεταξὺ 10-14 ἔτους ἀνήλικος ἐὰν μὲν θεωρηθῆ ἐνεργήσας μετὰ διακρίσεως, ὑποβάλλεται εἰς ποινὴν κατὰ ἓνα βαθμὸν ἐλαφροτέραν τῆς τῶν ἐνηλίκων. Ἐὰν ἀντιθέτως ἐνεργήσῃ πρᾶξιν κολάσιμον ἀνευ διακρίσεως ἀθωοῦται, ἐπιστρεφόμενος κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου εἰς τοὺς γονεῖς του ἢ παραδιδόμενος χάριν τῆς ἀνατροφῆς του εἰς ἐπανορθωτικόν τι κατάστημα ἐνθα ἡ διάρκεια τῆς ἐν αὐτῷ φυλάξεώς του ἦτο σαφῶς προσδιορισμένη διὰ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, μὴ ἐκτεινομένης πάντως ὑπὲρ τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Οἱ ἄνω τοῦ 14ου ἔτους οὐδεμιᾶς ἔτυχον παρὰ τοῦ Π. Ν. ἰδιαιτέρας τῶν ἐνηλίκων διαμεταχειρίσεως. Τὰ περὶ οἰκιακοῦ σωφρονισμοῦ τοῦ ἀρ. 82 οὐδεμιᾶς ἐφαρμογῆς ἔτυχον, τὰ αὐτὰ δὲ καὶ διὰ τὴν ἐν καταστήματι φύλαξιν μέχρι τοῦ 1918 ὅποτε συνεστήθη τὸ ἀναμορφωτικὸν σχολεῖον. Ἐν ἔτει 1861 ἐδημοσιεύθη ὁ νόμ. ΧΠΘ. περὶ ἀνηλίκων ὅστις ἐν ἀρ. 56 ἐθέσπιζε τὸ δικαίωμα τῶν γονέων ὅπως ἀποστέλλουν εἰς περιορισμὸν μέχρις ἐνὸς μηνὸς τέκνα τῶν ἀνήλικα ἐκδηλοῦντα κακὰς ροπὰς, προκαλοῦντες ἐπὶ τούτῳ ἀπόφασιν τοῦ Ἐιρηνοδίκου ἐξακριβώνοντος τὰ καταγγελλόμενα. Τὸ τοιοῦτον μέτρον ἐφαρμοζόμενον ἐν Γαλλίᾳ οὐδέποτε ἔλαβε πρακτικὴν ἐφαρμογὴν παρ' ἡμῖν. (3) Ἄδηλον ἐπίσης τυγχάνει ἂν ἐν τῇ πράξει ἔτυχεν ἐφαρμογῆς ἐν τῷ τόπῳ μας καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρ.

490-2 ζ' καὶ Πολιτικ. Δικονομίας προβλεπομένη δικαιοδοσία τοῦ Ἐιρηνοδίκου πρὸς διατήρησιν τῆς κατ' οἶκον ἡσυχίας καὶ εὐταξίας, νὰ ἐπιβάλλῃ δηλ. εἰς τὸν ἀπειθοῦντα παῖδα ἵνα τοῖς γονεῦσι αὐτοῦ ἀπονεῖμῃ τὸν προσήκοντα σεβασμόν. (1) Κατὰ τὴν μετὰ τὴν ἔνωσιν τῆς Ἑπιανήσου μετ' τὴν Ἑλλάδα ἐποχὴν, οἱ ποινικολόγοι συνίστων τὴν ἴδρυσιν σωφρονιστικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων διὰ τοὺς νεαροὺς ἐγκληματίας, (2) εἰδικώτερον δὲ εἶχε τονισθῆ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐν καθαρῷ ἀέρι διανύσεως τῆς ἐξεταστικῆς καὶ ποινικῆς φυλακίσεως «τῶν ἀτόμων τῆς πρώτης νεότητος». Συνιστάτο ἢ παρ' ἐκάστῳ νομῷ ἴδρυσις ἐνὸς ἀγροκηπίου ἐνθα ἡ ἠθικῶς νοσοῦσα νεολαία θὰ ἀνελάμβανε ψυχικὰς δυνάμεις καλλιεργοῦσα τὴν γῆν καὶ ἐμπνεομένη ἀπὸ τὴν φυσικὴν τῆς πρᾶοτητα, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ἴδρυσις ἰδιαιτέρων συνεταιρισμῶν διὰ τὴν προστασίαν καὶ διαπαιδαγώγησιν τῶν νεαρῶν ἐγκληματιῶν. (3) Τῷ 1882 ὁ ὄργανωτὴς Steoens μετακλήθει ἐκ Βελγίου ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως Τρικούπη πρὸς διακανονισμόν τῶν προσφορωτέρων σωφρονιστικῶν συστημάτων καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι, εἶχεν ὑποδείξῃ τὴν ὑφ' ὄρον ἀπολυσιν τῶν βελτιουμένων καταδίκων, τὴν ἴδρυσιν ἐφηβείων καὶ ἀναμορφωτικῶν καταστημάτων διὰ τοὺς ἀνηλίκους ὡς καὶ ἀγροτικῶν σωφρονιστηρίων διὰ τοὺς ἀσθενικοὺς καὶ τοὺς ἐπιδεικνύοντας καλὴν διαγωγὴν ἐν ταῖς κεντρικαῖς φυλακαῖς. (4) Αἱ ὑποδείξεις τῶν τότε ποινικολόγων καὶ τοῦ ὄργανωτοῦ δὲν ἐπραγματοποιήθησαν. Ἡ ἔλλειψις πόρων ἐπαρκῶν καὶ προσωπικοῦ καταλλήλου ἦσαν πάντοτε τὸ φεῖγμα εἰς τὰς παρ' ἡμῖν σωφρονιστικὰς προσπάθειας. Ἰδρυθεῖσων τῶν φυλακῶν Συγγροῦ ἐν ἔτει 1877, διὰ τοῦ διατάγμ. τῆς 29ης Μαρτ. 1891 συνεστήθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν τῷ ἄνω ὄρφῳ αὐτῶν τὸ λεγόμενον «τιμῆμα παίδων» ἀποτελούμενον ἀπὸ καταδίκους ἡλικίας κατωτέρας τῶν 14 ἐτῶν, οἵτινες μεταγόμενοι ἐξ ὅλων τῶν φυλακῶν τοῦ Κράτους θὰ ὑπεβάλλοντο εἰς διδασκαλίαν θρησκευτικὴν σχολικὴν καὶ εἰς ἐργασίαν καὶ ἐκμάθησιν τέχνης ἐπιβλεπόμενοι ἐπιμελῶς ὑπὸ τῆς «ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος τῶν κυριῶν», συλλόγου συμβαλόντος κατ' ἀρχὰς τὰ μέγιστα εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν ἀνηλίκων τούτων, βραδύστερον δὲ καὶ τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς ταύτας κρατουμένων ἐνηλίκων. (5) Σταθμὸς ὅμως προόδου ἐπετεύχθη ἀφ' ἧς ἤρχισαν λειτουργοῦντα τὰ συσταθέντα δύο σωφρονιστικὰ παταστήματα. Τὸ Ἐφηβεῖον (1896) καὶ αἱ γυναικεῖαι φυλακαὶ (1900) τῶν ὁποίων τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν δρᾶσιν κατωτέρω θὰ διαλάβωμεν. Ὁ νόμος ΒΥΚΒ. περὶ «Ἐφηβεῖου Ἀβέρωφ» οὐδαμῶς προέβλεπέ τι περὶ τῶν κάτω τῶν 10 ἐτῶν ἐγκληματησάντων ἀνηλίκων, τῶν ἀθωωθέντων λόγῳ ἐλλείψεως διακρίσεως ὡς καὶ τῶν ἀλητευόντων καὶ ἐπαιτούντων παιδίων. Πολὺ ἀργότερον, τῷ 1918 ἐξεδόθησαν ὁ νόμ. 1682, ὅστις ἠκολούθησε ἐν πολλοῖς τὸν βελγικὸν τοῦ 1912 καὶ οἱ τροποποιήσαντες αὐτὸν ν. 2018 καὶ νομοθ. διάταγμα τῆς 23 Νοεμ. 1923 καὶ 20 Σεπτ. 1932, οἵτινες ἐθέσπισαν τὴν ἴδρυσιν καὶ ὀργάνωσιν εἰδικῶν ἀσύλων καὶ διὰ τὰς τρεῖς ἀνωτέρω κατηγορίας τῶν ἀνηλίκων, οἵτινες θὰ ἐστέλλοντο ἐκεῖ δι' ἀποφάσεως τοῦ Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν, ὅστις θὰ ἠδύνατο πρὸ τῆς λήψεως τοῦ τοιοῦτου μέτρου νὰ ἀρκεσθῆ εἰς νοθεσίαν καὶ παράδοσιν τοῦ ἀνηλίκου εἰς τοὺς γονεῖς του ἢ νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἀνατροφήν του εἰς ὠρισμένον πρόσωπον ἢ σύλλογον μέχρι τοῦ 21 ἔτους, τροποποιηθέντος οὕτω τοῦ ἀρ. 82 Π. Ν. Ἀπόρροια τοῦ νόμ. 1682 ὑπῆρξεν

(1) Οἰκονομίδης § 154 σημ. 10 (ἐν β. Κωττούλα)

(2) Μεταξῆς Ποιν. Δ. 1869 (ἐν β. Κωττούλα)

(3) Οἰκονομίδης Ἐπιθεώρ. 1878 φ. 13 καὶ 1875 Ἰουν. (ἐν β. Κωττούλα)

(4) Κωττούλας «Αἱ σωφ. προσπάθειαι καὶ ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς ἐγκλ. παρὰ τῇ παιδ. καὶ ἐφ. ἡλικίᾳ ἐν Ἑλλάδι» σελ. 16.

(5) Κωττούλας. «Αἱ σωφ. προσπάθ. καὶ ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς ἐγκλ. παρὰ τῇ παιδ. καὶ ἐφ. ἡλικίᾳ ἐν Ἑλλάδι» σελ. 20.

(1) Προκοπίδης. «Ἀναμ. σχολεῖα καὶ ἀναμορφ. ἀγωγή. Περιοδ. Σωφρ. πληροφορία» ἔτος. 2 τεύχος. 5.

(2) Ἰσοκρ. Ἀρεοπαγ. 148 Ἀγαθονίκ. Ἀττικὸν Δίκ. 55 (ἐν β. Κωττούλα).

(3) Κωττούλας. «Αἱ σωφ. προσπάθειαι καὶ ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς ἐγκληματ. παρὰ τῇ παιδ. καὶ ἐφ. ἡλικίᾳ ἐν Ἑλλάδι» σελ. 9.

ἢ ἐν ἔτει 1918 ἴδρυσίς τοῦ πρώτου παρ' ἡμῖν ἀναμορφωτικοῦ καταστήματος ἐν Ἀθήναις ἀρρένων μὲ ἰδιαίτερον τμήμα διὰ τὰς νεάνιδας καὶ ἀγροτικοῦ παραρτήματος διὰ τοὺς ἄρρενας ἐν Σύρω. Τῷ 1925 τέλος ἰδρύθη ἡ ἀγροτικὴ σωφρονιστικὴ σχολὴ Κασσαβετίας διὰ τοὺς μῆπω συμπληρώσαντας τὸ 16ον τῆς ἡλικίας των ἀνηλίκους.

Οὐχ ἦντο ὅμως ἡ ἐγκληματικότης τῶν ἀνηλίκων σταθερὰν πρόοδον ἔσημειον, τὰ ἀνωτέρω δὲ ὑπὸ τοῦ νόμ. 1682 θεσπισθέντα μέτρα πλημμελῶς, ἂν μὴ οὐδύλως, ἐφημερίζοντο, τούτου ὀφειλομένου ἀφ' ἐνός εἰς τὴν διστακτικότητα μετ' ἧς οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς καὶ γενικώτερον πάντες οἱ δικαστικοὶ ὑπεδέχθησαν τὰς τομηρὰς ταύτας καινοφανεῖς κατὰ τῆς παιδικῆς ἐγκληματικότητος κατευθύνσεις, ἀφ' ἑτέρου οἱ προμνησθέντες νόμοι δὲν εἶχον προβλεψὶ περὶ τοῦ πῶς θὰ ἐνηργεῖτο ἡ ἐπίβλεψις καὶ ἀναμόρφωσις τῶν ἀνηλίκων καὶ τέλος ἐκτός τοῦ μοναδικοῦ Ἐμπειρικείου ἀσύλου οὐδὲν ἄλλο ἀναμορφωτικὸν σχολεῖον ὑπῆρχεν ἱκανὸν νὰ δεχθῆ ἐγκληματήσαντας ἢ κινδυνεύοντας νὰ ἐγκληματήσουν ἀνηλίκους (1). Οὕτω ἡ ἀνάγκη λήψεως νέων δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν μέτρων διὰ τοὺς ἀνηλίκους καθίστατο ὑπέρποτε αἰσθητή. Πράγματι ἡ κίνησις πρὸς ριζικωτέραν ἀντιμετώπισιν τοῦ ζητήματος ἤρξατο κατὰ τὰς συζητήσεις αἰτινες διεξήχθησαν διὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1927 ἐνθα περιελήφθη εἰδικὴ διάταξις ἐπιτρέπουσα τὴν ἀπόσπασιν τοῦ ἀνηλίκου ἐκ τῆς δικαιοδοσίας τῶν συνήθων κακοεργιοδικείων καὶ πλημμελειοδικείων πρὸς ἐπιβολὴν ἰδιαιτέρων κατ' αὐτοῦ μέτρων. Τὴν δὲ 29ην Ἰανουαρίου 1929 ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν νομοσχέδιον περὶ ἰδρύσεως καὶ παρ' ἡμῖν δικαστηρίου ἀνηλίκων, ὅπερ ὑποβλήθην ἀργότερον καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ἐψηφίσθη ὑπὸ τῶν δύο Βουλῶν ἀποτελέσαν τὸν νόμον 5098 τῆς 13 Ἰουλίου 1931 «Περὶ δικαστηρίου ἀνηλίκων». Ὁ νόμος οὗτος ὅστις εἰσέτι δὲν ἔχει τεθῆ εἰς ἐφαρμογὴν συνειράχθη ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως Ἀθηνῶν κ. Α. Ρηγανάκου ὅστις ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του κατὰ τὴν ἐκπόνησίν του τὸν Βελγικὸν νόμον τοῦ 1912 καὶ τὸ Πολωνικὸν προσχέδιον τοῦ 1921. Ἀποτελεῖ τὸ τελειότερον τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐκδοθέντων νομοθετικῶν δημιουργημάτων τῶν σχετικῶν πρὸς τοὺς ἀνωμάλους ἀνηλίκους, τούτου ἕνεκα δὲ καλὸν νομίζω τὴν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς σκιαγράφισίν του. Διὰ τοῦ ν. 5098 ἰδρύεται τὸ δικαστήριον ἀνηλίκων, ἀποτελούμενον ἀπὸ ἓνα μόνον δικαστὴν λαμβανόμενον ἐκ τοῦ δικαστικοῦ σώματος καὶ εἰδικευόμενον εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐκδικάσεως παιδικῶν ὑποθέσεων. Ἡ θητεία του βετῆς οὔσα, δύναται, ν' ἀνανεωθῆ. Ὁ νόμος ἐθέσπισε τὴν μονομελῆ σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου διότι παρεδέχθη ὅτι συστηματικώτερον θὰ δυνηθῆ ὁ εἰς δικαστὴς νὰ ἔλθῃ εἰς ψυχικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ ἀνηλίκου ἢ οἱ πλείονες δικασταί. Οὐχ ἦντο ὅμως παρεδέχθη τὴν παρουσίαν Εἰσαγγελέως καὶ συνηγόρου μὲ τὴν πεποιθῆσιν ὅτι καὶ οἱ δύο θὰ θελήσουν νὰ ἐπιτύχουν τὴν ποθεινὴν βελτίωσιν τοῦ ἀνηλίκου καὶ ὅχι ὁ μὲν τὸ κατηγορητήριον, τὸ ὁποῖον ἄλλωστε ἐνταῦθα εἶναι ἀπλῆ ἐκθεσις τῶν πραγματικῶν γεγονότων, ὁ δὲ τὴν ὑπεράσπισιν καὶ μόνον τοῦ ἀνηλίκου. Πολιτικὴ ἀγωγή εἶναι ἀπαράδεκτος. Τὸ δικαστήριον συνεδριάζει κεκλεισμένων τῶν θυρῶν ἐπιτρεπομένων ὅμως ἐκτός τῶν ὑπὸ τῆς Π. Δικονομίας γινομένων δεκτῶν προσώπων καὶ τῶν ἀντιπροσώπων προστατευτικῶν ἐταιρειῶν ἀνηλίκων καὶ ἐπιμελητῶν. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητά τοῦ δικαστηρίου τούτου ὑπάγονται ἀφ' ἐνός αἱ ἀξιόποιοι πράξεις, δηλ. κακοεργήματα, πλημμελήματα καὶ πταίσματα διαπραχθέντα παρ' ἀνηλίκων 12-16 ἐτῶν, ἀφ' ἑτέρου αἱ μὴ ἀποτελοῦσαι παραβάσεις τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐκθέτουσαι ὅμως αὐτοὺς εἰς τὴν ἐγκληματικότητα ἢ τὴν ἠθικὴν κατάπτωσιν, ἐφ' ὅσον οἱ ἀνήλικοι δὲν ὑπερέβησαν τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

(1) Ζάμπος «Ὁ νέος ἑλλην νόμος περὶ δικαστ. ἀνηλίκων» περιοδ. παιδ. τ. 1932 - 33.

Ὅμοίως τὸ δικαστήριον δύναται νὰ δικάζῃ καὶ πρόσωπα ἐνήλικα ἄτινα παραμελοῦν τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἀνηλίκων. Ὁ νέος νόμος ἀναβιβάζει τὴν ποινικὴν ἀνηλικότητα μέχρι τοῦ 12ου ἔτους, ἀπὸ τοῦ ἔτους δὲ τούτου μέχρι τοῦ 16ου διατηρεῖ τὴν θεωρίαν τῆς ἐνεργείας μετὰ ἢ ἀνευ διακρίσεως. Τὰ προβλεπόμενα διὰ τοὺς ἀνηλίκους μέτρα εἶναι ἀφ' ἐνός ἀναμορφωτικά, ἀφ' ἑτέρου σωφρονιστικά. Τὰ πρῶτα συνίστανται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐπίπληξιν τοῦ ἀνηλίκου, τὴν παράδοσιν αὐτοῦ εἰς τοὺς γονεῖς του μὲ ὀδηγίαν σχετικὰς πρὸς τὴν ἐπίβλεψίν του, τὴν τοποθέτησίν του παρὰ προσώπῳ ἐντίμῳ ἢ ἐταιρείᾳ προστατευτικῆ τῶν ἀνηλίκων, τὴν τοποθέτησίν του εἰς κατάλληλον δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν κατάστημα ἢ τέλος εἰδικὸν θεραπευτήριον ἐφ' ὅσον τυγχάνει νοσῶν ἢ καθυστερημένος. Ἐπιβάλλονται δὲ τὰ ἀναμορφωτικὰ ταῦτα μέτρα κατὰ τῶν ἀδικοπραγησάντων μὴ συμπληρωσάντων τὸ 12ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀνηλίκων, κατὰ τῶν μεταξὺ 12 - 16 ἐνεργησάντων ἀδιακρίτως, ὡς καὶ κατὰ τῶν κάτω τῶν 18 ἐτῶν ἐπαιτούντων, ἀλητευσόντων ἢ πορνευομένων νεανίδων ὡς καὶ ἐπιδεικνυόντων κακὴν διαγωγὴν ἀνηλίκων, τῶν τελευταίων ὅμως μόνον κατόπιν αἰτήσεως τῶν οἰκείων των.

Τὰ σωφρονιστικὰ μέτρα ἀντιθέτως ἐπιβάλλονται κατὰ τῶν ἐν τῇ ἡλικίᾳ τῶν 12—16 ἐτῶν ἀνηλίκων ἐφ' ὅσον ἀποδειχθῆ ὅτι ἐνήργησαν μετὰ διακρίσεως. Συνίστανται δὲ εἰς τὸν περιορισμὸν των εἰς σωφρονιστικὸν τι κατάστημα. Ὁ καθόρισμός τῆς ἐν τῷ ἀναμορφωτικῷ ἰδρύματι παραμονῆς τοῦ ἀνηλίκου καθορίζεται διὰ τῆς δικαστικῆς ἀφοράσεως ἐλευθέρως. Ἀντιθέτως ἡ ἐν τῷ σωφρονιστηρίῳ παραμονὴ ὀρίσθη ἀπὸ 6 μῆνες—10 ἔτη, ἐπὶ δὲ πράξεων ἐπισυρουσῶν τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου παρὰ τοῖς ἐνήλικοις ὀρίσθη παραμονὴ 5—20 ἐτῶν. Ὁ νόμος προβλέπει τὴν «ἀναστολὴν ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς» διὰ διάστημα 1—3 ἐτῶν ἐφαρμοζομένων κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἀναμορφωτικῶν μέτρων. Ἐὰν ὁ ἀνήλικος ἐπιδείξῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δοκιμασίας ταύτης διαγωγὴν καλὴν, ἡ δικαστ. ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς μὴ ἐκδοθεῖσα. Ἀντιθέτως αὕτη ἐκτελεῖται ἐφ' ὅσον ὁ ἀνήλικος ἐπιδείξῃ ἀνάρμοστον διαγωγὴν. Ὅμοίως προβλέπεται ἡ «ὑφ' ὄρον ἀπόλυσις», τοῦ ἀνηλίκου ἀπολυομένου τοῦ σωφρονιστηρίου καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ απαιτουμένου ἐλάχιστου ὁρίου παραμονῆς, τιθεμένου ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν εἰδικοῦ ἐπιμελητοῦ. Ἐφ' ὅσον καὶ ἐνταῦθα ἡ διαγωγὴ τοῦ ἀνηλίκου δὲν εἶναι ἡ πρέπουσα, τὸ δικαστήριον ἀνακαλεῖ τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν καὶ ἐφαρμόζει τὴν κατὰ πρῶτον ἐπιβληθεῖσαν. Εἰς ἀνηλίκους οἱ ὁποῖοι δὲν ἐποποθετήθησαν εἰς κρατικὸν τι κατάστημα ἢ ἐξῆλθον τούτου, ἐφαρμόζεται ἡ «ἐπιβλεπομένη ἐλευθερία» τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια καθορίζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. Ἐπὶ ἀναμορφωτικῶν πάντως μέτρων αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐπεκτιθῆ πέραν τῆς ἀστικῆς ἐνηλικιώσεώς των. Πρὸς ἐπιτυχὴ ἐφαρμογὴν τῆς ἐπιβλεπομένης ταύτης ἐλευθερίας ὁ νόμος ἰδρύει τὸν θεσμὸν τῶν ἐπιμελητῶν, προσώπων δηλ. ἐμπίσθων εἰδικῶν περὶ τὴν διηνεκὴ παρακολούθησιν καὶ καθοδήγησιν τῶν ἀνηλίκων, εὐρισκομένων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ δικαστοῦ τῶν ἀνηλίκων πρὸς ὃν καὶ λογοδοτοῦσι. Τὰ πρὸς τοποθέτησιν τῶν ἀνηλίκων καταστήματα εἶναι δύο εἰδῶν: Ἀναμορφωτικὰ σχολεῖα διὰ τὰ ἀναμορφ. μέτρα καὶ σωφρονιστικὰ κατατήματα διὰ τὰ σωφρ. μέτρα. Ἀναμορφωτικὰ σχολεῖα δύνανται νὰ ἰδρῦσουν τὸ Κράτος, τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον προστασίας τῶν ἀνηλίκων, αἱ τοπικαὶ προστατευτικαὶ τῶν ἀνηλίκων ὀργανώσεις, Δῆμοι κοινότητες καὶ ἰδιῶται μετὰ συγκατάθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης. Σωφρονιστήρια ὅμως μόνον τὸ Κράτος δύναται νὰ ἰδρῦσῃ. Ὁ νόμος ὀρίζει ὅτι καὶ εἰς τὰ δύο ταῦτα καταστήματα ἡ ἀνατροφὴ τῶν ἀνηλίκων θὰ γίνεται μὲ πνεῦμα ἠθικὸν καὶ θρησκευτικόν. Οἱ ἀνήλικοι θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν συστηματικὴν ἐκμάθησιν τέχνης ὡς καὶ στοιχειώδους μορφώσεως, οἱ δὲ πεπροικισμένοι μὲ ἐξαιρετικὰ προσόντα θὰ δύνανται νὰ τύχουν μέσης καὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως. Ἐκτός τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων ὁ

νόμος ιδρύει και τους παιδικούς λεγόμενους σταθμούς, δηλαδή είδη κρατητηρίων, ένθα θα κρατούνται κατά τὸ στάδιον τῆς ἀνακρίσεως οἱ ἀνήλικοι ἐφ' ὅσον τὸ μέτρον τοῦτο ἤθελε κριθῆ ὁρθόν. Παρὰ τῷ ὑπουργείῳ δικαιοσύνης ιδρύεται ὁμοίως γραφεῖον τῶν δικαστ. ἀνηλίκων ὑπαγόμενον εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς διοικήσεως φυλακῶν. Ὁ νόμος εὐνοεῖ τὴν ἰδρυσιν ἰδιωτικῶν προστατευτικῶν τῶν ἀνηλίκων ἐταιρειῶν, πρὸς ἐξασφάλισιν δὲ ἐνότητος εἰς τὴν δρᾶσιν των ιδρύει τὸ Ἀνώτατον 19μελὲς Συμβούλιον προστασίας τῶν ἀνηλίκων, τοῦ ὁποῦ ἡ δρᾶσις ἐκτείνεται εἰς τὴν ἰδρυσιν ἀναμορφ. σχολείων, παιδικῶν σταθμῶν, ἐπίβλεψιν τῶν Ἐταιρειῶν κ.λ.π. Ὁ νόμος 5098 ὑπῆρξε τὸ τελευταῖον ὑπὲρ τῶν ἀνωμάτων ἀνηλίκων νομοθετικὸν δημιούργημα.

Αὗται ὑπῆρξαν αἱ νέαι περὶ καταστολῆς τοῦ ἐγκλήματος κατευθύνσεις ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐν Ἑλλάδι ὡς αὐταὶ ἐξεληχθήσαν ἀπὸ τῆς παλιγγενεσίας τῆς μέχρι σήμερον. Καὶ νῦν ἄς ἐξετάσωμεν τὰ διάφορα σωφρονιστικὰ καὶ ἀναμορφωτικὰ δημιουργήματα τὰ ὁποῖα συνετελέσθησαν παρ' ἡμῖν ἐκ τῆς ὅλης κινήσεως ἥτις ἐσημειώθη ἀνωτέρω, ὡς ταῦτα ἐμφανίζονται σήμερον ὑπὸ τὴν εἰδικωτέραν των μορφήν. Ὁ νόμος ΒΥΚΒ προελθὼν ἐκ τῆς ἐπιδράσεως ἣν ἐπέφεραν ἐν τῷ κόσμῳ τὰ ἐν Ἑυρώπῃ συγκροτηθέντα τρία διεθνή σωφρονιστ. συνέδρια (Ρώμης 1885, Περουπόλεως 1890, καὶ Παρισίων 1895) ἐδημιούργησε ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη τὸ πρῶτον σχετικῶς συστηματικὸν ἐν Ἑλλάδι σωφρονιστικὸν κατάστημα παίδων τῷ 1896, ἐδρεῦον ἐν Ἀθήναις καὶ γνωστὸν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐφηβείον Ἀβέρωφ» ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ παρασχόντος τὰς ἀναγκαίουσας πρὸς ἀνέγερσιν του δαπάνας εὐεργέτου. Εἰς τὸ σωφρονιστικὸν τοῦτο κατάστημα ἀποστέλλονται ὅλοι οἱ ἀνήλικοι κατάδικοι τῶν ὁποίων ἡ ποινὴ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως εἶναι ἀνωτέρα τῶν δύο μηνῶν (ν. 2231 ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ διατάγ. 75-1926), ἡ ἡλικία των δὲ μικροτέρα τῶν 18 ἐτῶν. Ἐκεῖ ἐπίσης ἐκτίουν τὴν ποινὴν των οἱ Ἐφηβοί, οἱ οἰασδήποτε ποινῆς κατάδικοι ἢ ὑπόδικοι τῶν Ἀθηναϊκῶν δικαστηρίων, ὡς καὶ οἱ ὑπερδεκαοκταετῆς ἐφ' ὅσον ἡ ποινὴ φυλακίσεως των δὲν ὑπερβαίνει τὴν τριετίαν ὅποτε ἐγκλείονται εἰς τὰς κεντρικὰς φυλακὰς ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀνηλίκων. Οἱ ἐν ἐπαρχίαις καταδικαζόμενοι εἰς ποινὴν μικροτέραν τῶν δύο μηνῶν ἀνήλικοι, ἐκτίουν ταύτην εἰς τὰς ἐν τῇ ἑδρᾷ ἐκάστου δικαστηρίου λειτουργούσας φυλακὰς. Εἶναι κατεσκευασμένον ἐπὶ νέου σχετικῶς σχεδίου καὶ ἰσχύει τὸ μικτὸν καλούμενον σύστημα, ἥτοι τῆς αὐστηρᾶς ἀπομονώσεως τῶν κρατουμένων κατὰ τὴν νύκτα εἰς τὰ ἀτομικά των κελλῖα καὶ τῆς ἐν κοινῷ συμβιώσεως των τὴν ἡμέραν καθ' ὁμάδας ἐν τῷ φαγητῷ, ἐν τῷ περιπάτῳ, τῷ σχολείῳ, τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ ἐργασίᾳ, ἐνθα ἀποτελοῦν ὁμάδας ἀναλόγως τῆς ἡλικίας, τοῦ εἴδους τῆς πράξεως καὶ τοῦ εἴδους τῆς ποινῆς. Δύο τριώροφα κτίρια μὲ 200 ἀτομικοὺς θαλαμίσκους τὸ ἐν καὶ 100 τὸ ἕτερον στεγάζουν αὐτούς, ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλοι θάλαμοι χρησιμεύοντες διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς ἐποπτείας. Λειτουργεῖ ἐκκλησίᾳ, σχολεῖον, νοσοκομεῖον, ἐργαστήρια ἠλεκτροκίνητα ὑποδηματοποιίας, κατασκευῆς δερματίων ἐξαοτίσεων στρατοῦ, ξυλουργείας, βιβλιοδετείου καὶ ραφείου. Ὅλα αὐτὰ εὐρίσκονται ἐντὸς περιτετοιχισμένου περιβόλου μὲ εἰδικὰς αὐλὰς καὶ ὑπερῶα διὰ περίπατον καὶ ψυχαγωγίαν. Ἴερεὺς διδάσκαλος ἀσχολεῖται εἰς τὴν στοιχειώδη σχολικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν θρησκευτικὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν κρατουμένων, εἰδικῶς δὲ τεχνίται διδάσκουν εἰς αὐτοὺς καθ' ὁμάδας πρὸ σφοδρον ἐκάστῳ τέχνην ἐκ τῶν ἐν τῷ ἰδρύματι συνηθιζομένων. Οἱ εὐδοκιμοῦντες ἐν τῇ ἐργασίᾳ ὡς καὶ οἱ ἐν γένει ἐπιδεικνύοντες βελτίωσιν λαμβάνουν ἀμοιβὰς, ἐν ᾧ

ἀντιθέτως οἱ ἀδιόρθωτοι ὑποβάλλονται εἰς τιμωρίας ὧν βαρυτέρα εἶναι ἢ εἰς σκοτεινὸν κελλῖον κάθειρξις των, ἐνθα τοῖς δίδεται μόνον ἄρτος καὶ ὕδωρ ἐπὶ διάστημα οὐχὶ πλέον τοῦ μηνὸς καὶ μὲ ἡμερησίαν διακοπὴν ἀνὰ τριήμερον. Διὰ Β. Δ. τοῦ 1918 ἐπετράπη ὅπως τροφίμοι τοῦ ἐφηβείου χρησιμοποιοῦνται καὶ εἰς ἐργασίαν ἐν ὑπαίθρῳ ἀνὰ μικρὰς ὁμάδας διὰ καλλιέργειαν κήπων καὶ δενδροφυτείας περὶ τῶν Ἀθηνῶν. (1)

Τὸ ἐφηβείον Ἀβέρωφ λειτουργεῖ πάντοτε ἀρκετὰ εὐδοκίμως, πλεῖστα δὲ παιδία ἐξελεθόντα ἀπετέλεσαν βραδύτερον τιμίους πολίτας ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Τῷ 1900 ὁ νόμος ΒΧΟΗ ἐθέσπισε τὴν ἰδρυσιν τοῦ δευτέρου συγχρονισμένου σωφρονιστικοῦ καταστήματος ἐν Ἀθήναις διὰ τὰς γυναῖκας (ἐνηλίκους καὶ ἀνηλίκους), τὰς δαπάνας τοῦ ὁποῦ καὶ ἐνταῦθα κατέβαλεν ὁ Γεώργιος Ἀβέρωφ. Καὶ ἐδῶ ὡς καὶ ἐν τῷ Ἐφηβείῳ εἶναι δεκταὶ γυναῖκες μόνον ἐφ' ὅσον ἔχουσι καταδικασθῆ εἰς ποινὴν πλημμελήματος ἢ κακουργήματος ἥτις μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως ὑπερβαίνει τοὺς δύο μῆνας. Ἀποτελεῖται ἀπὸ διόροφον κτίριον μὲ 105 ἀτομικοὺς θαλαμίσκους περισσότερον τῶν παιδικῶν ἠῦπερπισμένων. Πέριξ μικροῦ κήπου εἶναι ἡ ἐκκλησία, τὰ ἐργαστήρια ὑφαντικῆς, ραφείου ἐσωρούχων, ἐπιδιορθωτικῆς, σιδερωτικῆς, πλυντικῆς. Ἐν περιπτέρῳ μικρὸν νοσοκομεῖον, εἰδικαὶ δὲ αὐλαὶ ὑπάρχουν διὰ περίπατον καὶ ψυχαγωγίαν. Τὸ προσωπικὸν συγκείμενον ἀποκλειστικῶς ἐκ γυναικῶν μεριμνᾷ διὰ τὴν ἠθικὴν ἀνόρθωσιν ὅλων τῶν ἐγκλειστων, εἰδικώτερον τῶν νεανίδων, ὡς καὶ τὴν διδασκαλίαν τέχνης ἐν ἐργασίᾳ ὁμαδικῇ (2). Τὸ διάταγμα τῆς 18-7-1925 τέλος ἰδρυσε ὑψίστης σπουδαιότητος ἀγροτικὸν σωφρονιστήριον ἐν Κασσαβετείᾳ παρὰ τὸν Ἀλμυρὸν τῆς Θεσσαλίας. Τὸ ἐν λόγῳ σωφρονιστήριον συνεχωνεύθη διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 30-10-25 μετὰ τῆς αὐτόθι εὐρισκομένης γεωργικῆς σχολῆς, ἥτις παρεχώρησε τὰς ἀποθήκας αὐτῆς πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν τροφίμων, πᾶν κινητὸν κεφάλαιον, ὡς καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰς γαίλας τὰς ὁποίας διέθετε. Ἡ φυλακὴ-σχολὴ Κασσαβετείας εἶναι προωρισμένη διὰ καταδικῶν 16-21 ἐτῶν, προτιμωμένων τῶν ἐξ ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν προσερχομένων ὡς καὶ τῶν ἐν τῷ Ἐφηβείῳ ἐπιδεικνυόντων χρηστὴν διαγωγὴν. Ἐχει εἰς τὴν διάθεσίν της 3.000 περίπου στρέμματα γῆς καταλλήλου διὰ κτηνοτροφίαν, δημητριακὰ καὶ ποικιλίαν ἄλλων προϊόντων. Ὁ μέσος ὄρος τῶν διαβιούστων ἐκάστοτε ἐν αὐτῇ τροφίμων εἶναι περὶ τοὺς 150 ἀνήλικοι (3), οἱ ὁποῖοι ἀσχολοῦνται εἰς τὴν κτηνοτροφίαν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς. Τὰ τρία ταῦτα σωφρονιστικὰ καταστήματα ἕτινα ὑπάγονται ὑπὸ τὴν διοίκησιν φυλακῶν τοῦ Ὑπουργείου δικαιοσύνης, εἶναι τὰ ἀποτελοῦντα σήμερον τὴν παρ' ἡμῖν ὡς πρὸς τοὺς ἀνηλίκους σωφρονιστικὴν ἐργασίαν.

Ἄς ἐξετάσωμεν νῦν τὴν ἀναμορφωτικὴν ἐργασίαν ὡς ἐμφανίζεται σήμερον ἐν Ἑλλάδι. Ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐρρήθη, τὸ ἐν Ἀθήναις ἀναμορφωτικὸν ἴδρυμα ὑπῆρξεν ἀπόρροια τῆς ψηφίσεως τοῦ ν. 1682 περὶ «προστασίας τῶν ἀλητευόντων καὶ ἐπαιτούντων ἀνηλίκων». Ἐν ἔτει 1917 ὁ Ἄντ. Ἐμπειρῆκος διέθεσε χρηματικὸν τι ποσὸν διὰ τοῦ ὁποῦ ἐκτίσθη παρὰ τοὺς Ἀμπελοκήπους τὰ διὰ τοὺς πρὸς τὸ ἐγκλημα ρέποντας ἀνηλίκους ὀνομασθὲν «Ἐμπειρῆκειον ἀσυλὸν ἀστεγῶν παίδων». Τοῦτο ἤρξατο λειτουργεῖν τὴν 23ην Ἰουνίου 1918 περιλαβὼν ἄρρενα καὶ θήλεα ἐν αὐτῷ. Λόγῳ ὅμως τῆς σὺν τῷ χρόνῳ αὐξήσεως τῶν τροφίμων τοῦ ἡ

(1) Κωττοῦλας «Αἱ σωφρ. προσπ. καὶ ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς ἐγκλ. παρὰ τῇ παιδ. καὶ ἐφ. ἡλικίᾳ ἐν Ἑλλάδι» σελ. 24

(2) Κωττοῦλας «Οἱ νεαροὶ ἐγκλημμάται. Πῶς σωφρονίζονται καὶ προστατεύονται ἐν Γαλλίᾳ καὶ Βελγίῳ» σελ. 88

(3) Πάππουσσιδίου. Ἐν ἐκθέσει τοῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Διευθύνσεις τῆς 1921 ἔκρινεν ἐπιβεβλημένον καὶ μετέφερε τὸ τμήμα θηλέων εἰς τὸ Παλ. Φάληρον καὶ τὸ ἐγκατέστησεν εἰς ἰδιωτικὸν οἶκημα, ἐν Ἀθήναις οὕτω παραμεινάντων μόνον τῶν ἄρρένων. Τὸ Ἐμπειρικόειον τὸ ὁποῖον ἦτο Νομικὸν πρόσωπον, ἔτέλει μέχρι τοῦ 1925 ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας, παρ' οὗ καὶ ἐλάμβανε χρηματικὴν τινα ἐπιχορήγησιν. Τῆς 1925 ὅμως ἐπήχθη ὑπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης. Κατὰ τὸ 1926 οἱ ἄρρενες τρόφιμοι ὑπερβάντες τοὺς 250, δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ στεγασθοῦν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις οἶκημα. Τροποποιηθέντος μάλιστα καὶ τοῦ προγράμματος τῆς ἀπασχολήσεως τῶν τροφίμων, ἀπεφασίσθη ἡ μεταφορά των εἰς τὴν Σκάλαν Ὀρωπῶν, πραγματοποιηθεῖσα τὸ ἴδιον ἔτος, πλὴν μιᾶς ὁμάδος τροφίμων ἣτις ἐπειδὴ ἐξεμάνθανε διαφόρους βιοτεχνικὰς ἐργασίας παρέμεινεν εἰς Ἀθήνας εἰς κτίριον εὐρισκόμενον παραπλεύρως τοῦ Ἐμπειρικούειου. Ἡ ὁμὰς αὕτη ἀπετέλεσε τὸ ἐπονομασθὲν «Τμήμα ἡμιελευθέρων».

Οἱ εἰς Ὀρωπὸν μεταφερθέντες ἄρρενες ἐγκατεστάθησαν εἰς τμήμα ἀγροκτηματοῦ ἐξ ἑκατὸν στρεμμάτων μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ οἰκημάτων, τὸ ὁποῖον ἐξεμίσθωσε τὸ Ἀμαλίειον ὄρφανοτροφεῖον εἰς τὸ ὕπουργεῖον Δικαιοσύνης ὅπερ καὶ τὸ παρεχώρησε εἰς τοὺς τροφίμους τοῦ ἀναμορφωτικοῦ. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὸ Ἐμπειρικόειον ἴδρυμα μετονομάσθη εἰς «Ἐμπειρικόειον ἀναμορφωτικὸν Σχολεῖον». Τῆς 1931 τὸ Ὑπουργεῖον δικαιοσύνης ἠγόρασε ἀπὸ τὸ Ἀμαλίειον τὸ μέχρι τοῦδε μεμισθωμένον ἀγρόκτημα μαζί με 400 περίπου στρέμματα πευκοφύτου ἐκτάσεως. Μετὰ τὴν εἰς Ὀρωπὸν ἐγκατάστασιν τῶν ἄρρένων, τὰ θήλα ἐπανήλθον τῆς 1926 ἐκ Φαλήρου καὶ ἐγκατεστάθησαν μόνιμως πλέον εἰς τὸ κτίριον τοῦ Ἐμπειρικούειου ἐνθα ἐξακαλουθοῦν καὶ σήμερον νὰ στεγάζωνται. Οἱ ἄρρενες παρέμειναν εἰς Ὀρωπὸν μέχρι τοῦ Μαρτίου 1932, ὁπότε μετεφέρθησαν εἰς Σύρον ἀποτελέσαντες παράρτημα τοῦ ἀναμορφωτικοῦ σχολείου Ἀθηνῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀναμορφωτικὸν σχολεῖον ἄρρένων» καὶ ἐγκατασταθέντες εἰς κτίριον τῆς Ἀμερικανικῆς περιθάλψεως τῆς ἐγγυὲς ἀνατολῆς. Τὴν νομικὴν προσωπικότητά του διετήρησε τὸ Ἐμπειρικόειον μέχρι τοῦ 1928, ὅτε ἐπήχθη εἰς τὸν αὐτόνομον ὄργανισμὸν φυλακῶν (1) εἰς τὸ Ἀναμορφωτικὸν σχολεῖον εἰσάγονται, ὡς ἐρρήθη, ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἄλλ' εἰς ἰδιαιτέρον τμήμα ἀνήλικοι ἡλικίας κατωτέρως τῶν 18 ἐτῶν ἐπαιτούντες, ἀλητεύοντες ἢ ἐπιδιδόμενοι εἰς πορνείαν ἢ γενικῶς διάγοντες βίον, ἀνήθικον ἢ εἶναι δύστροποι καὶ δυσάγωγοι στερούμενοι γονέων, ἢ ἔχοντες τοιοῦτους ἄλλ' ἀνικάνους πρὸς διαπαιδαγώγησιν των. Ἐπίσης εἰσάγονται ἐγκληματίσαντες ἀνήλικοι κάτω τῶν 10 ἐτῶν ἢ μετὰ 10—14 οἵτινες ἐθεωρήθησαν ὡς ἐνεργήσαντες ἀδιακρίτως. Πλὴν τῶν ἀνηλίκων τούτων οἵτινες διατιῶνται δαπάναις τοῦ δημοσίου, δύνανται νὰ εἰσαχθῶσι καὶ δύστροποι ἀνήλικοι τῆς αἰτίας τῆς οἰκογενείας των ἐπὶ καταβολῇ 12 δρχ. ἡμερησίως. Ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη, σκοπὸς τοῦ ἀναμορφωτικοῦ ἰδρύματος εἶναι νὰ ἀποβάλῃ πᾶσαν κακὴν ἕξιν ἀπὸ τοὺς ἐν αὐτῷ παραμένοντας ἀνηλίκους, νὰ ἀναμορφώσῃ τὸν χαρακτήρα των διὰ καταλλήλου διαπαιδαγωγήσεως καὶ νὰ ὀπλίσῃ αὐτοὺς μετὰ τὰ κατάλληλα ἐκεῖνα ἐφόδια, μετὰ τὰ ὁποῖα θὰ δυνηθοῦν νὰ ἀντεπεξέλθουν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Ἐντὸς τοῦ ἀναμορφωτικοῦ ἰδρύματος (Ἀθηνῶν καὶ Σύρου) λειτουργεῖ δημοτικὸν σχολεῖον ἰσότιμον τῶν λοιπῶν σχολείων τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον φοιτοῦν οἱ τρόφιμοι ὑποχρεωτικῶς, πλὴν ἐὰν οὗτοι εἶχον τελειώσῃ τούτο πρὸ τῆς ἐν τῷ ἰδρύματι εἰσαγωγῆς των. Οἱ ἄρρενες τοῦ σχολείου Ἀθηνῶν ἐκμανθάνουν ἐπὶ πλέον ξιλοουργικὴν, σιδηρουργικὴν, μηχανουργικὴν καὶ βιβλιοδεσίαν, τὰ θήλα διδάσκονται τὰ οἰκιακὰ ἔργα, ραπτικὴν, πλεκτικὴν, οἱ δὲ ἀνήλικοι τοῦ ἰδρύματος Σύρου ἀπασχολοῦνται εἰς ἀγροκήπιον ἐκτάσεως 20 περίπου στρεμμάτων, ἐνθα ὑπὸ τὴν καθο-

δήγησιν εἰδικῶν ὑπαλλήλων, ἐπιδίδονται εἰς τὴν κηπουρικὴν, ἀνθοκομίαν καὶ δενδροκομίαν, ὡς καὶ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ μελισσοκομίαν. Καὶ εἰς τὰ δύο καταστήματα ὑπάρχει μουσικὸν τμήμα εἰς τὸ ὁποῖον φοιτοῦν ἀρκετοὶ τρόφιμοι, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ μᾶλλον προωδευμένοι ἀποτελοῦν τὴν μουσικὴν τοῦ σχολείου (φανφάραν). Οἱ τρόφιμοι διαιροῦνται εἰς ὁμάδας ἀναλόγως τῆς ἡλικίας καὶ τῆς διαγωγῆς των. Ἐκάστης ὁμάδος προϊσταται εἰς παιδονόμος ὅστις καλούμενος ἀρχηγὸς βοηθεῖται εἰς τὸ ἔργον του ὑπὸ ἐνὸς ἢ δύο καλῆς διαγωγῆς τροφίμων καλουμένων ὑπαρχηγῶν. Τὸ ἀναμορφ. σχολεῖον Ἀθηνῶν συχνάκις δέχεται τροφίμους τοῦ ἀναμορφωτικοῦ Σύρου ἡλικίας ἄνω τῶν 14 ἐτῶν, ὅπως οὗτοι ἐκμάθουν τέχνην τινα ἐν αὐτῷ. Ὁμοίως εἰς τὸ ἀναμορφωτικὸν Ἀθηνῶν δύνανται νὰ εἰσαχθῶσι καὶ ἐπιδείξαντες καλὴν διαγωγήν ἀπολυθέντες ἐφηβοὶ τοῦ σοφρονιστηρίου Ἀβέρωφ, ἐὰν στεροῦνται προστάτου καὶ μέχρις ἐξευρέσεως καταλλήλου τινος θέσεως. Ἡ ἐν τῷ ἰδρύματι παραμονὴ τῶν τροφίμων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐπιτευχθείσης ἢ μὴ ἀναμορφώσεώς των. Ἐὰν δηλ. διαπιστωθῇ ὑπὸ τῆς διευθύνσεως ὅτι ὁ σκοπὸς δι' ὃν καὶ εἰσῆχθη ὁ ἀνήλικος ἐπετελέσθη, οὗτος ἐλευθεροῦται, ἄλλως παραμένει ἐν τῷ ἰδρύματι μέχρις ἐπιτεύξεως τοῦ προσδοκουμένου, πάντως μέχρι τῆς ἀστικῆς ἐνηλικιώσεώς του, Παραμένει ὁμοίως μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεώς του καὶ ὁ μὴ ἔχων οἰκογενειακὸν περιβάλλον ἠθικὸν ἢ μὴ εἰσέτι εὐρὸν θέσιν τινα πρὸς ἀποκατάστασιν του. Τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὰ θήλα ἅτινα ὁμοίως παραμένουν καὶ ἄνω τοῦ 20οῦ ἔτους ἔτους ἐν τῷ ἰδρύματι μέχρις ἐξευρέσεως θέσεως καταλλήλου (1). Ταῦτα σχετικῶς πρὸς τὸ ἱστορικὸν τῆς ἰδρύσεως καὶ τὴν δρασίαν οἶαν ἐμφανίζει σήμερον τὸ ἀναμορφωτ. σχολεῖον ἀνηλίκων εἰς τὰ τρία ἐν Ἀθήναις καὶ Σύρῳ καταστήματά του.

Ἡ ἐν Πειραιεὶ συσταθεῖσα ἐν ἔτει 1936 «Ἐταιρεία προστασίας τῶν ἀνηλίκων» πρῶτιστον σκοπὸν αὐτῆς ἔθεσε τὴν ἀνέγερσιν ἐν Πειραιεὶ ἀναμορφωτικοῦ σχολείου διὰ τὰ ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ περίχωρα διαβιοῦντα ἀλητόπαιδα. Τὸ ὕπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης παρεχώρησε πρὸς τούτους παρὰ τὸν Κορυθαλλὸν Πειραιῶς ἕκτασιν 15 περίπου στρεμμάτων πρὸς οἰκοδόμησιν του, ἀναλαβὸν συγχρόνως καὶ τὰ ἔξοδα τῆς περαιτέρω συντηρήσεως τοῦ ἰδρύματος. Τούτο θὰ κτισθῇ βάσει τῶν νεωτάτων συστημάτων ὑγιεινῆς, προσρίζεται δὲ διὰ τὴν τελείως ἀνετον διαμονὴν 500 τροφίμων, ἄρρένων καὶ μόνον, τοῦ ἀριθμοῦ ὁμοίως δυναμένου νὰ αὐξηθῇ μέχρι 1000. Θὰ λειτουργῇ σχολεῖον, ἐκκλησία, νοσοκομεῖον, ὡς καὶ τελειόταται ἐργασιακαὶ ἐγκαταστάσεις πρὸς ἐκμάθησιν ποικίλων τεχνικῶν ἐπαγγελμάτων εἰς τοὺς εἰσαγομένους τροφίμους. Αἱ διὰ τὴν ἀνέγερσιν του ἀναγκαίουσαι δαπάναις ἐξευρέθησαν κατόπιν ἐράνων τοὺς ὁποίους διενήργησεν ὁ πρωτεργάτης τῆς ὅλης κινήσεως ὑπὲρ τῶν ἀνωμάλων ἀνηλίκων τοῦ Πειραιῶς Εἰσαγγελεὺς κ. Σπηλιωτῆς, ὡς καὶ κατόπιν γενναίας ἐπιχορηγήσεως ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας. Πρὸ διμήνου περίπου ἐγένετο ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου, συντόμως δὲ θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ οἰκοδόμησις καὶ ἡ λειτουργία του. Ταῦτα σχετικῶς πρὸς τὰ ὑπάρχοντα ἐν Ἑλλάδι ἀναμορφωτικὰ καταστήματα ὡς ἐμφανίζονται σήμερον.

Ἐκ τῶν ὑπὲρ τῶν ἀνηλίκων λειτουργουσῶν ὁργανώσεων, ἡ ἐν ἔτει 1915 ἰδρυθεῖσα Ἐταιρεία πρὸς προστασίαν τῆς παιδικῆς καὶ ἐφηβικῆς ἡλικίας εἶναι ἡ μόνη ἣτις δρᾷ ἱκανοποιητικῶς, ἀποτελοῦσα τμήμα τῆς ἐν Γενεύῃ διεθνοῦς τοιαύτης.

Ἀξιολόγως ὁμοίως ἐργάζεται καὶ ὁ «σύλλογος προστασίας» τῶν κρατουμένων γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων», ὡς καὶ τὸ «Πατριωτικὸν ἴδρυμα προστασίας παιδιοῦ», τοῦ ὁποίου ὁμοίως ἡ δρασίς ἐκτείνεται κυρίως εἰς τὴν προστασίαν ἀπὸ ὑγιεινῆς ἀπόψεως τοῦ ἀνηλίκου. Τέλος τῆς 1936 ἰδρύθη ἐν Πειραιεὶ ἡ «Ἐταιρεία προστασίας

(1) Χριστοδούλου. «Ἡ θέσις τοῦ ἀναμ. σχολείου εἰς τὸν ἀγῶνα, κατὰ τοῦ ἐγκλ.» περιοδ. παιδί 1936—37.

(1) Χριστοδούλου. «Ἡ θέσις τοῦ ἀναμορφ. σχολείου εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἐγκλ.» περιοδ. παιδί τ. 1936—1937.

των ἀνηλίκων Πειραιώς», περὶ ἧς ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν. Ἄλλαι ἑταιρεῖαι παρόμοιαι δὲν ὑπάρχουν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Βασιλείῳ, ἔξαιρουμένων συλλόγων τινῶν ἐν Ἀθήναις, Χαλκίδι, Κερκύρα, Καβάλλα καὶ Σύρω οἵτινες μεταξὺ τῶν σκοπῶν τῶν ἔχουν καὶ τὴν προστασίαν γενικῶς τῶν ἀποφυλακιστέων (1).

Περατώσαντες τὴν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἱστορικὴν ἐπισκόπησιν τῶν νομοθετικῶν προσπαθειῶν αἰτίνας ἔλαβον χώραν ὑπὲρ τοῦ ἀνωμάλου ἀνηλίκου παρ' ἡμῖν ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος μέχρι σήμερον καὶ διατυπώσαντες τοὺς καρποὺς τοὺς ὁποίους αὐταὶ ἀπέδωκαν, προβαίνομεν νῦν εἰς μίαν γενικὴν κριτικὴν τῆς ὅλης κινήσεως.

Ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶδομεν, τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον ἐπέδειξαν αἱ πρῶται Ἑλληνικαὶ κυβερνήσεις διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐγκληματήσαντος ἢ τοῦ ρέποντος πρὸς τὸ ἐγκλημα ἀνηλίκου, ὑπῆρξεν ἐλάχιστον. Τοῦτο ὑπῆρξεν αἰτία κυρίως τοῦ ὅτι ἡ ἐγκληματικότης καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀνηλίκων κατὰ τὰς πρῶτας 10ετηρίδας ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας εὗρισκετο ἐν σμικροτάτῳ βαθμῷ ἀπ' ἑτέρου τὰ σωφρονιστήρια ἐφήβων καὶ κορασιδίων ἀπῆλθον συνθήκας καὶ δαπάνας τὰς ὁποίας ἢ τότε Ἑλληνικὴ κοινωνία δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀποδεχθῆ (2). Στατιστικῶς δὲν ἔχομεν διὰ νὰ ἀποδείξωμεν τὴν μικρὰν ἐγκληματικότητα τῶν ἀνηλίκων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἐχομεν μόνον μαρτυρίαν τοῦ Γάλλου Appert ὅστις γράφων τῷ 1855 περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι, ἔλεγε ὅτι ἡ παιδικὴ ἡλικία δὲν παρουσίαζε τότε ροπὰς κακοήθους χαρακτῆρος. Ἡ ἀγαθὴ φύσις τοῦ Ἑλλήνου καταφαίνεται ψηλαφρητῆ, ἀνύπαρκτος δὲ ὁμοίως ἦτο καὶ ἡ ἐγκληματικότης ἢ κληρονομικὴ (3). Ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 19ου αἰῶνος ἡ ἀνάγκη τῆς ἰδρύσεως σωφρονιστηρίων κατέστη μᾶλλον ἐμφανεστέρα λόγῳ τῆς συστηματικότερας ἀναπτύξεως τῶν σωφρονιστικῶν προσπαθειῶν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐν Ἑλλάδι. Οὕτω ἔξυρθεῖν καὶ τῶν ἀπαιτουμένων πόρων ἰδρύθη τὸ Ἀβερῶφειον καὶ αἱ γυναικεῖαι φυλακαί. Οὐχ' ἦτον ὅμως ἐπελθούσης τῆς μεταπολεμικῆς καὶ ἰδίᾳ μεταμικρασιατικῆς καταστάσεως, τὰ ἰδρύματα ταῦτα ἔπαυσαν πλέον νὰ πληροῦν καθ' ὅλοκληρίαν τὰς ἀνάγκας δι' ἃς συνεστήθησαν. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἀπτόμον ἀνύψωσιν τῆς στάθμης τῆς παιδικῆς ἐγκληματικότητος, ὀφειλομένην εἰς ποικίλα αἰτία ἐξ ὧν σπουδαιότερα εἶναι ἡ ἀπορφάνεσις χιλιάδων παιδιῶν συνεπείᾳ τοῦ μεγάλου πολέμου καὶ ἰδίᾳ τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς, (4) τῆς ἐνσκυψάσεως οἰκονομικῆς δυσπραγίας (5) καὶ τοῦ ἀνατρεπτικοῦ πνεύματος τὸ ὁποῖον ἐξεχύθη εἰς τὴν διεθνῆ ἀτμόσφαιραν προελθὼν ἐκ τῆς Γαλλοσυρικῆς μεταπολιτεύσεως, συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου τὸ περιβάλλον τοῦ ἀνηλίκου ἔπαυσε νὰ καθοδηγῆ συστηματικῶς τὸν ἀνήλικον εἰς τὴν θρησκείαν, τὴν ὑπακοὴν πρὸς τὸν νόμον καὶ τὴν ὀλιγάρεϊαν. Αἱ ὑπάρχουσαι στατιστικαὶ ἀποδεικνύουν ταῦτα καταφανῶς. Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1911-1933 κατεδικάσθησαν διὰ πράξεις ἀξιοποίνους τῷ 1911 5.282 ἀνήλικοι κάτω τοῦ 21ου ἔτους, τῷ 1912 5.766, τῷ 1913 6.699, τῷ 1917 9.276, τῷ 1918 6.210, τῷ 1919 4514, τῷ 1924 7.613, τῷ 1926 7.174, τῷ 1927 10.284, τῷ 1928 10.354, τῷ 1931 14.946, τῷ 1932 15.649 καὶ τῷ 1933 16.130. Ἐκ τῶν στατιστικῶν τούτων ἂν καὶ ἀτελῶν καθ' ὅτι δὲν συμπε-

(1) Βεργόπουλος, «Ἀναμορφωτικὰ καταστήματα καὶ ἀναμορφ. μεταχείρισις». Περιοδ. Σωφρ. πληροφορίαι, ἔτ. 2 τεύχ. 6.

(2) Κοιττούλας, «Αἱ σωφρ. προσπάθ. καὶ ὁ ἀγ. κατὰ τῆς ἐγκλ. παρὰ τῆ παιδ. καὶ ἐφ. ἡλ. ἐν Ἑλλάδι». σελ. 7.

(3) Κοιττούλας, «Αἱ σωφρ. προσπ. καὶ ὁ ἀγ. κατὰ τῆς ἐγκλ. παρὰ τῆ παιδ. καὶ ἐφ. ἡλ. ἐν Ἑλλάδι». σελ. 7.

(4) Ζάμπρος, Κοιττούλας, Α. Παπαδημητρίου.

(5) Παπαευσταθίου.

ριλαμβάνονται οἱ ἀθωωθέντες ὡς ἐνεργήσαντες ἀδιακρίτως ἀνήλικοι, ὡς καὶ οἱ μὴ ὑπέχοντες ποινικὴν εὐθύνην κάτω τοῦ 10ου ἔτους, βλέπομεν ὅτι ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ 1924 καὶ ἐντεῦθεν ὁ πληθυσμὸς δὲν ὑπέστη αὐξήσιν σοβαράν, ἡ ἐγκληματικότης τῶν ἀνηλίκων ἠύξησεν ἀλματωδῶς καὶ βαίνει ἐτι μᾶλλον πρὸς αὐξήσιν. Οὕτω πρὸ τινος τὸ Ἀβερῶφειον εἶχε τοσοῦτον πεπληρωθῆ ἀνηλίκων καταδικασθέντων, ὥστε ὁ τότε ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης διαπιστών τούτο εἰς ἐγκύκλιόν του πρὸς τοὺς Εἰσαγγελεῖς καὶ τοὺς προέδρους τῶν δικαστηρίων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, συνίστα ὅπως οἱ κάτω τῶν 14 ἐτῶν ἀνήλικοι καταδικασθέντες εἰς βραχείας ποινὰς ὡς ἐνεργήσαντες διακριτικῶς, θεωροῦνται ὅτι ἐνήργησαν ἀνευ διακρίσεως καὶ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Εἰσαγγελέως πρὸς εἰσαγωγήν των εἰς τὸ Ἐμπειρίκειον ἀναμορφωτικὸν σχολεῖον. (1) Ἄν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἰδρύθη ἡ φυλακὴ - σχολὴ Κασσαβετείας, ἡ ἀνάγκη δημιουργίας καὶ ἄλλων σωφρονιστηρίων ἐν τῷ ἡμετέρῳ τόπῳ κατὰ τὸ πρότυπον τῶν ἤδη ὑπαρχόντων, παρουσιάζεται πλέον ἢ ἀναγκαῖα. Ὅμοίως ἀπαραίτητον εἶναι ὅπως ἰδρῶθῆ ἰδιαίτερον σωφρονιστήριον διὰ τὰ ἐγκληματήσαντα θήλαα, αἵτινα συμβιοῦσιν μετὰ τῶν ἐνηλίκων γυναικῶν εἰς τὸ Ἀβερῶφειον σωφρονιστικὸν κατάστημα λαμβάνουν ὅλας τὰς ἔξεις τὰς ὁποίας ἔξ αὐτῶν μανθάνουν, ὡς ἱερῶς ἐτόνισε καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἰς πρόσφατον του ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς Εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν. Σχετικῶς πρὸς τὰ ἀναμορφωτικὰ σχολεῖα δὲν ὑπάρχει πλήρης ὁμοφωνία ὡς πρὸς τὸ σκόπιμον τῆς ὑπάρξεως καὶ δράσεώς των. Ἡ μία γνώμη δέχεται ὅτι ἡ εἰς τὰ παιδαγωγικὰ καταστήματα διαπαιδαγωγῆσις τῶν ἀνηλίκων εἶναι ἀστοχος, καθ' ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐλλείπει τὸ ἐκ τῆς συγγενείας ἐρειδόμενον κοινὸν συμφέρον καὶ ἡ συναίσθησις τῆς ἐνότητος ἣτις κερτῆται θεμελιώδη σημασίαν εἰς ὁμαλὴν ἀνάπτυξιν τοῦ παιδὸς ἐν τῇ φυσικῇ του οἰκογενείᾳ. Οἱ εἰς ταῦτα εἰσαγόμενοι ἀνήλικοι θεωροῦσι τὴν εἰσαγωγήν των ὡς εἶδος ποινῆς ὅπερ ἀποτελεῖ σπουδαῖον κώλυμα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀγωγῆς. Ἡ ἀσκουμένη ἀγωγή ἔχει μορφήν ἀπρόσωπον, ὅπερ περικλείει τὸν κίνδυνον τῆς μὴ ἀποδόσεως σοβαρᾶς προσοχῆς εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν τροφίμων. Ἡ τακτικὴ ζωὴ των καθιστᾷ ταύτην μονότονον, τέλος δὲ ἡ ὁμαδικὴ συμβίωσις πλειόνων ἀνηλίκων διαφόρου φυράματος, περικλείει τὸν κίνδυνον τῆς ἀμοιβαίας αὐτῶν διαφθορᾶς. Ἡ γνώμη αὕτη δὲν εὔρε εὐρύτεραν ἀπήχησιν. Ἡ ἀντίθετος γνώμη ὑποστηρίζουσα τὸ ἔξαιρετικῶς σκόπιμον τῆς ὑπάρξεως τῶν τοιούτων σχολείων, τονίζει ὅτι οἱ ἐν αὐτοῖς παιδαγωγοὶ εἶναι εἰδικοί, ἀσκούντες τὴν πρέπουσαν ἀγωγήν ἀνευ τῶν συνήθων σφαλμάτων εἰς τὰ ὁποῖα συνήθως περιπίπτουσιν οἱ γονεῖς. Ἡ εἰς τὰ καταστήματα ταῦτα παρεχομένη ἀγωγή προπροασκευάζει τοὺς ἐν αὐτοῖς τροφίμους διὰ τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ διαβίωσιν καθιστῶσα τούτους πολίτας χρηστοὺς καὶ νομοταγεῖς, ἀποσπῶσα τέλος αὐτοὺς ἐκ πλειόνων ὄσων κινδύνων τῆς καθ' ἡμέραν ζωῆς. (2) Ἡ παρ' ἡμῖν ἐφαρμογὴ τοῦ ἐν τοῖς ἰδρύμασι ἀναμορφωτισμοῦ ἐπέφερεν ἄριστα ἀποτελέσματα, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τοὺς ἐν μικρᾷ ἡλικίᾳ εἰσαχθέντας, οἵτινες ἔχουν ἀκόμη ζωηρὸν τὸ εὐμετάβλητον τοῦ χαρακτῆρος των. (3) Οὐχ' ἦτον ὅμως, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώθη, ἡ ἐγκληματικότης, ἡ ἐπαιτεία καὶ ἀλητεία τῶν ἀνηλίκων ἔχει τοσοῦτον ἐξαπλωθῆ, ὥστε τὰ ὑπάρχοντα ἀναμορφωτικὰ καταστήματα παρ' ἡμῖν νὰ εἶναι ἕνα ἀσήμαντον σχεδὸν μέτρον διὰ τὸ ἔργον τῆς ἀναμορφώσεως τῶν ἠθικῶς ἐκπεσόντων παιδιῶν. Ὡς διεπιστώθη, (4) περὶ τὰ 500 ἀλη-

(1) Ζάμπρος, «ὁ νέος Ἑλλ. νόμος περὶ δικ. ἀνηλίκων», Περιοδ. παιδ. τ. 1932-33

(2) Παπαζαχαρίου, «Οἱ ἀνήλικοι ἐγκληματῆται κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν καὶ ἀλλαγῶν κρ. τοῦντα» σελ. 186.

(3) Χριστοδοῦλου «ἡ θέσις τοῦ ἀναμ. σχολείου εἰς τὸν ἀγ. κατὰ τοῦ ἐγκλ.» Περιοδ. παιδ. 2, 1936-37.

(4) Σπηλιώτης, Διάλεξις ἐν αἰθούσῃ Πειρ. Συνδέσμου 1936.

τόπαιδα εύρισκόμενα ἐν Πειραιεὶ μένουσιν ἐκτὸς τῶν ἰδρυμάτων ἔλλειπει θέσεων ἐν αὐτοῖς, πληθὺς δὲ ἄλλων διαβιοῖ εἰς τὰς ὁδοὺς εἰς τὰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἤδη ὑπάρχοντα ἀναμορφ. σχολεῖα δὲν ἀποτελοῦν τι τὸ τέλειον, ἀλλ' ἀντιθέτως παρουσιάζουν ἀρκετὰς ἔλλειψεις. Οὕτω τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν εἶναι ἔλλειπὲς ἀπὸ ἀπόψεως ποσότητος. Εἰς ἐπιμελητῆς ἀντιστοιχεῖ πρὸς 50 ἢ καὶ 60 ἀκόμη τροφίμους, ἢ δὲ ἐπιβαλλομένη ἀγρυπνος παρακολούθησις τῶν ἀποβαίνει οὕτω προβληματικῆ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς πονηροῦς φύσεώς των. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως εἰδικῶν προσόντων τὸ προσωπικὸν ἔχει ἀνάγκην ἐνισχύσεως, καθ' ὅτι καλεῖται νὰ ἀναλάβῃ ἔργον σπουδαιότατον, ἔργον ἀπαιτοῦν γνώσεις εἰδικάς. Δευτέρα ἔλλειψις τῶν παρ' ἡμῖν ἀναμ. σχολείων εἶναι ἡ μὴ καταλληλότης τῶν κτιρίων των. Αὕτη ἀτυχῶς ἐπιτρέπει σήμερον τὴν σχεδὸν ἀνευόχλητον ἐπικοινωνίαν καὶ συγχνωτισμὸν τῶν διαφόρων ομάδων, αἵτινες διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων ὡς πρὸς τὴν διαγωγὴν καὶ τὴν ἡλικίαν, ἐπιφέρουσιν οὕτω λίαν ἐπιζήμιον ἀποτέλεσμα εἰς τὰς ἀναμορφωτικὰς προσπάθειάς τοῦ ἰδρύματος. Τὸ τοιοῦτον θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποφευχθῆ, ἂν δι' ἐκάστην ομάδα ὑπῆρχον ἰδιαιτέρα διαμερίσματα διὰ τὴν καθόλου ἐνδιαίτησιν αὐτῆς. (1) Αὗται αἱ ἔλλειψεις παρουσιάζονται σήμερον ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦντα σωφρονιστικὰ καὶ ἀναμορφωτικὰ καταστήματα. Ζήτημα μέγα δὲν ἔχει εὐρὴ ἐπίσης ἐφαρμογὴν ἐν Ἑλλάδι. Πρόκειται περὶ τῆς συστηματικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἔξερχομένων ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἰδρυμάτων ἀνηλίκων, ἦτις σήμερον μετ' ἐξαιρετικῆς δυσκολίας διεξάγεται ὑπ' αὐτῶν τῶν καταστημάτων εἰς τὰ ὁποῖα οἱ ἀνήλικοι εἰσῆχθησαν καὶ τῶν Ἑταιρειῶν αἵτινες ἐσημειώθησαν ἀνωτέρω. Ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχουν τὰ λεγόμενα Patronages ἅτινα ἀπ' ἑνὸς μεριμοῦν διὰ τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν τῶν ἔξερχομένων τῶν ἰδρυμάτων ἀνηλίκων ἀπ' ἑτέρου ἀποτελοῦν τὴν δεξιὰν χεῖρα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν δικαστηρ. ἀνηλίκων, καθ' ὅτι ἐκ τούτων λαμβάνονται οἱ εἰδικοί ἐπιμεληταὶ πρὸς ἐπίβλεψιν τῶν ἀνηλίκων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ ἰδρύματος, ὑπ' αὐτῶν ἐξευρίσκονται αἱ διάφοροι οἰκογένειαι αἵτινες εἶναι διατεθειμέναι νὰ ἀποδεχθῶν τὴν παρ' αὐταῖς φύλαξιν καὶ διαπαιδαγωγίαν τῶν ἀνηλίκων καὶ γενικῶς τὰ Patronages εἶναι ἡ βάση ἐπ' ἧς στηρίζεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ τῶν παιδικῶν δικαστηρίων. Παρ' ἐκάστῳ ἰδρύματι λειτουργεῖ καὶ ἐν τοιοῦτον Patronage, συμμετέχουν δὲ ἀπαραιτήτως εἰς αὐτὸ ὁ Νομάρχης καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν. Ἐν Βελγίῳ ὁμοίως λειτουργεῖ ἀπὸ τοῦ 1929 τὸ Oeuvre Nationale de l'enfance τέλος δὲ ἐν Νορβηγίᾳ καὶ Γερμανίᾳ ἐκάστη κοινότης ἢ περισσότεραι ὁμοῦ συγκροτοῦν ἐν office de la jeunesse. (2)

Καὶ τὰ τελευταῖα ταῦτα γραφεῖα εἶναι ταυτόσκοπα πρὸς τὰ ἐν Γαλλίᾳ Patronages. Αἱ ὑφιστάμεναι παρ' ἡμῖν ἔλλειψεις σχετικῶς πρὸς τὴν διαμεταχείρισιν τοῦ ἀνωμάλου ἀνηλίκου ἐγένοντο ἀπὸ ἐτῶν ἀντιληπτὰ παρὰ τῶν ἐπιστημόνων, ἐμελετήθησαν καὶ τὰ πορίσματα τῶν ἀπετυπώθησαν εἰς τὸν ἀναπτυχθέντα νόμον 5098 περὶ δικαστηρίων ἀνηλίκων. Ὁ νόμος εἰσάγει ὅπως εἶδομεν δικαστὴν εἰδικὸν πρὸς τὴν μελέτην τῆς παιδικῆς ψυχουσυνθέσεως, εἰσάγει τὸν θεσμὸν τῶν ἐπιμελητῶν, τοὺς παιδικούς σταθμούς, συστηματοποιεῖ τὴν ἀναμορφωτικὴν καὶ σωφρονιστικὴν τῶν ἀνηλίκων μεταχείρισιν καὶ τέλος ἰδρύει τὸ «Ἀνώτατον Συμβούλιον ἀνηλίκων», ἔδρεῦον ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ Δικαιοσύνης καὶ προοριζόμενον νὰ κατευθύνῃ τὴν ὅλην κίνησιν πρὸς καταπολέμησιν τῆς παιδικῆς ἐγκληματικότητος. Ἡ

(1) Χριστοδούλου. «Ἡ θέσις τοῦ ἀν. σχολείου εἰς τὸν ἀγ. κατὰ τοῦ ἐγκλ.» περιοδ. παιδί τ. 1936—37.

(2) Βεργόπουλος. «Ἀναμ. καταστήματα καὶ ἀναμ. μεταχείρισις». Περιοδ. Σάφρ. πληροφορίαι ἔτ. 2 τεύχος. 6.

ἐφαρμογὴ τοῦ πανθομολογήτως προοδευτικοῦ τούτου νομοθετήματος διηνεκῶς ἀναβάλλεται. Τοῦτο, διότι δὲν ὑπάρχουν ἐτι παρ' ἡμῖν οἱ κατάλληλοι πρὸς ἀνάληψιν τοῦ ἔργου δικασταὶ καὶ ἐπιμεληταί, παιδικοὶ σταθμοὶ δὲν ἔχουν εἰσέτι συσταθῆ ὡς καὶ τὸ Ἄν. Συμβούλιον ἀνηλίκων, ἰδίᾳ δὲ δὲν ὑφίστανται καταστήματα ἀναμορφωτικὰ καὶ σωφρονιστικὰ ἱκανὰ νὰ δεχθῶν τὴν πληθὺν τῆς ἐν ἐγκαταλείψει βιώσεως νεότητος (1). Ἡ σταθερῶς ὅμως προοιούσα αὔξησις τῆς ἐγκληματικότητος τῶν παίδων ὡς καὶ τῆς ἐπαιτείας καὶ ἀλητείας αὐτῶν ἦτις τοσοῦτον τονώνει τὸ πάνθεον τῶν ἐγκληματιῶν, ἐπρόβαλε εἰς τὴν σημερινὴν ἐπιστήμην ἐν ἐρώτημα: Νὰ ἀναβληθῆ ἔπ' ἀόριστον ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ εἰρημένου νόμου μέχρι πλήρους ἐπιτεύξεως τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμβανόμενων προκαταρκτικῶν μέσων, ἢ ν' ἀρχίσῃ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἔστω καὶ ἐν τμήματι μόνον τῆς Ἐπικρατείας, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐφαρμοσθῶσι κατ' ἀρχὰς ἀπολύτως τὰ εἰς τὸν νόμον ἀναφερόμενα μέτρα, ἀναστειλλομένης πρὸς τὸ παρὸν τῆς ἐφαρμογῆς των. Ἡ μία γνώμη ἐτάχθη μετὰ τὴν ἔπ' ἀόριστον ἀναβολὴν τῆς ἰσχύος του (2). Ἐφ' ὅσον λέγει παρουσιάζονται σήμερον τοιαῦτα ἔλλειψεις, ὡς πρὸς τοὺς δικαστάς, Εἰσαγγελεῖς, ἐπιμελητάς, προσωπικὸν τῶν καταστημάτων κλπ., σκόπιμον εἶναι νὰ μὴ σπεύσωμεν διατάσσοντες τὴν ἀμεσον ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ἀλλὰ ἰδρύοντες τὸ ἐν ἀρθ. 56 τοῦ νόμου προβλεπόμενον γραφεῖον δικαστ. ἀνηλίκ. ἐπιληφθῆ τοῦτο τῆς ὅλης προπαρασκευαστικῆς ἐργασίας διὰ τὴν δημιουργίαν καταστάσεως ἐπιτρεπούσης τὴν κατ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν κανονικὴν καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τοῦ νέου θεσμοῦ. Ἀντιθέτως ἡ δευτέρα γνώμη ὑποστηρίζει τὴν ἀμεσον ἐφαρμογὴν τοῦ προκειμένου νόμου ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναβολῆς. (3) Εἰς τὴν γνώμην ὅμως ταύτην δὲν ὑπάρχει ὀλοκληρωτικὴ ὁμοφωνία μεταξὺ τῶν ὁπαδῶν της. Προτείνεται ἀπ' ἑνὸς (4) ὅπως ἰδρυθῆ ἀμέσως τὸ ἐν λόγῳ δικαστήριον, ἐπιλαμβανόμενον ὅμως τῆς ἐκδικάσεως μόνον τῶν ἐχόντων ἀνάγκην ἐπιβολῆς ἀναμορφ. μέτρων ἀνηλίκων, ὡς καὶ τῶν ἐνηλίκων οἵτινες παραμελοῦν τὰ ὑπ' αὐτῶν τέκνα ὡς ὁρίζει ὁ νόμος 5098. Τὸ τοιοῦτο δικαστήριον δέον νὰ ἰδρυθῆ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ τὸ πρῶτον, βραδύτερον δὲ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Ὑπὸ τῆς γνώμης ταύτης ἀποκρούεται ἡ ἐπέκτασις τῆς δικαιοδοσίας τοῦ δικαστοῦ καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν ἀνηλίκων αἵτινες ἐπισύρουν μέτρα σωφρονιστικὰ, καθ' ὅτι ἡ τοιαύτη εὐρύτης δράσεως θὰ ἐκούραζε τὸν δικαστὴν, προσέτι δὲ νομίζει ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε ἀνήλικοι τῆς ἡλικίας τοῦ ἀμφισβητουμένου καταλογισμοῦ νὰ δικάζονται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἀνηλίκων ἀλλ' ὑπὸ τῶν κοινῶν δικαστῶν καθ' ὅτι ἡ κοινὴ συνείδησις δὲν κατατάσσει τούτους εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν παίδων. Ἀπ' ἑτέρου προτείνεται (5) ἡ ἀμεσος μὲν ἐφαρμογὴ τοῦ εἰρημένου θεσμοῦ, ἀφαιρεθῶν ὅμως τῆς δικαιοδοσίας τοῦ παιδικοῦ δικαστοῦ τὰ κακουργήματα τὰ ὁποῖα δέον νὰ ἐκδικάζονται ὡς σήμερον ὑπὸ τῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων, καθ' ὅτι τὰ ἐγκλήματα ταῦτα ἀπαιτοῦν ἀνάκρισιν καὶ ἐκδίκασιν λίαν προσεκτικὴν, ἅτινα μόνος ὁ δικαστὴς εἶναι δύσκολον νὰ ἐπιτύχῃ. Ἡ μεγαλύτερα αἰτία τῆς μέχρι στιγμῆς μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ, κατὰ τὴν γνώμην ταύτην εἶναι ἡ ἔλλειψις ἐπαρκῶν ἀναμορφωτικῶν καὶ σωφρονιστικῶν καταστημάτων. Τοῦτο ὅμως, κατ' αὐτὴν, εἶναι δυνατόν νὰ ἀντιμετωπισθῆ διὰ τῆς περὶ τῶν ἔξερχομένων

(1) Κωττούλας.

(2) Παπαζαχαρίου. «Ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ ἐφαρμογῆς ν. 5098». Διτάξεις ἐν Ἀθήναις ἐν αἰθ. Ἐμπ. Ἐπιμελ. 1932.

(3) Σηλιώτης—Κωττούλας.

(4) Κωττούλας. «Ὁ θεσμὸς τῶν παιδ. δικαστ.». Ἀρχεῖον Ποιν. Ἐπιστ. ἔτ. 1 φύλ. 8.

(5) Σηλιώτης, «Περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐφαρμογῆς ν. 5098 περὶ δικαστ. ἀνηλίκων» περιοδ. παιδί τ. 1937 38

Πειραιεὶ ἀνεγειρομένου μεγάλου καὶ τελειοτάτου ἀναμορφ. σχολείου, ὡς καὶ τῆς καταλλήλου προσωρινῶς διασκευῆς τῶν διαφόρων συναφῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἰδρυμάτων εἰς ἀναμορφωτικά ἢ καὶ σωφρονιστικά καταστήματα. Ἐκ τῶν ἀναπτυχθεισῶν γνώμων ὀρθότεραν νομίζομεν τὴν δευτέραν. Τὸ δικαστήριον ἀνηλίκων πρέπει ν' ἀρχίσῃ τὸ ταχύτερον λειτουργοῦν ἐν τῷ τόπῳ μας. Βεβαίως σήμερον παρουσιάζονται πολλαὶ ἐλλείψεις αἰτινες ἀνεπύχθησαν ἀνωτέρω, κωλύουσαι τὴν ἀπόλυτον ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου. Οὐχ ἦττον ὅμως ἢ ἐλλειψίς δικαστῶν εἰδικῶν διὰ τοὺς ἀνηλίκους, δὲν εἶναι τὸ προβληματικόν. Ὡς ὀρθῶς πορευτήθη, (1) διὰ τὸ ἔργον τοῦ παιδικοῦ δικαστοῦ ἀπαιτοῦνται δικασταὶ διαπνεόμενοι πρωτίστως ὑπὸ τῆς φιλανθρωπίας, τοιοῦτοι δὲ εὐτυχῶς ὑπαρχοῦσι παρ' ἡμῖν. Ἡ ἐπέκτασις τοῦ θεσμοῦ ἀμέσως καθ' ἅπασαν τὴν ἐπικράτειαν εἶναι ἀσφαλῶς ἀδύνατος, καθ' ὅτι ἐλλείπουσι πρὸς τὸ παρὸν αἱ δέουσαι οἰκονομικαὶ δαπάναι, καὶ ἀστοχος καθ' ὅτι ἀσυγκρίτως συστηματικώτερον θὰ ἀναπτυχθῇ ὁ θεσμὸς ἐφαρμοζόμενος ἐν τμήματι μόνον τῆς χώρας ἢ ἐν ὁλοκλήρῳ ἀμέσως. Δι' αὐτὸ καθ' ἡμᾶς, εὐστοχώτερον θὰ ἦτο νὰ ἰδρύνετο τὸ δικαστήριον ἀνηλίκων κατ' ἀρχὰς ἐν Ἀθήναις, Πειραιεὶ καὶ Θεσσαλονίκῃ, τὰς τρεῖς δηλ. μεγαλοπόλεις αἰτινες ἔχουν καὶ τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν τῶν ἐγκαταλειμμένων παιδίων. Ὁ παιδικὸς ὅμως δικαστὴς δεόν νὰ ἐπιληφθῇ τῶν ὑποθέσεων αἰτινες ἐπισύρουσι τόσον ἀναμορφ. μέτρα ὅσον καὶ ἐκείων ποὺ ἐπισύρουν μέτρα σωφρονιστικά. Ὁ ἀποκλεισμὸς γενικῶς τῶν σωφρονιστικῶν ἢ τῶν κακουργημάτων ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ παιδικοῦ δικαστοῦ θὰ ἦτο νομίζω ἐνέργεια ἀστηρὰ καὶ ἀπάδουσα πρὸς τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἱεπιδιώκομεν τὴν βελτίωσιν. Καὶ ὁ μετὰ διακρίσεως ἐνεργήσας ἀνήλικος δὲν πρέπει νὰ θεωρεῖται πάντοτε ἐγκληματίας. Πολλάκις ἐγκληματοῦν παῖδες ἐκ λόγων παντελοῦς ἐλλείψεως διαπαιδαγωγήσεως περὶ τὴν εὐσπλαχνίαν, τὸν ἀλτρουϊσμὸν καὶ τῶν πρὸς τὴν κοινωνίαν καὶ τὸν θεὸν καθηκόντων. Καὶ ὅμως θεωρούμενοι ὅτι ἐνήργησαν διακριτικῶς, ἀποστέλλονται ἐπὶ ἔτη πολλὰ ἢ καθ' ὅλον τὸν βίον των εἰς τὰ σωφρονιστήρια καὶ ἅμα τῇ ἐνηλικιώσει των εἰς τὰς κοινὰς φυλακάς, θύματα κακοῦ περιβάλλοντος, ἁμαρτιῶν αὐτῶν τῶν γονέων των, ἐνῶ θὰ ἠδύναντο πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν νὰ τύχουν ἐκριζώσεως τῶν ἀποκτηθεισῶν ἐξέων των καὶ διοχετεύσεως ἀντιθέτως ἀγαθοποιῶν στοιχείων διὰ διαμειαιχρίσεως ἀλλοίας ἀπὸ τῆς τῶν συνήθων ψυχρῶν δικαστῶν. Ἡ ἰδρυσις τοῦ ἐν ἀρθ. 56 τοῦ νόμου γραφείου ὅπερ θὰ κατευθύνῃ τὴν προπαρασκευαστικὴν κίνησιν εἶναι ὁμοίως ἐπιβεβλημένη. Τοῦτο θὰ ἐπιληφθῇ πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐπεκτάσεως τούτου καὶ εἰς τὰς διαφόρους ἄλλας πόλεις τοῦ Βασιλείου, τὴν σύστασιν Patronages ἢ τὴν κατάλληλον διαμόρφωσιν τῶν ἤδη λειτουργουσῶν Ἐταιρειῶν, τὴν λειτουργίαν σχολῆς ἐπιμελητῶν, παιδαγωγῶν κ.λ.π. Ἡ γνώμη ἢ ἐπιστηροῦσα ὅτι διὰ τῆς μὴ πλήρους ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ οὗτος δὲν θὰ παράσχη ἀξίον λόγου ἀποτελέσματα ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου θὰ διατριφθῇ οὕτω παρὰ τῇ κοινῇ συνειδήσει, (2) εἶναι ἴσως μερικῶς ὀρθή. Πιθανὸν οἱ πρῶτοι τοῦ ἔργου καρποὶ νὰ μὴ ἀποδώσουν τι τὸ τέλειον, τὸ ἀναμνόμενον ἐκ τῆς πλήρους καὶ συστηματικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου. Ἀντιθέτως ὅμως θὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἰδιοτῶν, τῶν νομικῶν, τοῦ Κράτους, πλεῖστον ἢ μέχρι τοῦδε καὶ τοῦτο διότι ἀφ' ἑνὸς ὁ θεσμὸς θὰ ἔχη ἤδη τεθῆ εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἢ ὅλη κίνησις ἐπὶ τῆς προόδου του θὰ λάβῃ πρακτικώτερον χαρακτῆρα ἀπὸ τὸν σήμερον παρουσιάζομενον κατὰ μείζονα λόγον θεωρητικόν, ἀφ' ἑτέρου ὁ μέγας διὰ τὸν θεσμὸν ζήλος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παρουσιάσῃ ἔστω καὶ ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας, εἰμὴ τὸ μᾶλλον τέλειον, τὸ πλεόν συστηματικὸν ἀπ' ὅτι παρουσιάζεται σήμερον ἐν σχέσει πρὸς τοὺς παρὰ τῇ κοινῇ δικαιοσύνη δικαζομένους ἀνηλίκους.

ΘΩΜΑΣ Π. ΚΟΥΜΠΗΣ

(1) Σηλιώτης. «Περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐφαρμ. ν. 5088 περὶ δικαστ. ἀνηλίκων» περιοδ. παιδ. τ. 1937-38.

(2) Παπαζαχαρίου.

Φ Ε Υ Γ Ε Ι Ο Χ Ρ Ο Ν Ο Σ

Φεύγει ὁ χρόνος καὶ ὄλα γυρνοῦν
καὶ γυρίζει ἢ σφαῖρα μαζί του,
νέες πίκρες ξανά ἀρχινοῦν
καὶ γέρναν καὶ αὐτὲς στὴ φωνή του.

Φεύγει ὁ χρόνος καὶ ὄλα γυρνοῦν
σὰ ρουίνα ἢ ζήση μου τρέχει,
ἀρχινᾶν σὰ φωνὲς νὰ μιλοῦν
καὶ ἡ μοῖρα σκληρὴ μὲ προστρέχει

Φεύγει ὁ χρόνος καὶ ὄλα γυρνοῦν,
τῆς ζωῆς τὴν ἀχτίδα μου παίρνει,
τῆς καρδιᾶς μου τὰ τέλια πονοῦν,
τὴ χαρὰ καὶ τὸ γέλοιο μοῦ φέρνει.

Φεύγει ὁ χρόνος καὶ ὄλα γυρνοῦν,
ροδοπέταλα βλέπω σπαρμένα
καὶ δυὸ χεῖλια ἀκόμα φιλοῦν,
τὰ δυὸ χεῖλια ποῦ λένε ἐμένα.

Φεύγει ὁ χρόνος καὶ ὄλα γυρνοῦν,
τὰ τεφτέρια ποῦ λέν τὴ ζωὴ μου,
τὰ λουλούδια κι' αὐτὰ ἀρχινοῦν,
νὰ μοῦ πνίγουν βαθειὰ τὴ φωνή μου.

Φεύγει ὁ χρόνος καὶ ὄλα γυρνοῦν
στὰ οὐραν' ἢ ψυχὴ μου πηγαίνει,
καὶ δυὸ χεῖρια μὲ πόνο ὕμνοῦν
μιὰ ψυχὴ ποῦ τὰ μάτια ὕγραίνει.

ΝΕΜΟΣ ΑΝΕΜΗΣ—ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ίδρυθείσα υπό των έν Άθηναις Συνδέσμων των Έλλήνων Βιομηχάνων και Βιοτεχνών και του Συνδέσμου των έν Ελλάδι Άνωνύμων Έταιρειών.

Σκοπός της Σχολής είναι ή διά τακτικών μαθημάτων και διαλέξεων ειδική μετεκπαίδευσις των στελεχών της Βιομηχανίας, Βιοτεχνίας και των πρὸς αὐτάς συγγενῶν παραγωγικῶν κλάδων, διά τῆς παροχῆς γενικωτέρας οἰκονομικῆς, νομικῆς και τεχνικῆς μορφώσεως, πρὸς ἐξύψωσιν τῆς έν γένει ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος αὐτῶν.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ. Ἐπαμεινώνδας Χαρίλαος Πρόεδρος, Ἄνδρέας Ν. Χατζηκυριάκος Ἀντιπρόεδρος. Μέλη: Ἄγγελος Γεωργιάτος, Εὐάγγελος Ἰατρίδης, Θ. Λεκατζῆς, Ἀριστοτέλης Μακρῆς, Μιχαὴλ Ρινόπουλος, Λουκάς Κανακάρης Ροῦφος, Ἄντωνιος Σταθάτος, Ἰωάννης Τερζάκης, Ἄντωνιος Φίξ.

Ἡ φοίτησις πρὸς ἀπόκτησιν πιστοποιητικοῦ σπουδῶν είναι διετής.

Μ Α Θ Η Μ Α Τ Α

Ἐγκυκλοπαιδεία Δικαίου. Καθηγητῆς Στέφανος Γ. Στρέιτ, δικηγόρος.

Πολιτικὴ Οἰκονομία. Καθηγητῆς Κ. Μαλαματιανός Μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου.

Λογιστικὴ. Καθηγητῆς Ἄνδρέας Νέζος, καθηγητῆς τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν Οἰκονομικῶν και Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν.

Οἰκονομικὴ τῶν Ἐπιχειρήσεων. Καθηγητῆς Νικόλαος Φωτιάς, καθηγητῆς τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν Οἰκονομικῶν και Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν.

Κοινωνικὴ Πολιτικὴ. Καθηγητῆς Δ. Ν. Δαμασκηνός δικηγόρος, πρῶην Εἰσαγγελεὺς τῶν Ἐφετῶν.

Βιομηχανικὴ Πολιτικὴ. Τὴν διδασχὴν τοῦ μαθήματος τούτου ἀναλαμβάνει ὁ κ. Ἄνδρέας Ν. Χατζηκυριάκος πρῶην ὑπουργός, πρόεδρος τῶν Βιομηχάνων και Βιοτεχνῶν.

Βιομηχανικὴ και Ἐργατικὴ νομοθεσία. Καθηγητῆς Γεώργιος Τρίμης τμηματάρχης Ὑφυπουργείου Ἐργασίας.

Ἐμπορευματολογία. (Ἡ ἔδρα συμπληρωθήσεται).

Βιοτεχνικὴ και Βιομηχανικὴ Ἱστορία. Καθηγητῆς Ν. Π. Ἀποστολόπουλος τέως μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου Καθηγητῆς τῶν Τεχνικῶν

Σχολῶν Σιβιτανιδείου και Ἡφαιστου.

Ὁργάνωσις Γραφείων. Καθηγητῆς Εὐγένιος Ἀποστολόπουλος διπλωματούχος τοῦ Πολυτεχνείου Στουγάρδης, διευθυντῆς τῶν Μηχανουργείων τῆς Σιβιτανιδείου Σχολῆς.

Ὁργάνωσις Παραγωγῆς. Καθηγητῆς Ἰωάννης Ματζουράνης, Μηχανολόγος Ἡλεκτρολόγος, μέλος τῆς Gesellschaft für Organisation.

Ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἔτους τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Σχολῆς θέλει καθορίζει και σειρὰν διαλέξεων ἐκ μέρους διακεκριμένων παραγόντων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

Ὡραὶ διδασκαλίας: Μεταξὺ 7—9 τοῦ ἀπογεύματος.

Ἐνιαύσιοι ἐξετάσεις εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους.

Διὰ τὴν ἔγγραφὴν έν τῇ Σχολῇ δεόν νὰ ὑποβληθῶσιν:

α) Πιστοποιητικὸν ἐμφαίνον τοῦλάχιστον ἐπταετεῖς ἐγκυκλίους σπουδᾶς.

β) Πιστοποιητικὸν ἐμφαίνον προϋπηρεσίαν εἰς Βιομηχανικὴν ἢ Βιοτεχνικὴν ἐπιχείρησιν.

Οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς εἰς ἐκάστην ἐνιαυσίαν ἔγγραφὴν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν δραχ. 100 ὡς δικαίωμα ἔγγραφῆς, και δραχ. 500 ὡς διδάκτρα δυνάμενα νὰ καταβληθῶσιν εἰς δύο δόσεις.

Ἡ Σχολὴ ἐντὸς τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου (μέγαρον Πεισμαζόγλου) διαμερίσματος τοῦ Συνδέσμου τῶν Βιομηχάνων.

Τὰ γραφεῖα τῆς Σχολῆς ἐγκατασταθέντα έν τῷ αὐτῷ μέγαρῳ με εἴσοδον και ἀπὸ τὸν Σύνδεσμον τῶν Βιομηχάνων, και ἀπὸ τὴν Στοάν, πλησίον τοῦ ταχυγραφεῖου τῆς Πρωίας, λειτουργοῦν καθ' ὅλα τὰ ἀπογεύματα (5-7) παρέχοντα πᾶσαν πληροφορίαν και ἐνεργοῦντα ἔγγραφός σπουδαστῶν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΜΗΝΟΣ

1. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ὁ ἀθηναϊκὸς τύπος δημοσιεύει ἀποκαλύψεις τοῦ πρῶην βουλευτοῦ Μανωλέα ἀποκυρήσαντος τὸν Κομμουνισμόν.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς κηρύσσει τὰ ἐγκαινία τῆς Συνεταιριστικῆς Σχολῆς.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος κηρύσσει ὡς μὴ γενομένην τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

3. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Εἰς ἐπίσημον πρόγευμα τῆς Κυβερνήσεως ὁ κ. Πρωθυπουργὸς και ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Τουρκικοῦ Ἐπιτελείου ἐξαίρουν τὴν ἐγκαρδιότητα δεσμῶν τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως.

Νέος νόμος κανονίζει τὴν ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν. Ἡ διοικοῦσα Ἱερά Σύνοδος θὰ ὑποδεικνύη τρεῖς ὑποψηφίους και ὁ Βασιλεὺς θὰ ἐκλέγῃ τὸν ἕναν ἐκ τῶν τριῶν.

Νέος νόμος ἀναθέτει εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν τὴν προεδρίαν τῆς διαχειρήσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας και τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως τοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος. Διὰ νέου νόμου ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἀσκεῖ πάντα τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπουργοῦ, πλην ἐκείνων τὰ ὁποῖα ρητῶς οὗτος ἠθελεν ἐπιφυλάξει εἰς ἑαυτὸν.

Διὰ διατάγματος κηρύσσεται διατηρητέον ἱστορικὸν μνημεῖον τὸ ἐναντι τῆς Χαλκίδος και ἐπὶ τοῦ βοιωτικοῦ λόφου φρούριον «Καρὰ - Μπαμπᾶ» Ὡς ἐκ τῆς έν Λονδίνῳ παραμονῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, πᾶν ἀφορὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶνε ἐπίκαιρον διὰ τὸν ἀγγλικὸν Τύπον. Εἰς μακρὰν περὶ Ἑλλάδος διάλεξιν, γενομένην έν Λονδίνῳ ὑπὸ γνώστου τῶν ἐλληνικῶν πραγμάτων, έν τῇ ὁποῖα ἐξαίρονται αἱ προσπάθειαι τοῦ κράτους πρὸς βελτίωσιν τῶν ὄρων διαβιώσεως και τῶν ὄρων ἔργασίας τῶν ἐργατικῶν τάξεων, ἡ ποιοτικὴ ὑπεροχὴ ἐλληνικῶν τινῶν προϊόντων και ἄλλα πολλά, ἐδόθη ὑπὸ τῶν ἀγγλικῶν ἐφημερίδων ἀμεσος δημοσιότης.

Τῶν κινήσεων τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων τηρεῖται πάντοτε ἐνήμερον τὸ ἀγγλικὸν κοινόν. Αἱ ἐφημερίδες σημειοῦν τὴν συνομιλίαν, τὴν ὁποῖαν εἶχεν ἡ Α. Μ. εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Βούκιγγαμ μετὰ τοῦ Βασιλέως τῆς Ρουμανίας και τὰς ἐπισκέψεις, τὰς ὁποῖας ἐδέχθη ἐκ μέρους Ἀγγλῶν ἐπισήμων. Ἀναφέρονται ὁ πρωθυπουργὸς και ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὡς ἐπισκεφθέντες τὸν Βασιλέα, ἐπίσης ὁ ὑφυπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν και ὁ πρῶτος οἰκονομικὸς σύμβουλος τῆς Κυβερνήσεως κ. Λήθ Ρῶς.

Τὸ «Ἴβενιγ Ἐξπρές» ἐξαίρει τὴν δημοτικότητα τοῦ Βασιλέως και γράφει ὅτι τὸ λεπτόν του πνεῦμα, ὁ καλὸς του χαρακτήρ και οἱ εὐγενεῖς του τρόποι ἐξομαλύνουν πάτοτε τὰ πράγματα και δὲν φέρουν ποτὲ τοὺς ἄλλους εἰς δύσκολον θέσιν. Συντάκτης τῆς ἐφημερίδος ἀναφέρει τὸ ἐξῆς περιστατικόν: Εἰς μίαν ἐξοχὴν πλησίον τοῦ Λονδίνου, ἐδόθη ἑορτὴ, εἰς τὴν ὁποῖαν ἔλαβε μέρος ἡ Βασίλισσα Μαίρη. Οἱ συμμετασχόντες τῆς ἑορτῆς ἐλάμβανον θέσιν ὑπὸ σκηνᾶς, ἐκ τῶν ὁποῖων μία μεγάλη, ἡ τῆς Βασιλίσσης προωρίζετο διὰ τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς οικογενείας. Εἰς τὰ δύο ἄκρα τῆς σκηνῆς ταύτης ἴστατο ἀνὰ εἰς ἀστυφύλαξ. Εἰς ἐκ τῶν προσερχομένων εἰς τὴν ἑορτὴν κυρίων με ἐνεργητικὰ χαρακτηριστικὰ κατηυθύνθη εἰς τὴν σκηνὴν τῆς Βασιλίσσης Μαίρης και πλησιάσας ἕνα τῶν ἀστυφυλάκων ἠρώτησεν ἐάν ἡ σκηνὴ ἐκείνη ἦτο ἡ τῆς Βασιλίσσης, λαβὼν δὲ καταφατικὴν ἀπάντησιν ἐπροχώρησε διὰ νὰ εἰσέλθῃ, ἀλλ' ὁ ἀστυφύλαξ τοῦ εἶπεν ὅτι ἡ εἴσοδος ἀπαγορεύεται. Ὁ ἕνεος κύριος ἐμειδίασε και ἐστάθη πρὸς στιγμὴν, δισταζὼν δὴθεν νὰ εἰσέλθῃ, ἀλλ' έν τῷ μεταξὺ, εἰς ἐκ τῶν βασιλικῶν θαλαμηπόλων, ἀντιληφθεὶς τὸ συμβάν, ἔσπευσεν εἰς τὴν εἴσοδον και ὁ ἕνεος κύριος εἰσῆλθεν, ὁ δὲ ἀστυφύλαξ ἐπληροφορεῖτο ὅτι ὁ εἰσελθὼν ἦτο ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων.

Μεγάλην χαρὰν ἐπροξένησεν εἰς τοὺς έν Λονδίνῳ φίλους τῆς Ἑλλάδος και εἰς τὴν ἐκεῖ Ἑλληνικὴν παροικίαν ἡ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀγγλοελληνικοῦ Συνδέσμου. Οἱ «Τάιμς» δημοσιεύουν λεπτο-

μερῆ πίνακα τῶν παρευρεθέντων. Ἦσαν 700 μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ λόρδος καὶ ἡ λαίδη Μπάϊρων, συγγενεῖς τοῦ φιλέλληνος ἥρωος. Ἡ λαμπρὰ ἐπιτυχία τῆς διοργανώσεως τῆς ἄλλης ἐορτῆς ἀποδίδεται ὑπὸ τῆς παροικίας τοῦ Λονδίνου πρὸ παντός εἰς τὴν σύζυγον τοῦ ἐν Λονδίῳ Πρεσβευτοῦ κ. Σιμοπούλου.

6. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἀνταποκρίσεις ἐκ Παρισίων ἀναφέρουν ὅτι εἰς τὸ ἐκεῖ «Σαλὸν ντ' ὠτόν» δύο ἑλληνες καλλιτέχναι ὁ γλύπτης κ. Ἀπάρτης καὶ ὁ σκηνογράφος κ. Βακαλόπουλος ἐκθέτουν ἔργα τῶν.

Ἀνακοινούται ὅτι αἱ ἐκ τῶν βροχῶν ζημίαι τῆς διώρυγος τῆς Κορίνθου ἐγένοντο ἀφορμὴ νὰ διακοπῇ (χάριν τῶν ἐπισκευῶν) ὁ διάπλους.

Λόγω ὄρου ηλικίας ἀποχωροῦν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν οἱ ἐξῆς Καθηγηταί:

Ἐκ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς οἱ κ. κ. Γ. Σκλαβοῦνος, Ν. Ἀλιβιζάτος, Ν. Πετσάλης καὶ Ἀρ. Κούζης. Ἐκ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς οἱ κ. κ. Ἀντ. Κεραμόπουλος καὶ Μιχ. Βολονάκης. Ἐκ τῆς Φυσικομαθηματικῆς οἱ κ. κ. Νικ. Χατζηδάκης, Κωστ. Ζέγγελος, Γ. Ματθαίουπουλος, Κ. Μαλτέζος καὶ Μ. Στεφανίδης. Ἐκ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ὁ κ. Κωνστ. Δουβουνιώτης. Τέλος, ἐκ τῆς Νομικῆς Σχολῆς οἱ κ. κ. Στυλ. Σεφεριάδης καὶ Κωνστ. Ράλλης.

Ἀνακοινούνται ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Σιδηροδρόμων κ. Σπυρίδωνος ὑπέβαλε παραίτησιν, ἥτις ἐγένετο δεκτὴ. Παραίτεται ἐπίσης ὁ ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ὑπουργὸς κ. Δ. Ρεδιάδης. Ἐπίσης ὁ κ. πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως ἔκαμεν ἀποδεκτὴν τὴν παραίτησιν, τὴν ὁποίαν ἀπὸ καιροῦ εἶχεν ὑποβάλει ὁ ὑφυπουργὸς τῆς Ἀγορανομίας κ. Περικλῆς Κρητικός.

7. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἡ ἐφημερὶς «Ἀκρόπολις» γράφει: Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἀπηύθυνεν αὐστηρὰν ἐγκύκλιον διὰ τὴν παρατηρουμένην εἰς πολλὰ σχολεῖα τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσως παραμέλησιν τῆς δημοτικῆς γλώσσης, καθὼς καὶ διὰ τὴν σημειουμένην εἰς ἄλλα ἀριθμητικὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ προσωπικοῦ. Εἶνε εὐχάριστον ὅτι μετὰ τὰς δηλώσεις του πρὸς τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους, ἡ πρώτη πράξις τοῦ κ. Μεταξᾶ—ἡ πρώτη τοῦλάχιστον πού ἐρχεται ἐπισήμως εἰς τὴν δημοσιότητα—ἀφορᾷ τὴν δημοτικὴν μᾶς γλῶσσαν, τὴν μητρικὴν, καθὼς τόσον προσφυῶς τὴν ὀνομάζει. Ἡ χειρονομία αὐτῆ, πέραν τῆς καθ' ἑαυτὴν ἀξίας τῆς, ἀποτελεῖ καὶ γενικωτέραν ἔνδειξιν περὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν κατευθύνσεων τὰς ὁποίας κομίζει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας κατήρτισεν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν γραμματικῆς τῆς δημοτικῆς γλώσσης. Κατ' ἀνακοίνωσιν τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας, ὁ γενικὸς τιμᾶριθμος τοῦ κόστους ζωῆς, κατὰ τὸ μῆνα Νοέμβριον, ἦτο 2170,4, ἔναντι 2176,5 τοῦ προηγουμένου μηνὸς Ὀκτωβρίου.

Ἡ μικρὰ ὡς ἄνω πτώσις τοῦ γενικοῦ τιμαριθμοῦ κατὰ 0,30ο ἀφείλεται εἰς τὴν πτώσιν τοῦ εἰδικοῦ τιμαριθμοῦ διατροφῆς κατὰ 0,60ο ἰσχυρὰ ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς τῶν πλείστων εἰδῶν, ὡς τῆς ὀρυζῆς, ζαχαρώδους, ἐλαίου κρᾶτος καὶ ὀσπρίων. Ἀντιθέτως, ὁ εἰδικὸς τιμᾶριθμος ἱματισμοῦ ἐμφανίζει κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον μικρὰν αὐξήσιν κατὰ 0,70ο. Ἐναντι τοῦ Νοεμβρίου 1937, ὁ γενικὸς τιμᾶριθμος τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου ἐ. ἔ. παρουσιάζει πτώσιν κατὰ 1,80ο κατελθὼν ἀπὸ 2209,8 εἰς 2170,4. Ἀνεχώρησαν ἐξ Ἀθηνῶν οἱ Ἐπιτελάρχαι τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως.

8. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἡ Κυβέρνησις ἀποφασίζει τὴν κατάργησιν τῶν περιοδεύοντων θιάσων. Τὸν καταρτισμὸν τοιούτων θιάσων ἀναθέτει εἰς τὸ Βασιλικὸν Θέατρον.

Ὁ κ. Χέιζνε διευθυντὴς τοῦ μεγαλητέρου Τουριστικοῦ Γραφείου τῆς Σουηδίας ἀναλαμβάνει τὴν διαφήμισιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς Σκανδιναυικὰς χώρας.

Ἐκ μέρους τῶν κατηγορηθέντων ἐπὶ ἀναμίξει εἰς τὸ στασιαστικὸν κίνημα τῶν Χανίων καὶ ἀθωωθέντων ὑπὸ τοῦ κακουργιοδικείου Ἡρακλείου ἐστάλη πρὸς τὴν κυβέρνησιν τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα: «Παρέμηνευσαντες πρὸς στιγμὴν τὰς ἀγαθὰς πρὸς τὴν Κρήτην διαθέσεις τῆς ἐθνικῆς κυβερνήσεως, παρῆρθημεν εἰς ἀναρμόστους ἐναντίον τῆς ἐκδηλώσεως. Ἀναγνωρίζοντες σήμερον τὸ ἐθνικὸν ἔργον τῆς κυβερνήσεως, καθὼς καὶ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἐπιείκειαν, εὐσεβάστως ὑποβάλλομεν πρὸς τὴν κυβέρνησιν τὴν εὐγνωμοσύνην μας. Οἱ ὑπὸ τοῦ κακουργιοδικείου Ἡρακλείου ἀθωωθέντες στασιασταὶ Χανίων».

Κοινοποιεῖται τὸ διάταγμα περὶ κυρώσεως τῆς ἐκλογῆς τοῦ Μητροπολίτου Μαρωνείας — Θάσου κ. Σπυρίδωνος Ἀλιβιζάτου.

9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Εἰς τὴν Ε. Λ. Π. Α. ἐπιδεικνύεται ἡ ἐφεύρεσις τοῦ μηχανικοῦ κ. Κοῦσκιν ὅστις ἐφεύρε τὴν φωτεινὴν πινακίδα ἀριθμῶν κυκλοφορίας αὐτοκινήτων (Ὄτὸ-Κόντ-Φάρ). Διὰ τῆς συσκευῆς ταύτης, μελλούσης νὰ προσφέρῃ πολυτίμους πράγματι ὀπηρεσίας εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς τροχαίας κινήσεως καὶ τὴν πρόληψιν τῶν δυστυχημάτων, δεικνύεται τόσον ἡ ἀλλαγὴ τῆς πορείας τοῦ ὀχήματος, δι' αὐτομάτου φωτισμοῦ τοῦ ἀναλόγου πρὸς τὴν μεταβολὴν τῆς πορείας τοῦ τόξου, ὅσον καὶ τὸ φρενάρισμα τοῦ αὐτοκινήτου, δι' αὐτομάτου ἐπίσης ἀλλαγῆς τοῦ φωτισμοῦ τῆς πινακίδος.

Διὰ Διαταγμάτων ἡ Πριγκίπισσα Φρειδερίκη ἀναλαμβάνει τὴν ἐπίτιμον γενικὴν διοίκησιν τῶν σχηματισμῶν θηλέων τῆς Ε.Ο.Ν. Ἡ δὲ Πριγκίπισσα Εἰρήνη τὴν ἐπίτιμον γενικὴν ἐπιθεώρησιν τῶν αὐτῶν σχηματισμῶν.

Παραιτηθέντος τοῦ ὑφυπουργοῦ Τ. Τ. Τ. κ. Νικόλοπούλου, διωρίζεται ἀντικαταστάτης αὐτοῦ ὁ κ. Σταύρος Πολυζογόπουλος, δικηγόρος διατελέσας ἄλλοτε βουλευτῆς.

10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος παμψηφεί ὑποδεικνύει ὡς Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν τὸν Μητροπολίτην Τραπεζοῦντος.

Αἱ ἐφημερίδες ἀναφέρουν νέαν ἐφεύρεσιν ὀφειλομένην εἰς τὸν τεχνίτην Ἀλφρέδον Καρμανιάλαν. Πρόκειται περὶ ἐνὸς ἠλεκτρικοῦ λαμπτήρος, ὁ ὁποῖος ἀνάβει μὲ ἀνταλλακτικὸν φωτιστικὸν νῆμα χάρις εἰς ἓνα εὐφύεστατον ὅσον καὶ ἀπλούστατον συνδυασμὸν τοῦ ὑαλίνου κώνου καὶ τοῦ φωτιστικοῦ νήματος πού ὑπάρχει μέσα εἰς ζυτὸς συνήθεις λαμπτήρας. Ὁ ἐφευρέτης ἔλαβεν ἤδη καὶ τὸ σχετικὸν δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας ἀπὸ Ὑπουργείου. Ἡ ἐφεύρεσις τοῦ ἀποτελεῖ πραγματικὴν οἰκονομίαν διὰ κάθε σπῆτι, διότι, χάρις εἰς τὸ ἀνταλλακτικὸν φωτιστικὸν νῆμα, τὸ ὁποῖον στοιχίζει ἐλάχιστα, δὲν θὰ ἀχρηστεύεται πλέον ὁ λαμπτήρ διὰν συμβῇ νὰ καῖ τὸ νῆμα του, ἀλλὰ θὰ χρησιμοποιητῆ καὶ πάλιν χάρις εἰς τὸ ἀνταλλακτικὸν φωτιστικὸν νῆμα.

Οἱ λαμπτήρες μὲ τὸ ἀνταλλακτικὸν νῆμα, ἀποτελοῦνται ἀπὸ τρία ἐξαρτήματα: Τὸν ὑαλινὸ κώνον, δηλαδὴ τὸν ἐξωτερικὸ γλόμπο τοῦ λαμπτήρος, τὸν κάλυκα, ἥτοι τὸ μετάλλινον ἐξάρτημα πού ὑπάρχει εἰς τὴν βάση του καὶ τὸ ἀνταλλακτικὸν νῆμα, δηλαδὴ τὴν τοίχα, ἡ ὁποία ἀνάβει καὶ ἡ ὁποία βιδώνεται μέσα εἰς τὸν γλόμπο καὶ ἡμπορεῖ νὰ ἀφαιρεθῇ εὐκολώτατα διὰ καῖ. Ὁ ἐφευρέτης ἐπέδειξε τὴν ἐφεύρεσιν του, διὰ τὴν τελειοποίησιν τῆς ὁποίας εἰργάσθη ἐπὶ πέντε ἔτη. Δυστυχῶς τὰ ἐργαστήσια ἐδῶ ἠρνήθησαν νὰ τὴν υλοθετήσουν καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἀποταθῇ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, μὲ ἐργαστήσια τοῦ ὁποίου ἦλθεν εἰς ἐπαφήν. Ἡ ἀξία τοῦ νέου λαμπτήρος ἐγκείται εἰς τὸ ὅτι τὸ κοινὸν μὲ μίαν δαπάνην 5 δραχμῶν τὸ πολὺ θὰ δύναται νὰ ἀνανεώη τοὺς λαμπτήρας διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ὁποίων σήμερον ὑποχρεοῦται νὰ διαπληρῆσῃ 40—50 δραχμάς.

11. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Ἄρεως τελετὴ παραδόσεως τῶν σημαίων ἀπὸ τὸν Διάδοχον Παῦλον καὶ τὴν Πριγκίπισσαν Φρειδερίκην εἰς τὴν Ἑθνικὴν Νεολαίαν. Ὁ Διάδοχος εὖρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς τὴν Νεολαίαν λόγους, μεστοὺς ἀπὸ νόημα: «Προχωρεῖτε πάντοτε, μὲ τὸ μέτωπον ὑψηλὸν καὶ μὲ τὸ χαμόγελο εἰς τὰ χεῖλη, διότι μόνον μὲ τὴν αἰσιοδοξίαν κερδίζονται οἱ ἀγῶνες τῶν ἐθνικῶν, τῶν κοινωτικῶν τῶν ἀτομικῶν κανόνων πού εἶνε ἐπιθυμητὸν νὰ κατευθύνουν τὴν σταδιοδρομίαν τῆς Ἑθνικῆς Νεολαίας, διὰ νὰ εἶνε κάποτε εἰς θέσιν νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς ἀπερχομένους τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο: «Ἡμεῖς τώρα εἴμεθα».

12. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἐνώπιον τοῦ Διαδόχου, ἐγένετο ἡ ὀρκωμοσία τῶν ὑπουργῶν κ. κ. Γ. Νικολαΐδου ὡς ὑπουργοῦ τῶν Σιδηροδρόμων, Γ. Ζαφειροπούλου ὡς ὑφυπουργοῦ τῆς Ἀγορανομίας, Ἀμβρ. Τζίφου ὡς ὑφυπουργοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Στ. Πολυζογοπούλου ὡς ὑφυπουργοῦ τῶν Τ. Τ. Τ.

Διὰ Βασ. διατάγματος ἐγκρίνεται ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, 14. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Δηλώσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ τονίζοντος ὅτι οὐδεὶς διεκδικεῖ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα οἰανδήποτε ἐδαφικὴν παραχώρησιν καὶ ὅτι θὰ ληφθοῦν μέτρα κατὰ τῶν διαδοσῶν.

Κυβερνητικὴ ἀπόφασις ἀναστέλλει λόγῳ τῶν ἐορτῶν τὴν διώξιν τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου καὶ ἀποφυλακίζει κρατούμενους τοιούτους.

15. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἀνατίθεται εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν ἡ συγκέντρωσις δύο ἑκατομμυρίων ὀκάδων βάμβακος πρὸς ὑποστήριξιν τῶν τιμῶν αὐτοῦ. Ἐυρωπαϊκαὶ τινες ἐφημερίδες, ἀνεδημοσίευσαν ἐντυπώσεις τοῦ Δανοῦ ἱστορικοῦ καὶ συγγραφέως κ. Μαντόλ, ὅς οὗτος ἔγραψε κατόπιν ἀκροάσεως, ἥς ἔτυχεν ἐν Λονδίῳ παρὰ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Ὁ κ. Μαντόλ, ἀφοῦ ἐξάγει τὴν προσωπικότητα τοῦ Βασιλέως καὶ τὴν κα

λωσύνην, μεθ' ἧς τὸν ἐδέχθη ἡ Α. Μ. εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸν εἶχε δεχθῆ καὶ πρὸ τριετίας, τονίζει καὶ ἀναπτύσει τὰ κάτωθι σημεῖα συνομιλίας:

« Ἡ χερσονήσός μας, εἶπεν ἡ Α. Μ., ἦτις πρὸ τριάκοντα ἐτῶν ἐθεωρεῖτο ὡς συνεχῆς πηγὴ ἀνησυχιῶν καὶ ἀταξιῶν καὶ διαρκῆς κίνδυνος διὰ τὴν εἰρήνην, ἤδη δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόδειγμα ἀπὸ πλειόνων ἀπόψεων. Ἐλύσαμεν τὰς διαφορὰς μας κατ' ἀπολύτως εἰρηνικὸν τρόπον. Καὶ εἰς τὴν ψυχὴν μου, ὅπως καὶ εἰς τὴν ψυχὴν κάθε Ἑλληνοῦ, ἦτο ἄλλοτε ριζομένη ἡ εἰκὼν αἰωνοβίου ἔχθρας μετὰ τοὺς Τούρκους. Καὶ ὁμοῦ σήμερον αἱ σχέσεις μετὰ τὴν γείτονα καὶ σύμμαχον χώραν εἶναι τόσο ἐλικρινῶς φιλικαί, ὥστε τὰ ἑλληνοτουρκικὰ σύνορα οὐδέ κἀν φυλάσσονται στρατιωτικῶς. Μετὰ τὴν Βουλγαρίαν ἐφθάσαμεν εἰς συνεννόησιν. Ἡ συμφωνία τῆς Θεσσαλονίκης ἔθεον τέρας εἰς τὰ ἀπὸ τῶν πολέμων ὑπολείμματα ἐχθρότητος. Κάτι, τὸ ὁποῖον ἐθεωρεῖτο ἀδύνατον, ἐπιτετεύχθη: ἡ συμφιλίωσις ὅλων τῶν βαλκανικῶν λαῶν. Κατὰ τὴν τελευταίαν κρίσιν ἀπεδείχθη ὅτι ἐν τῇ χερσονήσῳ μας, ὅλοι εἴμεθα σύμφωνοι. Ἀποτελοῦμεν ἐνιαίαν ὁμάδα 70 ἑκατομμ. ψυχῶν, ἡτις εἰς περίπτωσιν πολέμου θὰ ἠδύνατο νὰ παρατάξῃ 5 ἑκατομμ. στρατοῦ».

Συνεχίζων τὰς ἐντυπώσεις του ὁ κ. Μαντόλ, λέγει ὅτι ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος οὐδαμῶς ἀπώλεσε τὴν προτέραν του νεανικὴν εὐκαμψίαν, ἀλλ' ὅτι δύναται τις νὰ διῶδῃ εἰς τὴν φυσιογνωμίαν του, τὸ βᾶρος τῶν εὐθυνῶν τοῦ ὑψηλοῦ τοῦ ἀξιωματοῦ.

« Ἐργαζόμεθα εἶπεν ὁ Βασιλεὺς, μετὰ τοῦ κ. Μεταξᾶ, 17 ὥρας τὴν ἡμέραν. Τοῦτο ἀποδεικνύει πόσον τὸ ἔργον μας εἶναι βαρὺ».

Ἡ Α. Μεγαλειότης, συνεχίζει ὁ κ. Μαντόλ, δὲν προχωρεῖ εἰς συζητήσεις ἐπὶ πολιτικῶν ζητημάτων. Ἀναφέρει μόνον τὰ οικονομικὰ προβλήματα τῆς χώρας του. Ἡ Ἑλλάς παράγει, εἶπεν ἡ Α. Μεγαλειότης, κατὰ μέγα μέρος εὐγενῆ προϊόντα. Ἀλλ' εἴμεθα ὑποχρεωμένοι, ὅσον καὶ ἐὰν ἡ ἀνθρωπότης διέρχεται ἐποχὴν κρίσεως, νὰ προσπαθῶμεν νὰ τὰ πωλῶμεν, οὕτως ὥστε νὰ ἀπομένῃ εἰς τὴν χώραν τὸ ἀναγκασιότατον αὐτῇ συνάλλαγμα».

Περαιτέρω ὁ κ. Μαντόλ, ὁ ὁποῖος ὑπενθυμίζει ὅτι ὁ Βασιλεὺς δὲν ὁμιλεῖ τὴν δανικὴν γλῶσσαν τῶν προγόνων του, ἀναφέρει ὅτι ἡ Α. Μ. ἐξέφρασε τὴν λύπην του, διότι παρ' ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Δανίαν, ἀδυνατεῖ νὰ τὸ πράξῃ, ἀπορροφημένος ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὰ ζητήματα τῆς χώρας του.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ὁμίλησεν εἴτα διὰ μακρῶν, περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀναγεννήσεως καὶ περὶ τῆς ἐπιτευχθείσης ἐνότητος, κατόπιν μακρῶν ἐσωτερικῶν ἐρίδων, ὡς καὶ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως εἰς Ἑλλάδα μυριάδων ὁμοεθνῶν. Ἀνέφερον ἐν τέλει ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχει ἐβραϊκὸν πρόβλημα, ὅτι οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑβραῖοι, οἱ ὁποῖοι, ἄλλως τε, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνήκουν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐργατικῶν, θεωροῦνται καὶ αὐτοὶ Ἕλληνες, καὶ ἐμνημόνευσε θερμὸν πρὸς αὐτὸν τηλεγράφημα τοῦ παγκοσμίου Ἰσραηλιτικοῦ Συμβουλίου.

18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἀφίξις εἰς τὰς Ἀθήνας τῆς Αὐτοῦ Βασιλικῆς Ὑψηλότητος τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Συζύγου Του Πριγκηπίσσης Μαρίας, τῆς θυγατρὸς τῶν Πριγκηπίσσης Εὐγενίας καὶ τοῦ Συζύγου Της Πρίγκηπος Ράντζιβιτς. Εἰς τὴν Μητρόπολιν γίνεται ἡ τελετὴ ἐνθρονίσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

19. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐγκαινιάζει τὴν Στέγην Γραμμάτων καὶ τεχνῶν.

Ἀσκήσεις ἀντιαεροπορικῆς Ἀμύνης εἰς τὰς Ἀθήνας.

20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀναχωρεῖ ἐκ Λονδίνου διὰ Βέλγιον.

21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἐν Βελγίῳ ὁ Βασιλεὺς τυγχάνει ἐξαιρετικῶν περιποιήσεων.

22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ὁ Βασιλεὺς ἀναχωρεῖ ἐκ Βελγίου.

23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἀνταπόκρισις ἐκ Παρισίων ἀναφέρει ὅτι εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ ἐκεῖ Πανεπιστημίου ὁ καθηγητὴς τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης κ. Μιραμπέλ ὁμίλησεν περὶ Παύλου Καλλιγᾶ, Στεφάνου Ξένου, Βικέλλα, Ροῖδη, Παπαδιαμάντη, Μωραϊτίδη, Κονδυλάκη, Σπανδωνῆ καὶ ἄλλων ἑλλήνων λογιῶν ἀναλύσας τὰ ἔργα των.

24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Τὰ χορηγούμενα εἰς τοὺς ἀνέργους καὶ ἀπόρους ἐπιδόματα ὑπερβαίνουν τὰ 55 ἑκατομμύρια.

25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ Ἐπ' ἀνόδος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἑλληνικοῦ ἀθλητισμοῦ τίθεται ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Μεταξᾶς. Βροχαὶ διαρκείας εἰς ὅλην τὴν χώραν προκαλοῦν σημαντικὰς ζημίας.

27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ὑπαγωγή τοῦ Ραδιοσταθμοῦ Ἀθηνῶν εἰς τὸ Ὑφυπουργεῖο Τύπου.

Κυβερνητικὴ ἀπόφασις ὅπως καταγραφῶν ὅλα τὰ κτήματα τοῦ δημοσίου καὶ ὅσοι τὰ νέμονται, δυνήθων νὰ τὰ ἐξαγοράσων.

29 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Δηλώσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ κατὰ τὰς ὁποίας συγκεφαλαιοῦνται εἰς ἐνιαῖον δάνειον αἱ ὀφειλαὶ τοῦ δημοσίου πρὸς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος. Ἀνακοινοῦται ἡ σύλληψις 20 ἀτόμων ἐνεχομένων εἰς τὴν ἔκδοσιν λαθραίων φυλλαδίων.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προέβη εἰς τὰς κατωτέρω δηλώσεις:

« Εἰς τὴν ἐν γένει κρατικὴν ὁρᾶσιν, ποῦ ἐξεδηλώθη καὶ ἀπεκρυσταλλώθη εἰς τόσο πολυάριθμα καὶ σημαντικὰ ἔργα εἰς τὸ πεδῖον τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς κατέχει ἐντελῶς ἐξαιρετικὴν θέσιν ἡ ἐργασία, ποῦ ἐγίνε κατὰ τὸ λήξαν ἔτος διὰ τὴν ὄργανωσιν καὶ τὴν οὐσιαστικοποίησιν τοῦ μεγάλου μας κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ, τοῦ Ἰδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Αἰσθάνομαι ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν συνοψίζων σήμερον τὸ ἔργον, τὸ ὑποῖον συνετελέσθη μέχρι τοῦδε, ὑπὸ τὴν ἐπιτελείαν καὶ καθοδήγησιν τοῦ κ. ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς τὰς πραγματικὰς αὐτὰς κυπέλας ἐργασίας, ποῦ εἶναι ἡ γενικὴ διεύθυνσις καὶ τὰ ὑποκαταστήματα τοῦ Ἰδρύματος, ἡ δὲ εὐχαρίστησίς μου γίνεται ἀκόμη μεγαλυτέρα, διότι ἡμπορῶ νὰ ἀνακοινώσω καὶ τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐπέκτασιν τοῦ θεσμοῦ κατὰ τὸ ἀρχόμενον ἔτος καὶ εἰς μερικὰ ἐκ τῶν μεγαλυτέρων βιομηχανικῶν ἐπαρχιακῶν κέντρων τῆς Ἑλλάδος.

Εἶναι γνωστὸν, ὅτι, ἔπειτα ἀπὸ μακρὰν καὶ ἐπίπονον ὀργανωτικὴν προπαρασκευήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐτέθησαν ἀσφαλῆ τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς λειτουργίας τοῦ ὀργανισμοῦ, ἡ ἀσφάλισις ἤρχισεν ἐφαρμοζομένη εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀπὸ 1ῆς Δεκεμβρίου 1937 καὶ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἀπὸ 1ῆς Ἰανουαρίου 1938. Εἰς τὰ ὑποκαταστήματα τῶν τριῶν τούτων πόλεων ἡ ἀσφάλισις τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἤρχισεν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς λειτουργίας των δι' ἀμφότερους τοὺς ἀσφαλιστικοὺς κλάδους, δηλ. τὸν κλάδον ἀσθενείας καὶ τὸν κλάδον συντάξεων. Οἱ ἐργάται καὶ λοιποὶ μισθωτοί, ποῦ ἐγίνοντο θύματα ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, περιεβάλλοντο ἰατρικῶς μερίμνη καὶ δαπάναις τοῦ Ἰδρύματος, ἐτύχονον δὲ συντάξεως, ὅσοι καθίσταντο ἕνεκα τοῦ ἀτυχήματος ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν, καὶ μάλιστα σύμφωνα μετὰ τὸν νόμον, ἀσχέτως τοῦ χρόνου, τὸν ὁποῖον διήνυσαν εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Εἶναι, βέβαια, περιττὸν νὰ τονίσω, τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος τοῦ κινδύνου τοῦ ἀτυχήματος καὶ διὰ τοὺς ἐργάτας οἱ ὁποῖοι χωρὶς ἀργοπορίας καὶ χρονοτριβὴν καὶ χωρὶς προσφυγῆν εἰς τὰ δικαστήρια λαμβάνουν τὰς παροχὰς των ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἐργοδότας, ἰδίως ὠρισμένων κατηγοριῶν ἐπιχειρήσεων, ποῦ παρουσιάζουν συχνὰς περιπτώσεις ἀτυχημάτων, οἱ ὁποῖοι, μετὰ τὸ χαμηλὸν σχετικῶς ἀσφάλιστρον, ποῦ καταβάλλουν εἰς τὸ Ἰδρυμα, ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὰς μεγάλας δαπάνας, εἰς τὰς ὁποίας ὑπεβάλλοντο ἄλλοτε εἰς παρομοίας περιστάσεις.

Ἐκ παραλλήλου ἐπροχώρει ἡ ὀργανωτικὴ ἐργασία τοῦ Ἰδρύματος διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς ἀσφαλίσεως τῆς ἀσθενείας. ἐργασία λεπτὴ καὶ πολυσχιδῆς, δεδομένου ὅτι ἔπρεπε καὶ τὸ ζήτημα τοῦ συστήματος, κατὰ τὸ ὁποῖον θὰ παρείχετο ἡ ἰατρικὴ περίθαλψις ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, νὰ λυθῇ καὶ ἡ σύστασις καὶ ὁ ἐξοπλισμὸς τῶν ἰατρειῶν του νὰ συνετελεσθῇ. Τὸ πρῶτον ἐρρυθμίσθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως κατὰ τὸν μόνον ἐνδεικνυόμενον τρόπον, ἦτοι διὰ τῆς προσλήψεως ἰατρῶν διατελούντων ὑπὸ οὐσιαστικὴν ἐξάρτησιν ἐκ τοῦ Ἰδρύματος καὶ ἀμειβομένων, κατὰ τὸ πλεῖστον, διὰ παγίας ἀποζημιώσεως. Προσελήφθησαν μετὰ ἐπιμελῆ ἔλεγχον τῶν ἐπιστημονικῶν τῶν προσόντων, ἰατροὶ πάσης εἰδικότητος καὶ ἔτσι ἐξησφαλίσθη ἡ λειτουργία τῶν ἰατρειῶν, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ μεταξύ συνεστήθησαν εἰς ἐπαρκῆ ἀριθμὸν καὶ εἰς τὰς τρεῖς πόλεις καὶ ἐφωδιάσθησαν μετὰ τὰ τελειότερα ἐπιστημονικὰ καὶ ἐν γένει τεχνικὰ μέσα, ὥστε νὰ ἀνταποκριθοῦν ἀπροσκόπτως εἰς τὸν προορισμὸν των. Ἄλλοι ἰατροί, ἀμειβόμενοι αὐτοὶ κατ' ἐπίσκεψιν, προσελήφθησαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπισκέψεων εἰς τὴν κατοικίαν τῶν ἠσφαλισμένων. Ἀφ' ἐτέρου τὸ Ἰδρυμα συνεβλήθη μετὰ πλείστας κλινικὰς καὶ νοσοκομεία, εἰς τὰ ὁποῖα ἐξησφάλισεν ἐπαρκῆ ἀριθμὸν κλινῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς νοσοκομειακῆς περιθάλψεως.

Ἐτσι κατέστη δυνατὴ ἡ τμηματικὴ λειτουργία καὶ τῶν λοιπῶν διακλαδώσεων τοῦ κλάδου ἀσθενείας, ἡ ὁποία καὶ συνεπληρώθη ἐντὸς τοῦ λήξαντος ἔτους, κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν. Τὴν 1ην Ἰουνίου ἐδῶ καὶ εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ τὴν 15ην Ἰουλίου εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἤρχισαν παρέχόμενα τὰ ἐπιδόματα μητρότητος, ἦτοι κυοφορίας, λοχείας καὶ θηλάσεως, καθὼς καὶ 500 βραχυῶν βοήθημα τακετοῦ, ὀλίγον δὲ βραδύτερον καὶ τὸ μαιευτικὸν δέμα. Συγχρόνως ἐπίσης ἤρχισεν ἡ χορήγησις καὶ ἐξόδων κηδείας ἐκ βραχυῶν 1250 δι' ἕκαστον ἀποθνήσκοντα ἠσφα-

λισμένον. Τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ἡ νοσοκομειακὴ περίθαλψις τῶν μᾶλλον ἐπειγουσῶν χειρουργικῶν περιπτώσεων, ἡ ὁποία καὶ ἐπεξετάθη ἀπὸ 1' Ὀκτωβρίου εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς περιπτώσεις, χειρουργικὰς καὶ παθολογικὰς, ἐπειγουσὰς καὶ μὴ. Καὶ τέλος ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ καὶ ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἤρχισεν ἡ γενικὴ λειτουργία τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως εἰς τὰ ἰατρεῖα καὶ κατ' οἶκον. Ἡ μορφή αὐτῆ τῆς περιθάλψεως παρουσιάζει, ὡς εἶνε εὐνόητον, καὶ τὴν μεγαλυτέραν κίνησιν, ὄχι μόνον λόγῳ τῆς φύσεώς της, ἀλλὰ καὶ διότι ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰ μέλη οἰκογενείας τῶν ἠσφαλισμένων, ἐνῶ ἡ νοσοκομειακὴ περίθαλψις ἀφορᾷ μόνον τοὺς ἀμέσως ἠσφαλισμένους.

Τὸ ζήτημα τῆς παροχῆς τῶν φαρμάκων ἐλύθη ἐπίσης κατὰ τὸν τρόπον ἱκανοποιούντα καὶ τοὺς φαρμακοποιούς καὶ τοὺς ἠσφαλισμένους, δηλ. τὰ φάρμακα θὰ παρέχονται παρ' ὄλων τῶν φαρμακείων ἐκ περιτροπῆς καὶ κατὰ τὴν σειρὰν τῆς τῆς διανυκτερεύσεώς των. Τὴν δαπάνην διὰ τὰ φάρμακα φέρει, ὡς γνωστὸν, τὸ ἴδρυμα, μὲ μικρὰν μόνον συμμετοχὴν τῶν ἠσφαλισμένων.

Διὰ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν ἰατρειῶν καὶ τῶν ἐπισκέψεων κατ' οἶκον, ἐτέθη εἰς κίνησιν ὁλόκληρος ὁ μηχανισμὸς τοῦ κλάδου ἀσθενείας καὶ μάλιστα ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν ποὺ εἶχον τεθῆ πραγματικῶς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. Σήμερον περιθάλπονται ὑπὲρ τοὺς ἑπτακοσίους ἠσφαλισμένοι εἰς τὰς κλινικὰς καὶ τὰ νοσοκομεία, εἰς χιλιάδας δὲ ἀνέρχονται αἱ τυγχάνοντες ἀπλῆς ἰατρικῆς καὶ φαρμακευτικῆς περιθάλψεως ὑπὸ τῶν ἰατρῶν τοῦ Ἰδρύματος εἰς τὰ ἰατρεῖα καὶ κατ' οἶκον. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς πρώτης αὐτῆς, τόσον ἐργάδους περιόδου τῆς λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἱκανοποιοῦν ἀπολύτως τὴν κυβέρνησιν καὶ θὰ ἱκανοποιήσουν ἀναμφιβόλως καὶ ὁλόκληρον τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν, ἡ ὁποία, ἀνεξαρτήτως τάξεως, μὲ τόσην συμπάθειαν περιέβαλεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸν θεσμόν αὐτόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκδηλώνεται κατὰ σημαντικώτατον μέρος ἡ διὰ τοὺς οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρους φροντίς καὶ στοργὴ τοῦ κράτους καὶ τῆς κοινωνίας.

Καὶ τῶρα ὠπλισμένοι μὲ τὴν ἀποκτηθεῖσαν μέχρι τοῦδε πολύτιμον πείραν, ἀφ' ἐνός μὲν θὰ προσπαθῶμεν νὰ συμπληρώσωμεν ὅλας τὰς τυχόν παρατηρούμενας ἐλλείψεις, ἀφ' ἑτέρου δέ, ὡς εἶπον ἐν ἀρχῇ, θὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἐπέκτασιν τοῦ θεσμοῦ καὶ εἰς ἄλλα ἐπαρχιακὰ κέντρα. Αἱ πόλεις εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἰδρυθοῦν ὑποκαταστήματα τοῦ Ἰδρύματος κατὰ τὸ ἀρχόμενον ἔτος, εἶναι κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς κυβερνήσεως, ὁ Βόλος, αἱ Πάτραι, αἱ Καλάμαι, ἡ Βέρροια, ἡ Ἐδεσσα καὶ ἡ Νάουσα».

30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἀνακοινούται ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν φορτηγὸν Μαριόγκα ἐβρομβαρδίσθη εἰς τὰ ἀνοικτὰ τῆς Βαλένθιας. Τὸ πλήρωμα ἐσώθη. Εἰς πρόγευμα ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει τοῦ ἐν Ἀθήναις πρεσβευτοῦ τῆς Ρουμανίας κ. Φιλόντι, ὁ κ. Πρωθυπουργὸς καὶ ὁ κ. Φιλόντι ἐξαίρουν τοὺς δεσμούς Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΜΗΝΟΣ

1. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Τὸ Νοτιοσλαβικὸν κράτος ἐορτάζει τὴν εἰκοστὴν ἐπέτειον τῆς συγκροτήσεώς του εἰς ἐνιαῖον κράτος ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τῶν Καραγεώργεβιτς.

Πλήρης ἡ ἀποτυχία τῆς ἐν Γαλλίᾳ γενικῆς ἀπεργίας.

2. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Προκαλεῖ ἀνησυχίας ἐν Γαλλίᾳ ἡ διατύπωσις ἀξιώσεων ὑπὸ τῆς Ἰταλίας ἐπὶ τῆς γαλλικῆς Τύνιδος, τῆς Κορσικῆς, τῆς Σομαλίας καὶ τῆς Νικαίας. Οἱ ἀγγλικοὶ καὶ γαλλικοὶ κύκλοι φρονοῦν ὅτι διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἡ Ἰταλία ἐπιδιώκει λύσιν τοῦ Ἰσπανικοῦ συμφώνως πρὸς τὰς ἀπάψεις της. Εἰς τὴν Ἰταλίαν λαμβάνονται αὐστηρὰ μέτρα ἀπολύσεως, προστίμων καὶ φυλοκλίσεως κατὰ τῶν συμμετασχόντων εἰς τὴν τελευταίαν ἀπεργίαν.

3. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἡ Ἀγγλία προέβη εἰς διάβημα ἐν Ρώμῃ διὰ τὸ ζήτημα τῶν Ἰταλικῶν ἀξιώσεων ἐπὶ τῆς Τύνιδος. Ἡ Ἰταλικὴ ἀπάντησις εἰς τὸ γαλλικὸν διάβημα δὲν ἐθεωρήθη ἱκανοποιητικὴ, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Ἰταλικὸς τύπος ἐπανήλθε ἐπὶ τῶν Ἰταλικῶν ἀξιώσεων. Εἰς τὴν Γαλλίαν συνεχίζονται αἱ μερικαὶ ἀπεργίαι, συνοδευόμεναι ἀπὸ διαφόρους ἐκδηλώσεις.

6. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ὑπογράφεται ἡ κατωτέρω Γαλλογερμανικὴ δήλωσις:

«Ὁ κ. Ἰσακίμ φὸν Ρίμπεντροπ, ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ Γερμανικοῦ Ράιχ καὶ ὁ κ. Γεώργιος Μποννέ, ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας, ἀπεφάσισαν τὰ ἀκόλουθα καὶ συνεφώνησαν ἐπ' αὐτῶν κατὰ τὴν συνάντησιν των ἐν Παρισίοις τῆς 3ης Δεκεμβρίου 1938 ἐξ ὀνόματος τῶν κυβερνήσεων των παρὰ τῶν ὁποίων εἶνε κανονικῶς καὶ νομιμῶς ἐξουσιοδοτημένοι νὰ τὰς ἐκπροσωπήσουν.

Πρῶτον: Αἱ κυβερνήσεις Γερμανίας καὶ Γαλλίας εἶναι ἀπολύτως πεπεισμέναι ὅτι αἱ εἰρηνικαὶ σχέσεις ἀγαθῆς γειτονίας μεταξὺ Γερμανίας καὶ Γαλλίας ἀποτελοῦν ἐν ἑκ τῶν οὐσιωδεστέρων στοιχείων τῆς σταθεροποιήσεως τῆς εὐρωπαϊκῆς καταστάσεως καὶ τῆς διατηρήσεως τῆς γενικῆς εἰρήνης. Αἱ δύο κυβερνήσεις θὰ καταβάλουν συνεπῶς ὅλας τὰς προσπάθειάς των διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἐξέλιξιν τοιοῦτων σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν των.

Δεύτερον: Αἱ δύο κυβερνήσεις διαπιστώνουν ὅτι δὲν ὑφίστανται πλέον μεταξὺ τῶν χωρῶν των ἐκκρεμῆ ζητήματα ἐδαφικῆς φύσεως καὶ ἀναγνωρίζουν ἐπισημῶς ὡς ὀριστικὰ τὰ σημερινὰ σύνορα τῶν δύο χωρῶν.

Τρίτον: Αἱ δύο κυβερνήσεις εἶναι ἀποφασισμέναι, διατηροῦσαι τὰς δεούσας ἐπιφυλάξεις διὰ τὰς ἰδιαιτέρας σχέσεις των μετὰ τρίτων δυνάμεων, νὰ διατηρῶσιν τὴν μεταξὺ των ἐπαφὴν ἐφ' ὄλων τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὰς δύο χώρας καὶ νὰ προέλθουν εἰς διαπραγματεύσεις ἂν ἡ μελλοντικὴ ἐξέλιξις τῶν ἐν λόγῳ ζητημάτων ἤθελεν ὀδηγήσει εἰς διεθνεῖς δυσχερείας».

Ἐν Ἰταλίᾳ λαϊκὰ διαδηλώσεις ζητοῦν τὴν ἀπόδοσιν τῆς Τύνιδος—τῆς Κορσικῆς καὶ τοῦ Τζιμπουτί.

7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἀντιγαλλικαὶ διαδηλώσεις ἔγιναν πάλιν εἰς ἔξ Ἰταλικὰς πόλεις ἐνώπιον τῶν γαλλικῶν προξενείων, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ἀντιἰταλικά βίαια ἐκδηλώσεις ἐσημειώθησαν εἰς τὴν Τύνιδα καὶ ἐξωθι τοῦ ἐκεῖ Ἰταλικοῦ προξενείου. Ὁ Φράνκο, ἐπιθυμῶν νὰ θέσῃ συντόμως τέρμα εἰς τὸν Ἰσπανικὸν πόλεμον, ἤρχισεν σφοδρὰν ἀεροπορικὴν δρᾶσιν κατὰ τῶν ἀντιπάλων του.—Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἀποικίων τῆς Ἀγγλίας κ. Μὰκ Ντόναλντ ἐδήλωσε εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων, ὅτι ἡ Ἀγγλία οὔτε ἐξετάζει, οὔτε σκέπτεται τὴν περίπτωσιν ἐκχωρήσεως ἀποικιακῶν ἐδαφῶν.—Εἰς τὸ Μέμελ ἔγιναν συγκρούσεις Λιθουανῶν καὶ Γερμανῶν.

8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἐκτραχύνονται αἱ σχέσεις Γαλλίας καὶ Ἰταλίας. Τὸ Ρώυτεο πληροφορεῖται ἐκ Βουκουρεστίου, ὅτι τριάκοντα πέντε ἐν ὄλῳ μέλη τῆς «Ὁμάδος τοῦ Θανάτου» τῆς Σιδηρᾶς Φρουρᾶς, συνελήφθησαν κατόπιν τῶν ἀνακρίσεων, αἵτινες ἐνηργήθησαν εἰς τὸ Κολλέγιον, ὅπου ἐφοῖτα ὁ ἀποπειραθεὶς τὴν δολοφονίαν τοῦ Κρετσέσκο σπουδαστῆς. Κατὰ τὸ τελευταῖον 24ωρον ἐνηργήθησαν καὶ ἄλλαι συλλήψεις εἰς διαφόρους πόλεις τῆς βορείου Ρουμανίας.

9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Διετύπωσαν ἐπισήμως ἀξιώσιν περὶ αὐτονομίας οἱ Οὐκρανοὶ τῆς Πολωνίας.

11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Αἱ ἐκλογαὶ εἰς τὸ Μέμελ ἐσημείωσαν μεγάλην ἐπιτυχίαν τῶν Γερμανῶν, κατόπιν δὲ τούτου ἀναμένεται προσεχῆς προσάρτησις του εἰς τὸ Ράιχ. Αἱ νοτιοσλαβικαὶ ἐκλογαὶ ἀπέληξαν εἰς νίκην τοῦ κυβερνητικοῦ κόμματος.

Ἐν σχετικῇ ὑφέσει ἡ γαλλοἰταλικὴ διένεξις.

14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἡ Γαλλία εἰδοποίησεν τὴν Ἰταλίαν ὅτι δὲν παραχωρεῖ οὐδὲ σπιθαμὴν ἐδάφους.

Οἱ ἐν Παλαιστίνῃ Ἀραβες ἰδρυσαν ἰδίαν Κυβέρνησιν μὲ πρόθεσιν νὰ συνάψουν ἰδιαιτέρας σχέσεις μὲ τὰ ἄλλα κράτη διὰ νὰ χαρακτηρισθοῦν ἐμπόλεμοι.

16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ὁ Φράγκο ἀποκαθιστᾷ τὸν τῶς βασιλέα τῆς Ἰσπανίας Ἀλφόνσον εἰς τὰ περιουσιακὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματά του.

Δριμὸ ψῆφος εἰς ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην.

19 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Λόγος τοῦ κ. Τσάμπερλαιν καὶ σχετικὰ σχόλια τοῦ Ἀγγλικοῦ τύπου ἐμφανίζουν τὴν γενικὴν στάσιν τῆς Ἀγγλίας ὡς ἐξῆς: Ἡ ἀφοσίωσις τῆς Ἀγγλίας πρὸς τὴν εἰρήνην θ' ἀπετέλει τραγικὴν παρεξήγησιν ἐάν ἐξελαμβάνετο ὡς φόβος πρὸς τὸν πόλεμον.

22. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἡ Ἰταλικὴ κυβέρνησις ἐγνωστοποίησεν ἐπισήμως εἰς τὴν γαλλικὴν ὅτι θεωρεῖ ὡς μὴ ὑφισταμένης τὰς γαλλο-ἰταλικὰς συμφωνίας τοῦ 1935. Εἰς τὴν ἐθνικὴν Ἰσπανίαν ἀνεκαλύφθη κατασκοπευτικὴ ὁργάνωσις, ἐγένοντο δὲ πολλαὶ συλλήψεις.

24. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. ἤρχισεν ἡ μεγάλη ἐπίθεσις τῶν Ἐθνικιστῶν εἰς τὴν Καταλωνίαν.

26. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ὁ κ. Ἰσμέτ Ἰνονοῦ ἐξελέγη Ἰσόβιος ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ἐν Τουρκίᾳ. Ὁ Ἰταλικὸς τύπος πληροφορεῖται ὅτι εἰς τὴν Ρωσσίαν ἀπέθαναν 10.000 ἄτομα ἀπὸ τοῦ κρούου. Τὸ θερμόμετρον εἰς τὴν Μόσχαν 5,3 ὑπὸ τὸ μηδέν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ Παρίσι 15 βαθμοῦ ὑπὸ τὸ μηδέν ἐνάρκωσαν τὴν κίνησιν τῆς πόλεως.

29. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Δηλώσεις τοῦ κ. Νιταλαντιέ καθ' ἃς ἡ Γαλλία δύναται νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἀφόβως τὸ μέλλον.

30. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Ἡ Γερμανία ἀπεφάσισεν νὰ ἐξισώσῃ τὸν ὑποβρύχιον στόλον της μὲ τὸν ἀγγλικόν.

31. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Οἱ Ἐθνικισταὶ ἀγγέλουσαν νέας ἐπιτυχίας εἰς Καταλωνίαν. Ὁ κ. Τσάμπερλαιν προβλέπει ὅτι τὸ 1939 θὰ εἶναι ἔτος εἰρήνης καὶ γενικῆς εὐτυχίας.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΕΤΟΥΣ

Συντάσσεται υπό την εποπτείαν του κ. ΑΛΕΞ. Θ. ΦΙΛΑΔΕΛ-
ΦΕΩΣ, Διευθυντού του 'Εθνικοῦ 'Αρχαιολογικοῦ Μουσείου.

Συνεχίζομεν τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἡμερολογίου.

21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ. Δημοσιεύεται ἀνακοίνωσις καθ' ἣν κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ἐν Νικοπόλει ἀνευρέθη ὀλόκληρον τὸ δυτικὸν τμήμα τῆς μεγάλης βασιλικῆς τοῦ 'Αλκίσο-
νος, τῆς ἀποκαλυφθείσης κέρυσι ὑπὸ τῶν καθηγητῶν κ.κ. Σωτηρίου καὶ 'Ορλάνδου.

Μεγαλοπρεπὲς πρόπυλον, ἐν εἶδει στοᾶς, ὁδηγεῖ διὰ μαρμαρίνης κλίμακος εἰς τὸ ἀποκαλυφθὲν αἶθριον τὸ ὁποῖον εἶναι τρίστοον, ἐπεστρωμένον διὰ λαμπρῶν μωσαϊκῶν καὶ ἔχον εἰς τὸ μέσον τὸν ἕκαιθρον μαρμαρόστρωτον χώρον, ἀπολήγοντα εἰς φιάλην. Τὸ σχῆμα τῆς φιάλης εἶναι ὅπως ἰδιότυπον: ἀποτελεῖται δηλαδὴ ἐκ κτιστῆς ἐπιμήκουσ δε-
ξιαμενῆς (14 μ.), ἔμπροσθεν τῆς ὁποίας ὑπάρχουν μαρμαρίναι λεκάναι πρὸς νίψιν χειρῶν καὶ ποδῶν, ἑκατέρωθεν δὲ ὁμοίως μαρμαρίνοι λουτήρες, δηλωτικὸι ἱαματικῶν λουσεων.

'Απὸ τοῦ αἶθριου δύο πύλαι ὁδηγοῦν εἰς τὸν ἀνακαλυφθέντα νάρθηκα τοῦ ναοῦ, ἐπιστρωμένον διὰ μωσαϊκῶν ἐπιπέδου, ἐπεκτεινόμενον δὲ μέσῳ τριβήλων καὶ πέραν τῆς βασιλικῆς καὶ ἔχοντα μήκος ὑπὲρ τὰ 40 μέτρα.

'Απὸ τοῦ νάρθηκος διὰ πάντε πυλῶν, ὧν ἀνευρέθησαν τὰ μεγαλοπρεπῆ μαρμαρίνα περιθωρώματα, εἰσέρχονται εἰς τὴν πεντάκλιτον βασιλικήν. Ἡ σημασία τῶν ἀνευρεθέντων εἶναι μεγάλη, ἐνεκα τῆς πρωτοτύπου διατάξεως τῆς φιάλης καὶ τῆς ἀποδεικνυομένης ση-
μασίας τῶν αἰθρίων εἰς τοὺς ναοὺς τῶν πρώτων αἰώνων.

'Επὶ τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ὁ κ. 'Αλ. Θ. Φιλα-
δελφεὺς ἀναγνώσας αὐτὴν προσέβη εἰς δημοσίευσιν ἐπιστολῆς ἐν τῇ ἐφημερίδι «Τύ-
πος». Διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ὁ κ. Φιλαδελφεὺς τονίζει ὅτι εἶναι τελείως ἀνα-
κριβὲς ὅτι οἱ εἰρημῆνοι συνήδηφοι τοῦ ἀνακάλυψαν τὴν βασιλικήν τοῦ 'Αλκίσονος. Καὶ τοῦτο διότι ὁ ἕδρις πρὸ ἐτῶν εἶχεν ἀνακαλύψει τὸ πρόπυλον ταύτης μετὰ τῆς ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς μεγάλης πύλης ἐπιγραφῆς ἐφ' ἧς φέρεται ὡς ἰδρυτῆς τοῦ μεγάλου τούτου κτιρίου ὁ 'Αρχιερεὺς 'Αλκίμων. Τὴν ἀνακάλυψιν δὲ ταύτην ἐδημοσίευσεν εἰς τὰ πρακτι-
κά τῆς 'Αρχαιολογικῆς 'Εταιρείας μεθ' ὀλοκλήρου σχεδιαγράμματος.

(Λόγῳ πληθώρας ὕλης ἢ συνέχεια τοῦ παρόντος ἡμερολογίου ἔσται ἐκτεταμένη εἰς τὸ προσεχὲς.)

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τὴν 9ην τρέχοντος μηνὸς ἐπανελήφθησαν τὰ λόγῳ τῶν ἐορτῶν διακοπέντα μαθήματα 'Ἡ ἐπανάληψις τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς ἤρξατο διὰ τῆς ὁμιλίας τοῦ κ. Μέγα Οἰ-
κονομίδου.

'Ο Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς κ. Ν.Π. 'Αποστολόπουλος ἐπρολόγισεν τὴν ὁ-
μιλίαν τοῦ κ. Οἰκονομίδου ὡς ἑξῆς:

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἐφαρμόζει σήμε-
ρον τὸ πρῶτον διάταξιν τοῦ κανονισμοῦ, θυνάμει τῆς ὁποίας ἐκτὸς τῶν τακτικῶν μαθη-
μάτων, θὰ ὑπάρχη καὶ ἕτερον μέσον μορφώσεως τῶν κυρίων σπουδαστῶν, καὶ τοῦτο θὰ
εἶναι αἱ ὁμιλίαι παραγόντων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς.

Τὸ σημερινὸν θέμα εἶναι κατ' ἐξοχὴν διδακτικόν, διότι ἀνάγεται εἰς περίοδον κα-
τὰ τὴν ὁποίαν ἡ λαϊκὴ οἰκονομία τῆς νεοετέρας 'Ελλάδος, ἤρξατο προσθέτουσα εἰς τὰς
βιοτεχνικὰς ἐργασίας τῆς τὴν ἐπιστημονικῶς ὀργανομένην βιομηχανίαν. 'Ο δὲ σημερι-
νὸς μελετητῆς—ἐπιφανὴς βιομήχανος—εἶναι ἄριστος κάτοχος τοῦ θέματος καὶ λίαν ἀρ-
μόδιος νὰ ἀναπτύξῃ τὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας συνήντησαν αἱ πρῶται βιομηχανικαὶ
προσπάθειαι τῆς νεοετέρας 'Ελλάδος, αἵτινες ἀπέβλεπον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὀλικῆς
δυνάμεως τοῦ λαοῦ.

'Εντείνετε τὴν προσοχὴν σας εἰς τὴν παρακολούθησιν τοῦ ὁμιλητοῦ. Τὸ Διοικητι-
κὸν Συμβούλιον τῆς Σχολῆς μεγίστην ἀποδίδει σημασίαν εἰς τὰς πρὸς τοὺς σπουδαστὰς
ὁμιλίας τῶν Βιομηχανικῶν, οἱ ὁποῖοι πρόκειται νὰ κομίσουν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ τὰ πολύ-
τιμα πορίσματα τῆς κείρας, ἀπαραίτητα ἐρόθ' α διὰ τοὺς φοιτῶντας ἐν τῷ αὐτῷ σπουδαστῆς.

'Ο κ. Μ. Οἰκονομίδης λαβὼν τὸν λόγον ἀνέπτυξεν τὴν ἱστορίαν τῆς ἰδρύσεως καὶ
ἐξελίξεως τῶν Χρωματοουργεῶν Πειραιῶς.
Τὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Μ. Οἰκονομίδου θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος τῶν
'Νέων Δρόμων'.

ΣΙΒΙΤΑΝΙΔΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ

Τὴν 22αν παρελθόντος Δεκεμβρίου, ἐκηδεύθη ὁ διευθυντῆς τοῦ προπαρασκευα-
στικοῦ τμήματος τῆς Σχολῆς, καὶ διακεκριμένος μαθηματικὸς Στέφανος Σταμάτης. 'Ο
μεταστὰς ἀνήκε εἰς τὴν ἐπιφανῆ ἐκ Σάμου οἰκογένειαν τὴν στενότητα συνδεδεμένην με-
τὴν ἱστορίαν τῆς ὠχραίας νήσου τοῦ 'Αρχιπελάγους. 'Ἡ το ἀπόγονος τοῦ ἀγωνιστοῦ τῆς
ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 Σταμάτη Γεωργιάδη, καὶ συγγενῆς τοῦ μεγάλου ρήτορος καὶ κλη-
ρικῶ Λυκούργου Λογοθέτη.

'Ο Στέφανος Σταμάτης ἐπιδοθεὶς εἰς τὰ μαθηματικὰ συνεδέθη προσωπικῶς μετὰ
τοῦ ἐπιφανοῦς μαθηματικοῦ Κυπαρίσσου Στεφάνου καὶ ἐβοήθησε τὸν Κυπαρίσσον
Στέφανον εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν Σχολῶν τῆς 'Ελληνικῆς Βιοτεχνικῆς 'Εταιρείας, ἐνθα
ὁ Σταμάτης οἰργάσθη μετὰ ζήλου ἀπαραιτίλλου. Τὸν αὐτὸν ζῆλον ἐπέδειξεν ὁ Σταμάτης
καὶ εἰς τὴν Σιβιτανίδειον Σχολὴν ἐνθα ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του,
ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ὁποίων ἐπεσεν ἡμιθανῆς καθ' ἣν ὥραν ἐδίδασκεν μαθηματικὰ. Τὸν
ἐπὶ τῶν ἐπάλλεων πεσόντα διακειριμένον καθηγητὴν ἡ Σχολὴ μετέφερεν εἰς τὸν «Εὐαγ-
γελισμὸν» ἐνθα ἐφάνη ἀδύνατος ἢ σωτηρία του.

'Ο θάνατός του βαθύτατα συνενένησεν τοὺς φίλους καὶ συνεργάτας του. 'Ἡ Σιβι-
τανίδειος Σχολὴ ἀπένευσε πρὸς τὸν ἀγαπητὸν της νεκρὸν πᾶσαν τιμὴν, ἀπεχαιρέτησαν
δὲ αὐτὸν καταθέσαντες στεφάνους ὁ σύμβουλος τῆς Σχολῆς κ. Εὐάγγελος 'Ιατρίδης καὶ
ὁ καθηγητῆς κ. Παπαδάσκα. 'Ὁμίλησεν ἐπίσης πρὸς τὸν νεκρὸν ὁ μαθητῆς Τίτας πρόε-
δρος τῆς μαθητικῆς Κοινότητος. 'Εν τέλει ἐκ μέρους τῆς Μαθηματικῆς 'Εταιρείας ἐπλε-
ξεν τὸ ἐγκώμιον τοῦ Σταμάτη ὁ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Νεῖλος Σακελαρίου.

'Ἡ ὀργάνωσις τῆς φάλαγγος τῆς Σχολῆς προχωρεῖ. Θὰ ἀποτελεσθῇ αὕτη ἐκ τρι-
σάρων ταγμάτων.

ΚΑΚΙΑ Γ. ΝΕΖΟΥ

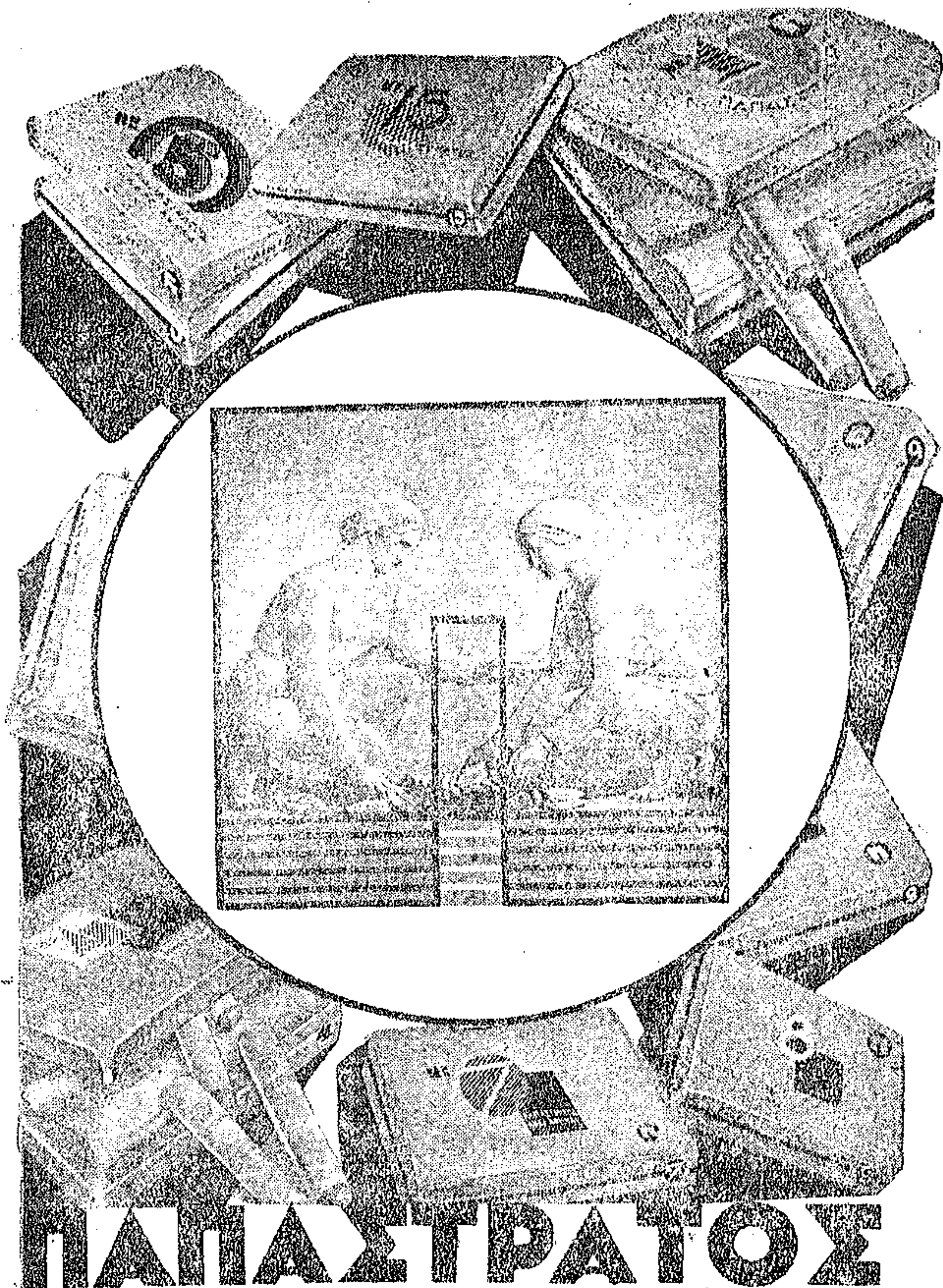
Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος μηνὸς ἀπεβίωσεν ἐν 'Αθήναις ἡ σεβαστὴ ἐκ Ναυ-
πλίας δέσποινα Κάκια Νέζου χήρα τοῦ δικηγόρου καὶ πολιτευτοῦ 'Αργολίδος Γεωργίου Νέ-
ζου, καὶ μητῆρ τοῦ δικηγόρου κ. Π. Νέζου καὶ τοῦ καθηγητοῦ τῆς 'Ανωτάτης Σχολῆς
Οἰκονομικῶν 'Επιστημῶν καὶ καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς τῶν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν κ. Α.
Νέζου.

Οἱ «Νεοὶ Δρόμοι» βαθύτατα συμμερίζονται τὸ πένθος τῶν οἰκείων τῆς Μεταστάσης.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΙΣΤΙΣ

'Ἐξεδόθη εἰς τεῦχος ἐξ ἑκατὸν περίπου σελίδων μελέτη τοῦ συνεργάτου ἡμῶν κ.
Χρ. Βασιλακάκη ὑπὸ τὸν τίτλον «'Ἡ Νομισματικὴ κυκλοφορία καὶ ἡ Βιομηχανικὴ
Πίστις» Περιλήψιν τῆς ἐν λόγῳ μελέτης μετέδωκε τὴν 10 Δεκεμβρ. 1938 ὁ Ραδιοφωνικὸς
Σταθμὸς τοῦ Μπάρι, ἡ δὲ «Οἰκονομικὴ Πατρις» ἐδημοσίευσεν τοῦ ἰδίου κ. Βασιλακάκη 15
ὀλόκληρα ἀρθρα περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος.

Τὴν ἀνάγνωσιν τῆς μελέτης ταύτης συνιστῶμεν θερμότατα.
Χάριν τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν καὶ τῶν Σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπου-
δῶν ἐξησφαλίσωμεν ἐναν ἀριθμὸν ἀνιτύπων εἰς τὸ ἡμῖς τῆς τιμῆς, συνεπῶς οἱ βουλόμε-
νοι δύνανται νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὰ γραφεῖα μας διὰ νὰ προμηθευθοῦν τὸ λίαν διδα-
κτικὸν σύγγραμμα.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Θὰ ἐξακολουθήσουν ἀναγράφοντες λεπτομερῶς τὴν
κίνησιν τῆς ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, καὶ
δι' εἰδικοῦ ὑπαλλήλου θὰ παρακολουθοῦν τὰς παρα-
δόσεις τῶν κ. κ. Καθηγητῶν δημοσιεύοντες σχετικὰς
περιλήψεις τῆ ἀδεία τῶν διδασκόντων.

ΕΥΡΩΤΑΣ
ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΗ Α. Ε.
ΚΤΛΙΝΔΡΟΜΤΛΟΙ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΟΥ

ΕΥΡΩΤΑΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1929 — ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ : 250.000 κιλά.

Διεύθυνσις (Ἀθηνῶν—Πειραιῶς) Πειραιεύς Τηλ. : 43411
Ἐμπορ. τμήμα (Ἀθηνῶν—Πειραιῶς) » 42218
Τηλ. Κέντρου » 44081

ΔΗΛΩΣΙΣ

Η ΕΡΓΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΝΑΟΥΣΗΣ

ΛΑΝΑΡΑ - ΚΥΡΤΣΗ ΣΙΑΣ Α. Ε.

Φέρει εις γνῶσιν τοῦ κοινου, ὅτι ἡ εἰδικὴ ἐπεξεργασία τῶν ὑφασμάτων κατὰ τὸ σύστημα

“LONDON SHRUNK,”

τὴν ὁποίαν ἐξαγγέλλει συνάδελφος, ἐπιχειρήσεις ὅτι μέλλει αὕτη τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι νὰ ἐφαρμόση ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων τῆς, ἐφαρμόζεται ὑφ’ ἡμῶν

ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1928

καὶ εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον τὰ ὑφάσματά μας οὔτε μαζεύουν, οὔτε τσαλακώνουν, ἀποκτήσαντα οὕτω τὴν ἀμέριστον καὶ ἀνεπιφύλακτον ἐμπιστοσύνην καὶ ἐκτίμησιν τῆς πολυπληθοῦς ἡμῶν πελατείας.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Πατησίων 30 α

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ: Ὁδ. Ὁρφέως (Ροῦφ)

Τηλεγρ. Δ)σις «ΟΣΤΕΔΕΡΚΟ»

Τηλεφῶνα: } 24.181 Γραφεῖα
563.313 Ἐργοστάσιον

Προϊόντα

Φυτόκαρπον:

Ἐνεργὸς ἀποχρωστικὸς ἀνθραξ δι’ Οἶνοποιάν, Ἀμυλοσάκχαρον, Ζακχαροποιάν, Ἐλαιουργίαν, Πυρηνελαιουργίαν, Σπορελαιουργίαν κλπ.

Ἄτερα προϊόντα ἐργοστασίων

Κόλλαι: Ὁστεκόλλα (ΤΑΥΡΟΣ), Δερματόκολλα, Νευρόκολλα, Ζελατίνα Οἶνοποιίας, Ζελατίνα Βιομηχανική, Κόλλα Lamin Saic (Κορυζοποιῶν), Πάστα τυπογραφικῶν κυλίνδρων.

Σάπωνες: Rhododerma (Ροδόδερμα), Bull Kake κλπ. ἀρωματικοί, Saic (Τύπου Σανλάιτ), Ροῦφ εἰς κόνιν, Ἀμυγδάλου, Κοινὸ πλύσεως (Τύπου Μασσαλίας).

Λεπτάσματα: Ὑπερφωσφορικὸν καὶ Ὁστεάλευρον (ἐξ ὀστέων), Ἀζωτάλευρον (ὄργανικὸν λίπασκα).

Τροφαὶ ζῶων: Κτηνοτροφικὸν (κόνις ὀστέων) (διὰ ζῶα καὶ πουλερικά)

ΙΤΑΛΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

BANCA COMMERCIALE ITALIANA & GRECA S. A.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡΑΧ. 60.000.000 ΟΛΟΣΧΕΡΟΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ — ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 2

Ἀντιπρόσωπος Ἰταλικοῦ Θησαυροφυλακίου

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ :

Ἐν Πειραιεῖ, Μέγαρον Ζερβου, ὁδὸς Φίλωνος

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὁδὸς Μεγάλου Ἀλεξάνδρου

Ἡδᾶσα Τραπεζικὴ ἐργασία.

ΕΝΟΙΚΙΑΣΙΣ ΘΥΡΙΑΩΝ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: ΚΟΡΑΗ I

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΑΡΙΘ.: 22-631, 22-632, 22-671.

Ἐμπορικὴ Δ/νοσις καὶ Ἐργοστάσια: ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ (ΔΡΑΠΕΤΣΟΝΑ)

Ἀριθμὸς Τηλεφώνου: 40-351

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΥΑΛΟΠΗΛΑΚΕΣ: Κοινοί, Διαμαντέ, Ἀδιαφανεῖς (ΜΑΤ) καὶ Λείας Ἐπιφανείας.

ΥΑΛΙΝΑ ΕΙΔΗ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ: Φωταγωγοί, Τούβλα, Πηλακία, Κέραμοι.

ΕΙΔΗ ΗΜΙΛΕΥΚΟΥ ΥΑΛΟΥ

Φιάλαι γυμναί: Κονιάκ, Οἴνου, Λικέρ, Σοιμόδας, Ζύθου, Ἀεριοῦχων ποτῶν, Μεταλλικῶν ὑδάτων καὶ Βιομηχανικῶν παντὸς εἴδους.

Γαλόνια Γυμνά καὶ Πλεκτά.

Δαμιζάναι Γυμναί, Πλεκτά, καὶ μὲ κόφρας.

Παγονιέραι Πλεκτά.

Βαρελάκια Γυμνά καὶ Πλεκτά.

ΕΙΔΗ ΛΕΥΚΗΣ ΥΑΛΟΥ

Ποτήρια: Ὑδατος, Οἴνου, Ζύθου, Λικέρ, Οἴζου.—Φιάλαι Τραπεζῆς.—Νυκτοφιάλαι.—Κανάτια.—Φρουτιέρες καὶ Σαλατιέρες.—Πιατέλλαι.—Δισκάκια.—Ἀλατοδοχεῖα.—Γλυκοδοχεῖα.—Μελανοδοχεῖα.—Βεντοῦζες.—Ἐσωκάνδηλα.—Ἀνθοδοχεῖα.—Λάμπαι.—Λαμποδοχεῖα.—Λαμπόγιαλα.—Ἀμπαζούρ. Πλήρης σειρά Φαρμακευτικῶν φιαλιδίων καὶ βάζων μικρομελάδας.

ΠΑΓΙΔΕΣ διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ΜΥΙΓΑΣ τῆς ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ: Πανεπιστημίου ἀριθμὸς 6
Τηλέφωνον: 27-781

Τηλεγραφικὴ διεύθυνσις: ΟΞΕΑΛ ΑΘΗΝΑΣ ΠΕΙΡΑΤΑ

ΜΕΤΑΕΟΨΦΑΝΤΟΥΡΓΕΙΟΝ
 Η "ΧΡΥΣΑΛΙΣ",
 ΣΤΥΛ. Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Α.Ε.

Κεφάλαιον όλοσχερώς καταγνον Δρχ. 50.000.000
 Κεφάλαια Αποθεματικά » 10.000.000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ : Έν Αθήναις Παδονίφη 1) και έν Γουμνίτση (Μακεδονίας)
 ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΗ : Χονδρικής πωλήσεως Μητροπόλεως 18.
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ : Ταχυδρομ. Γραμματ. 68 Τηλεγ. Μεταξοχουσαλίσ Αθήνας

ΤΗΛΕΦΩΝΑ Έργοστ. Παδονίφη άρ. 81-951-81-952 Αποθήκης 20-248

ΕΙΔΗ ΤΙΝΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ

Κρέπ. Σίν—Φουλάρ—Ζωρζέτ—Κρεπόν—Μαροκαίν—Σατέν—
 Σεμιζιέ, Λατέν, Κλοκέ, Έμπριμέ.

ΚΡΕΠ ΕΙΣ ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΟΙΚΙΛΙΑΝ ΤΥΠΩΝ

Μαλλομέταξα έπανωφοριών, Ξετακρούτες, Κουκουλάρικα,
 φόδρες, ραπτών, φόδρες καπέλλων, Μπουαρέ^α τσαντών.
 Έφάσματα επίπλων, Ξτόφες κλαδωτές.

ΑΠΑΝΤΑ ΦΕΡΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΥΓΙΑ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Κεφάλαιον καταβεβλημένον Δρχ. 15.000.000
 Αποθεματικά της 30)12)36 » 10.810.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ Οινοποιίας και Οίνοπνευματοποιίας έν Καλάμαις.

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ Έν Καλάμαις—Αόγγα—Θούρια.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ Ζυμών Λοτοποιίας έν Σταφίδος έν Καλάμαις

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ Παραγωγής τρυγικών όξέων έν Πειραιεί (όδος Θηβών)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 158

ΕΡΙΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΝΑΟΥΣΗΣ
 ΛΑΝΑΡΑ-ΚΥΡΤΣΗ & ΣΙΑ Α.Ε.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.— Τέρμα Κολοκυνθοδς

ΚΕΦΑΛΑΙΑ : Αποθεματικά και Κρατήσεις Δρχ. 200.000.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ :

1) Έν Αθήναις	} Κλωστήριον, Έφραντήριον, Φινι-
ριστήριον και Βαμβακοκλωστήριον
2) Έν Ναύση	

Προτόντα :

Όλα τά είδη των μαλλίνων ύφασμάτων άνδρικών και γυναικείων

Παραγωγή :

3.000.000 μέτρα ύφασμάτων έτησίως, άξιας 300.000.000 δραχμών

Απασχολούμενον προσωπικόν :

- 1) Έπαλληλικόν : 150
- 2) Έργατικόν : 4.200

ΓΕΝΙΚΗ ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Γ. Κ. ΜΠΟΥΡΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ
 ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έργοστάσιον : ΜΕΛΟΙ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ : 81 926 και 80-448

Παραγωγή Αιθυλικού Αιθέρος, Βιομηχανικού, Φαρμακευτικού και
 ναρκωτικού αιθέρος, Παραγωγή ύδροχλωρικού και νιτρικού όξέως
 (χημικώς καθαρά), Θεικόν άργύλιον — Διηλυτικά νιτροκυταρίνης
 και όξικης κυταρίνης κ. τ. λ. κ. τ. λ.)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΦΑΝΤΗΡΙΑ Α. Ε.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Νέα Σφαγεία—'Οδός Πειραιώς
Τηλεγρ. Διεθ. «Ελληνοφ» — Τηλέφ. 92 - 61

1) ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΩΝ

- α) Άπαντα τὰ Βαμβακερά είδη είς έκλεκτάς ποιότητας.
- β) Νήματα Βαμβακερά.

2) ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΜΑΛΛΙΝΩΝ

- α) Μάλλινα Νήματα.
- β) Ύφάσματα Μαλλοβάμβακα, Άνδρικά και Γυναικεία είς πλουσίαν συλλογήν.

Α. Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

“ Ε Λ Α Ϊ Σ ”

ΝΕΟΝ ΦΑΛΗΡΟΝ — Τηλ. 44 - 361

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ:

A) ΕΛΑΙΟΛΑΙΑ:

- α) Ήξυγενισμένα: Ήλαιόλαδον, Βαμβυκέλαιον, Καρυδέλαιον, Ζωϊκόν λιπος
- β) Ύδρογονωμένα: Ήλαιόλαδα, Βαμβυκέλαιον, Καρυδίνη, Ήχθυέλαια.
- γ) Τυποποιημένα:

«Ήλαιόλαδον άγνόν» Τύπος έλαιολάδου πρὸς έξαγωγήν.
«Ήρυτίνη» Άγνόν φυτικόν βούτυρον.
«Ήρυτολένη» Άντικαθιστά τὸ φρεσκο βούτυρον.
«Ήστερεόλη» Μαγειρικόν βούτυρον άποκλειστικῶς έξ έλαιολάδου.
«Ήλλαῆς ΟΤΣ» Λευκή έλληνική δρώμη συμπιεσμένη.

B) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ:

- α) Λινέλαια: Ωμέ, βρασμένα, διπλοβρασμένα, ραφινάτα, διπλοραφινάτα, λευκά, Stand-oil. β) Ήξυγόνογ. γ) Λιπαρά και στεατικά όξέα.

Γ) ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ: Λινάλευρον, Βαμβακόπητα, Καρυδόπητα, Πίτυρα, έρώμης κ. λ. π.

ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΤΑΠΗΤΑΣ

Ή «Ήλληνικός τάπητς είναι τὸ άπαράιτητον συμπλήρωμα κάθε σοβαρῆς έπιπλώσεως.

Οί Ήλληνικοί τάπητες είναι πλέον άνώτεροι τῶν Κερσικῶν και ὄλων τῶν Άνατολικῶν είς σχέδια, χρωματισμοὺς και στερεότητα.

Ή άγορά Ήλληνικῶν χειροποιήτων ταπήτων είναι μία πολὺ καλή τοποθέτησις χρημάτων και παρέχει εργασία είς χιλιάδας εργατριῶν τῶν έπαρχιῶν και τῆς πρωτεύουσῆς.

Ήλληνικός Ταπητουργικός Ήργανισμός

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ

Ήδὸς Σανταρόζα 3

ΚΟΙΝΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ Α. Γ. Ε. Τ. (Ήρακλῆς — Ήλυμπος — Τινδὸν Χαλκίδος).

Διεύθυνσις Σανταρόζα 3

Άρ. Τηλ. 30-404

Γραμματεία Σανταρόζα 3

» » 30-403

Λογιστήριον Σανταρόζα 3

» » 30-405

Τμήμα Παραγγελιῶν Σανταρόζα 3

» » 30-406

ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΕ Α. Ε.

Διατήρησις εἰς ψυκτικούς θαλάμους
Ταπήτων, Γουναρικῶν, Μαλλίνων Ὑ-
φασμάτων κλπ.

Ἡ Α. Ε. «ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΕ» καθώρισε διὰ τὴν
ἐφετεινὴν περίοδον (ἀπὸ 1ῆς Ἀπριλίου ἕως 30ῆς Ὀ-
κτωβρίου 1938) τὰ κάτωθι τεμολόγια διὰ τὸ τμήμα
τῆς διατηρήσεως ταπήτων, γουναρικῶν κλπ.

ΔΙΑ ΤΑΠΗΤΑΣ

Ἀπὸ 1 ἕως 5 τετρ. μ. Δρχ. 40 τὸ τεμάχιον
» 5 » 10 » » » 75 » »
» 10 » 20 » » » 7 κατὰ τετρ. μ.
Ἄνω τῶν 20 » » » 10 » »

Ἐπὶ πλέον πέντε τοῖς χιλίοις ὡς ἀσφάλιστα ἐπὶ
τῆς δηλουμένης ἀξίας ἐκάστου τάπητος, ὡς καὶ Δρχ.
30 δι' ἔξοδα παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τούτων διὰ
τῶν αὐτοκινήτων τῆς ἑταιρείας.

ΔΙΑ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ

Δι' ἕκαστον τεμάχιον Δρχ. 100.

Ἐπὶ πλέον δέκα τοῖς χιλίοις ὡς ἀσφάλιστα ἐπὶ
τῆς δηλουμένης ἀξίας ἐκάστου γουναρικοῦ, ὡς καὶ Δρχ.
30 δι' ἔξοδα παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τούτων διὰ
τῶν αὐτοκινήτων τῆς ἑταιρείας.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΠΑΤΗΣΙΩΝ 307

ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΑΤΕ: 80-191

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

Κεφάλαια Μετοχικὰ καὶ Ἀποθεματικὰ Δραχ. 1.205.000.000
«Καταθέσεις (τῆ 30 Ἰουνίου 1938) » 10.471.000.000

Κεντρικὸν Κατῆστημα ἐν Ἀθήναις
Ἐποικιοκαταστήματα καὶ Πρακτορεῖα εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα
Ἀνταποκρίνεται εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐκτελεῖ πάσης φύσεως τραπεζικὰς
ἐργασίας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ὑπὸ ἐξαιρετικῶς συμ-
φέροντος ὄρους. Δέχεται δὲ καταθέσεις (εἰς πρώτην ζήτησιν, ἐπι-
προθεσμίᾳ καὶ ταμιευτηρίου) μετὰ εὐνοϊκὰ ἐπιτόκια.

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK 139
WILLIAM STREET

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος συμφώνως μετὰ τοὺς νόμους
τῆς Πολιτείας τῆς Ν. Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων
Κεφάλαια ὀλοσχερῶς καταβεβλημένα . . . \$ 1.350.000

ΑΝΩΥΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Μέγαρον Ἀφθονίδου — Δεύτερος ὄροφος ὁδὸς Παπαρρηγοπούλου 9
ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡΧ. 14.600.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ

Εἰς Δομοκτοῦνα παρὰ Πειραιᾶ
τσιμέντα «Ἡρ κλῆς» καὶ ὑπερσι-
μέντα Ἐρυθροῦ κύκλου 90.000
τόνους ἑτησίως.
Ἐν Βύρῳ τσιμέντα «Ὀλυμπός»
καὶ ὑπερσιμέντα Πρασίνου τριγώ-
νου 50.000 τόνους.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Κεντρικῶν Γραφ. Διευθύνσεως 25.101
Λογιστηρίου 21.921
Ἐργοστασίων Δομοκτοῦνος Δι-
ευθύνσεως 42.863
Ἐνιστῶν 44.441
Γραφείων Β λου 3.72
Ἐργαστοῦ Βόλου 5.94
Προστήριον Ἀθηνῶν 52.211
Πρατήριον Θεσσαλονίκης 2648

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις ΣΙΜΗΡΑΚΛΗΣ ΑΘΗΝΑΣ — ΒΟΛΟΤΣΙΜΕΝΤ
ΒΟΛΟΥ. Αἱ μεγαλύτεραι καὶ μετὰ πλέον συγχρονισμένα μηχανήματα ἐγκα-
ταστάσεις. Τρεῖς περιστροφικοὶ κλιβανοὶ. Ἀριετώτατα ἐργαστήρια χημικῶν καὶ
μηχανικῶν δοκιμῶν παρακολουθήσεως ποιότητος προϊόντων.